

МОНГОЛ УЛСЫН ТЭРГҮҮН ШАДАР
САЙД БӨГӨӨД ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН САЙД

Улаанбаатар, Чингэлтэй, 4-р хороо, Самбуугийн гудамж,
Засгийн газрын 11-р байр
Утас: 51263333 Факс: 51263333
Цахим шуудан: info@med.gov.mn
Цахим хуудас: www.med.gov.mn

2025.01.15 № 01/132

танай _____-ны № _____-т

Г МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, ХЯНАЛТ, Г
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮНДЭСНИЙ
ХОРООНЫ ДАРГА Э.ОДБАЯР
ТАНАА

Монгол Улсын Их Хурлын 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн 39 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын 2024 оны хөгжлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг яамд, байгууллагуудаас ирүүлсэн тайланд үндэслэн нэгтгэн боловсруулж, Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2-т заасны дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, танилцуулга болон холбогдох тайланг хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт: ... хуудастай.

Эдийн засаг, хөгжлийн яам
Удирдлага
Монгол Улсын Тэргүүн Шадар сайд
бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайд
Лувсанням Гантөмөр

2025-01-16 15:45:02

“МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2024 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ”-НИЙ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Нэг. Зорилго

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь төлөвлөгөөний гүйцэтгэлийг хүлээгдэж буй үр дүнд хүрч байгаа эсэхийг тогтоох, арга хэмжээ тус бүрийн шалгуур үзүүлэлтийн хүрсэн түвшинг тодорхойлох, шаардлагатай дүгнэлт, санал, зөвлөмж боловсруулах, хэрэгжилтийг хангах болон шийдвэр гаргах түвшинд мэдээлэл, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх, бодлого, төлөвлөлтийг сайжруулах, төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэл, үр дүн, үр нөлөөг нэмэгдүүлэх, хэрэгжүүлэгч байгууллагын хариуцлагыг дээшлүүлэхэд оршино.

Хоёр. Арга зүй

Улсын Их Хурлын 2023 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн 39 дүгээр тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-ний жилийн эцсийн хэрэгжилтэд Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.1, 6.2.2-т заасны дагуу 8 тэргүүлэх чиглэл, 194 төсөл, арга хэмжээ, 205 шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийлээ.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхдээ урьдчилан тодорхойлсон шалгуур үзүүлэлтийн дагуу “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.1-т заасан аргачлалаар, төсөл, арга хэмжээний хүрсэн түвшинг тоо болон чанараар илэрхийлэх боломжгүй үед хэрэгжилтийн хувийг мөн журмын 6.2.2-т заасан аргачлалаар тус тус үнэлсэн.

Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2024 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн “Хэрэгжилт ирүүлэх тухай” 01/2725 дугаар албан бичгийг 32 төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлж, холбогдох тайланг албан бичгээр хүлээн авч нэгтгэн боловсрууллаа.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүн

3.1. “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 онд баримтлах бодлогын тэргүүлэх чиглэлд туссан зорилгын жилийн эцсийн хэрэгжилт

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 онд баримтлах Бодлогын тэргүүлэх чиглэлд Экспортыг нэмэгдүүлэх, Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх, Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулах, Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх, Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах, Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулах,

Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулах, Ногоон хөгжлийг дэмжих зэрэг 8 чиглэлийн 23 зорилго, 51 зорилтыг хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан.

Монгол Улсын 2024 онд баримтлах бодлогын 8 тэргүүлэх чиглэлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх 23 үндсэн зорилгын хэрэгжилт **70.8** хувийн биелэлттэй үнэлэгдлээ.

Хүснэгт 1. “Бодлогын тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх үндсэн зорилтын хэрэгжилт

дд	Тэргүүлэх чиглэл	Үндсэн зорилт	Хэрэгжилт /хувь/	Хэрэгжилт /дундаж хувь/
1	Экспортыг нэмэгдүүлнэ	Нүүрсний экспортын биет хэмжээг 50 сая тоннд, зэсийн экспортын биет хэмжээг 1.5 сая тоннд, газрын тосны экспортын биет хэмжээг 6 сая баррельд хүргэж, уул уурхайн салбарын экспортыг нэмэгдүүлнэ.	80.0	78.0
		Гадаад худалдааг хөнгөвчлөх, экспортыг төрөлжүүлэх, хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний боловсруулалтын түвшнийг ахиулах замаар уул уурхайн бус экспортыг нэмэгдүүлнэ.	76.0	
2	Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ	Хөрөнгө оруулагчдад дэмжлэг, үйлчилгээ үзүүлэх, хөрөнгө оруулалт татах, хамгаалах цогц механизмыг бүрдүүлэх замаар хөрөнгө оруулалт хийх, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлнэ.	95.0	68.0
		Геологи, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлэн, ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олголтыг нэмэгдүүлж, улмаар ашигт малтмалын батлагдсан нөөцийг өсгөнө. Мөн зэсийн ордын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх замаар хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	70.0	
		Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордуудын нөөцийг нарийвчлан тогтоож, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах замаар Үндэсний баялгийн сангийн тогтолцоог бий болгоно.	90.0	
		Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр, нүүрс баяжуулах үйлдвэр, гангийн үйлдвэр болон ураны олборлолт, хүдрийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрүүдийг хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар байгуулж, боловсруулах үйлдвэрийг нэмэгдүүлнэ.	70.0	
		Эрчим хүчний найдвартай эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж, дотоодын хэрэгцээг бүрэн ханган, эрчим хүч экспортлох суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	30.0	
		Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлд хөрөнгө оруулалт татаж, соёлын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэн соёлын салбарыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	50.0	
		Чөлөөт бүсүүдийн инженерийн дэд бүтцийг хөгжүүлж, хөрөнгө оруулалт татах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	70.0	
3	Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулна.	Олон улсын шаардлагад нийцсэн мэргэжил, ур чадвартай хүний нөөцийг нэмэгдүүлнэ.	72.5	67.4
		Нийгмийн хамгааллын салбарт нийгмийн даатгалын оновчтой тогтолцоог бий болгох, төрийн албан хаагчдын цалинг үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх, нийгмийн зорилтот бүлгийг зөв тодорхойлж, нийгмийн халамжийн сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн хэмжээг нэмэгдүүлэн нийгмийн баталгааг сайжруулна.	66.0	
		Эрүүл мэндийн салбарын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, өвчлөл, нас баралтыг бууруулна.	63.9	
4	Аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	Аялал жуулчлалын салбарын бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг түлхүү хийнэ. Мөн агаарын тээврийг либералчлан, нислэгийн тоог өсгөж, жуулчдын тоо, аялал жуулчлалын салбарын орлогыг нэмэгдүүлнэ.	70.0	70.0
5	Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулна.	Хүн амын хүнсний хэрэгцээний гол нэрийн бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэн, импортын хамаарлыг бууруулж, нийлүүлэлтийн сүлжээ, аюулгүй байдлыг хангана.	75.0	75.0
6	Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулна.	Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулна.	30.0	40.0
		Шинэ суурьшлын бус, дэд төвүүдийг байгуулж, эдийн засгийн бүсчилсэн хөгжлийг дэмжин төвлөрлийг сааруулна.	50.0	
7	Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулна.	Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлнэ.	100.0	93.3
		Санхүүгийн хориг, арга хэмжээ авах байгууллага (ФАТФ)-аас гаргадаг мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх стратегийн дутагдалтай улсын жагсаалт, Европын холбооны "Татварын зорилгоор хамтран ажилладаггүй бүс нутгуудын жагсаалт"-д орохоос сэргийлж, Монгол Улсын зээлжих зэрэглэлийг хэвээр хадгалж, сайжруулна.	100.0	

		Төрийн цахим үйлчилгээний хүртээмж, төрлийг нэмэгдүүлэх, харилцаа холбооны дэд бүтцийг сайжруулан цахим засаглалын хөгжлийн үзүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	100.0	
		Төрийн үйлчилгээг авах, хүргэх зардлыг бууруулж, хувийн хэвшлийн бүтээмжийг дэмжих бодлогын оновчтой шийдвэр гаргахад шаардлагатай мэдээллийн сан, цахим системүүдийг хөгжүүлнэ. /Зөвшөөрлийн цахим систем, e-mongolia, гадаад худалдааны нэг цонхны цахим систем/	100.0	
		Төрийн болон орон нутгийн өмчит компаниудын засаглал, үр өгөөжийг сайжруулж, олон улсын чанарын стандартыг нэвтрүүлэн, үе шаттайгаар хувьцаат компанийн хэлбэрт шилжүүлнэ.	90.0	
		Улс төр, нийгэм, эдийн засаг, бизнесийн харилцаа, засаглалын бүх шатанд олон ба гурван талт зөвшилцөл, түншлэл, хяналтын оновчтой, үр дүнтэй тогтолцоог бүрдүүлж, нэвтрүүлэн хэвшүүлнэ.	70	
8	Ногоон хөгжлийг дэмжинэ.	Уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж, байгаль орчны тэнцвэртэй байдлыг хамгаална.	72.0	72.0
	Нийт			70.8

Тэргүүлэх чиглэлийн шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгж болон үр дүнгийн үзүүлэлт байхгүй тул явцаар үнэлсэн болно.

3.2. “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-ний жилийн эцсийн хэрэгжилт

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө нь 24 төсвийн ерөнхийлөн захирагч, 53 хөтөлбөрийн үр дүнгийн хүрээнд 194 төсөл арга хэмжээ, 205 шалгуур үзүүлэлттэй батлагдсан.

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд туссан 194 төсөл арга хэмжээ 205 шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилт 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар дунджаар 60.1 хувийн биелэлттэй үнэлэгдлээ.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд тусгагдсан 194 төсөл, арга хэмжээнээс 39 төсөл, арга хэмжээ үр дүнтэй буюу “100.0” хувийн хэрэгжилттэй, 61 төсөл, арга хэмжээ тодорхой үр дүнд хүрсэн буюу “70-99” хувийн хэрэгжилттэй, 79 төсөл, арга хэмжээ, эрчимжүүлэх шаардлагатай буюу “30-69” хувийн хэрэгжилттэй, 15 төсөл, арга хэмжээ, үр дүнгүй буюу “0-29” хувийн хэрэгжилттэй тус тус үнэлэгдлээ.

Төлөвлөгөөний биелэлтийг тэргүүлэх чиглэл болон хэрэгжилтийн хувиар нэгтгэн харуулбал:

Хүснэгт 2. “Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт

дд	Тэргүүлэх чиглэл	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1	0	Дундаж үнэлгээ, %
				үр дүнтэй	тодорхой үр дүнд хүрсэн			эрчимжүүлэх шаардлагатай			үр дүнгүй				
1	Экспортыг нэмэгдүүлнэ	23	23	2	0	3	0	3	0	0	0	12	1	2	45.7
2	Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ	52	52	11	0	9	0	5	0	6	0	15	0	6	57.9
3	Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулна.	28	37	8	1	7	2	1	1	1	0	4	1	2	71.3
4	Аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	35	35	4	0	4	0	5	0	0	0	21	0	1	49.7

5	Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулна.	5	5	0	0	4	0	0	0	0	0	1	0	0	78.0
6	Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулна.	23	23	3	0	2	0	4	0	4	0	8	1	1	53.4
7	Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулна.	20	20	5	0	6	0	4	0	3	0	2	0	0	76.5
8	Ногоон хөгжлийг дэмжинэ.	8	10	6	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	90.0
Нийт		194	205	13	5	9	2	30	9	24	6	25	7	64	60.1
<i>Нийт дүнд эзлэх хувь</i>															

3.2.1. “Экспортыг нэмэгдүүлэх тэргүүлэх чиглэлийн”-ын хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Экспортыг нэмэгдүүлэх тэргүүлэх чиглэл”-ийн 4 Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүнгийн хүрээнд 23 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 45.7 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.3-т заасны дагуу “эрчимжүүлэх шаардлагатай” байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн тус бүрээр хэрэгжилтийг авч үзэхэд, Ачаа тээвэрлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хүрээнд 11 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 37.3 хувьтай, Боомтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 50.0 хувьтай, Хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт 58.0 хувьтай, Гадаад худалдааг хөнгөвчлөх хүрээнд 2 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 50.0 хувьтай байна.

Хүснэгт 3. “Экспортыг нэмэгдүүлэх” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Зорилт	Шалгуур	Хэрэгжилтийн хувь											Дундаж үнэлгээ
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	31-49	30	1-29	0	
1	Ачаа тээвэрлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ	11	11	-	-	1	-	1	-	-	-	8	1	-	37.3
2	Боомтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ	5	5	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	1	50.0
3	Хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлнэ	5	5	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	1	58.0
4	Гадаад худалдааг хөнгөвчилнэ	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	50.0
Нийт		23	23	2	0	3	0	2	0	0	0	11	1	4	45.7

3.2.2. “Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 52 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 57.9 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.3-т заасны дагуу “эрчимжүүлэх шаардлагатай” байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн тус бүрээр хэрэгжилтийг авч үзэхэд, Хөрөнгө оруулалт хийх, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлэх

хүрээнд 9 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 73.3 хувьтай, Уул уурхайн салбар дахь хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх хүрээнд нийт 16 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 48.8 хувьтай, Эрчим хүчний дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангаж, эрчим хүч экспортлох суурь нөхцөлийг бүрдүүлэх хүрээнд 18 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 57.8 хувьтай, Соёлын салбарыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах хүрээнд 7 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт 58.6 хувьтай, Чөлөөт бүсүүдийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, хөрөнгө оруулалт татах хүрээнд 2 төсөл, арга хэмжээний биелэлт 60.0 хувьтай байна.

Хүснэгт 4. “Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %		
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0	
1	Хөрөнгө оруулалт хийх, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлнэ.	9	5	2	-	4	-	1	-	-	-	1	-	-	73.3	
2	Уул уурхайн салбар дахь хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	16	13	1	-	3	-	-	-	4	-	7	-	1	48.8	
3	Эрчим хүчний дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангаж, эрчим хүч экспортлох суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	18	18	6	-	1	-	3	-	1	-	3	-	4	57.8	
4	Соёлын салбарыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	7	7	2	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-	58.6	
5	Чөлөөт бүсүүдийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, хөрөнгө оруулалт татна.	2	2	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	60.0	
Нийт		52	45	4	1	4	1	1	4	2	6	-	5	3	12	57.9

3.2.3 “Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 28 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 71.3 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.2-т заасны дагуу “тодорхой үр дүнд хүрсэн” байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн тус бүрээр хэрэгжилтийг авч үзэхэд, Боловсролын салбарын чанар, хүртээмжийг сайжруулах хүрээнд 12 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 79.5 хувьтай, Нийгмийн баталгааг сайжруулах хүрээнд 4 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 90.0 хувьтай, Өвчлөл, нас баралтыг бууруулах хүрээнд 12 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт 56.8 хувьтай байна.

Хүснэгт 5. “Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулах” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %	
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0
1	Боловсролын салбарын чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	12	20	6	1	-	1	1	1	-	-	1	1	-	79.5
2	Нийгмийн баталгааг сайжруулна.	4	4	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	90.0
3	Өвчлөл, нас баралтыг бууруулна	12	13	2	-	3	1	-	-	1	-	3	-	2	56.8
Нийт		28	37												71.3

3.2.4 “Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 35 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 49.7 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.3-т заасны дагуу “эрчимжүүлэх шаардлагатай” байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн тус бүрээр хэрэгжилтийг авч үзэхэд, Жуулчдад зориулсан бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 52.0 хувьтай, Агаарын тээврээр зорчих жуулчдыг нэмэгдүүлэх хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 42.0 хувьтай, Аялал жуулчлалын бүс нутгийн авто замын дэд бүтцийн чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хүрээнд 25 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт 50.8 хувьтай байна.

Хүснэгт 6. “Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %	
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0
1	Жуулчдад зориулсан бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	5	5	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	52.0
2	Агаарын тээврээр зорчих жуулчдыг нэмэгдүүлнэ.	5	5	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-	42.0
3	Аялал жуулчлалын бүс нутгийн авто замын дэд бүтцийн чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	25	25	2	-	3	-	5	-	-	-	15	-	-	50.8
Нийт		35	35	4	-	4	-	5	-	-	-	21	-	1	49.7

3.2.5 “Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 78.0 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.2-т заасны дагуу “тодорхой үр дүнд хүрсэн” байна.

Хүснэгт 7. “Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулах” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %	
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0
1	Хүн амын хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний дотоодын хангамжийг нэмэгдүүлнэ.	5	5	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	78.0
Нийт		5	5	-	-	4	-	-	-	-	-	1	-	-	78.0

3.2.6 “Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 23 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ,

үнэлгээ хийхэд дунджаар 53.4 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.3-т заасны дагуу “эрчимжүүлэх шаардлагатай” байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн тус бүрээр хэрэгжилтийг авч үзэхэд, Улаанбаатар хотын зорчих дэд бүтцийн хүртээмжийг сайжруулах хүрээнд 15 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 39.2 хувьтай, Агаарын бохирдлыг бууруулах дэд бүтцийн чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хүрээнд 8 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 80.0 хувьтай байна.

Хүснэгт 8. “Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулах” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %	
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0
1	Улаанбаатар хотын зорчих дэд бүтцийн хүртээмжийг сайжруулна.	15	15	1	-	-	-	1	-	3	-	8	1	1	39.2
2	Агаарын бохирдлыг бууруулах дэд бүтцийн чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	8	8	2	-	2	-	3	-	1	-	-	-	-	80.0
Нийт		23	23	2	1	1	-	1	1	6	1	7	-	3	53.4

3.2.7 “Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулах тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 5 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 76.5 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.2-т заасны дагуу “тодорхой үр дүнд хүрсэн” байна.

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн тус бүрээр хэрэгжилтийг авч үзэхэд, Авлигын үзүүлэлтийг сайжруулах хүрээнд 2 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 100.0 хувьтай, Төрийн бүтээмжийг дээшлүүлэх 10 арга хэмжээний хэрэгжилт дунджаар 68.0 хувьтай, Хүний эрхийн зөрчлийг бууруулах 2 арга хэмжээний дундаж 60.0 хувьтай, Батлан хамгаалах чадавхыг бэхжүүлэх 3 арга хэмжээний дундаж 80.0 хувьтай, Шүүх шинжилгээний дүгнэлтийн чанарыг дээшлүүлэх 3 арга хэмжээний дундаж 96.7 хувьтай тус тус үнэлэгдсэн байна.

Хүснэгт 9. “Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулах” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %	
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0
1	Авлигын үзүүлэлтийг сайжруулна.	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100.0
2	Төрийн бүтээмжийг дээшлүүлнэ.	10	10	-	-	2	-	3	-	2	-	1	-	2	65.0
3	Хүний эрхийн зөрчлийг бууруулна.	2	2	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	60.0
4	Батлан хамгаалах чадавхыг бэхжүүлнэ.	3	3	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	80.0
5	Шүүх шинжилгээний дүгнэлтийн чанарыг дээшлүүлнэ.	3	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	96.7
Нийт		20	20	5	-	5	-	3	-	3	-	2	-	2	76.5

3.2.8 “Ногоон хөгжлийг дэмжих тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд ТЕЗ-ийн үр дүн тус бүрээр:

“Ногоон хөгжлийг дэмжих тэргүүлэх чиглэл”-ийн хүрээнд 8 төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд дунджаар 90.0 хувьтай, “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3.2-т заасны дагуу “тодорхой үр дүнд хүрсэн” байна.

Хүснэгт 10. “Ногоон хөгжлийг дэмжих” бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн ТЕЗ-ийн үр дүнгийн үнэлгээ

дд	ТЕЗ-ийн үр дүн	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь											Дундаж үнэлгээ, %
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1	0	
1	Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хадгална.	8	10	6	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	90
Нийт				8	10	6	-	-	-	1	-	1	-	-	90.0

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүнд туссан арга хэмжээг үндсэн хэрэгжүүлэгч байгууллага тус бүрээр авч үзвэл:

Хүснэгт 11. Үнэлгээ яамд, байгууллагаар

дд	Үндсэн хариуцагч байгууллага	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь											Дундаж үнэлгээ, %
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1	0	
				Үр дүнтэй	Тодорхой үр дүнд хүрсэн			Эрчимжүүлэх шаардлагатай			Үр дүнгүй				
1	АУЭБЯ	14	14	1		1				4		7		1	42.9
2	БОУАӨЯ	7	9	4		1		1		1					87.1
3	БоЯ	12	16	6		1		2			1	1	1		77.9
4	БХЯ	2	2			1				1					70.0
5	ГБХНХЯ	4	4			4									90.0
6	ГЗБГЗЗЕГ	2	2					2							70.0
7	ГХЯ	3	3	1		1		1							86.7
8	ЗГХЭГ	2	2			1								1	45
9	ЗТЯ	46	46	4		4		6				31	1		46.1
10	МБ	1	1									1			30.0
11	НЗДТГ	17	17	2		1		3		4		5	1	1	51.6
12	СЗХ	2	2	1		1									95.0
13	ССАЖЗЯ	11	11	2		3				1		4		1	58.2
14	ХББОСЯ	6	6	2		1		3							83.3
15	ХЗДХЯ	9	9	5		2				1		1			84.4
16	ХХААХҮЯ	8	8	1		5						1		1	72.5
17	ЦХИХХЯ	3	3			1				1		1			56.7
18	Шадар сайд С.Амарсайхан	5	5			1		1		1		2			54.0
19	Шадар сайд Т.Доржханд	2	2											2	0.0
20	ЭЗХЯ	7	11	2	1	3		1							90.5
21	ЭМЯ	9	10	2		2						3		2	52.2
22	ЭХЯ	18	18	6		2		2		1		3		4	58.9
23	БСҮХ	3	3									3			30.0
24	ТӨБЗГ	1	1					1							70.0
Нийт		194	205	39	1	36	0	23	0	15	1	63	3	13	

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд туссан 24 төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн, 53 хөтөлбөрийн үр дүн, 194 төсөл, арга хэмжээний үнэлгээний дунджийг хүснэгтээр харуулбал:

Д Д	МУХЖТ-ний 2024 оны хэрэгжилт	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь											Дундаж үнэлгээ, %
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1	0	
1	Төсвийн ерөнхийлөн	24	29	11	-	-	1	2	-	-	1	-	3	11	54.6

	захирагчийн үрдүн														
2	Хөтөлбөрийн үрдүн.	53	63	6	2	9	4	12	0	5	0	7	0	8	59.8
3	Төсөл арга хэмжээ	194	205	39	1	35	2	23	1	15	0	63	3	12	60.1

3.3. Санхүүжилтийн гүйцэтгэл

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд 195 төсөл, арга хэмжээ, 205 шалгуур үзүүлэлтийг 13.994.7 сая төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд гүйцэтгэлээр 5.099.9 сая төгрөгийн санхүүжилтийг хийсэн нь нийт төлөвлөсөн дүнгийн 36.4 хувийг эзэлж байна.

Нийт 194 төсөл, арга хэмжээнээс санхүүжүүлэх эх үүсвэр, мөнгөн дүнг төлөвлөгөөнд тусгаагүй 9 төсөл, арга хэмжээ байна. Харин гүйцэтгэлээр 96 төсөл, арга хэмжээ 2024 оны жилийн эцэст санхүүжилт авсан байна.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-ний 194 төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг эх үүсвэр тус бүрээр авч үзлээ.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд:

- Улсын төсвийн хөрөнгөөр 120 төсөл, арга хэмжээнд 2.224.6 сая төгрөг төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 67 төсөл, арга хэмжээнд 2.652.4 сая төгрөг;

- Улсын төсөв, гадаадын зээлээр 4 төсөл, арга хэмжээнд 441.4 тэрбум төгрөг төлөвлөж санхүүжилт хийгдээгүй;

- Улсын төсөв, гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтаар 1 шалгуур үзүүлэлтэд 83.7 тэрбум төгрөг төлөвлөснөөс санхүүжилт хийгдээгүй;

- Улсын төсөв, гадаадын тусламжаар 1 төсөл, арга хэмжээнд 65.3 тэрбум төгрөгийг төлөвлөж санхүүжилт хийгдээгүй;

- Гадаадын зээл, тусламжаар 23 төсөл, арга хэмжээнд 1.386.8 сая төгрөгийг төлөвлөж гүйцэтгэлээр 13 төсөл, арга хэмжээнд 1.003.9 сая төгрөг;

- Төр-хувийн хэвшлийн түншлэлээр 6 төсөл, арга хэмжээнд 4.520.7 сая төгрөгийг төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 1 төсөл арга хэмжээнд 160.0 тэрбум төгрөг;

- Орон нутгийн төсвөөр 16 төсөл, арга хэмжээнд 99.0 тэрбум төгрөгийг төлөвлөснөөс 6 төсөл арга хэмжээнд 652.3 тэрбум төгрөг;

- Орон нутгийн төсөв, гадаадын зээлээр 2 төсөл, арга хэмжээнд 148.0 тэрбум төгрөгийг төлөвлөснөөс санхүүжилт хийгдээгүй;

- Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалтаар 9 төсөл, арга хэмжээнд 3.436.0 сая төгрөгийг төлөвлөж гүйцэтгэлээр 5 төсөл, арга хэмжээнд 474,162.0 сая төгрөг;

- Бусад эх үүсвэрээр 12 төсөл, арга хэмжээнд 1,589.0 сая төгрөгийг төлөвлөж гүйцэтгэлээр 3 төсөл, арга хэмжээнд 157.1 тэрбум төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

-Эх үүсвэр шийдэгдээгүй 1 төсөл арга хэмжээ гүйцэтгэлээр 32.0 тэрбум төгрөг гарсан байна.

Хүснэгт 12. Төсөл, арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэр

дд	Санхүүжилтийн эх үүсвэр	Төлөвлөсөн		Гүйцэтгэл	
		Төсөл, арга хэмжээ	Төлөвлөсөн /сая төгрөг/	Төсөл, арга хэмжээ	Зарцуулсан /сая төгрөг/
1	Улсын төсөв	120	2,224,600.58	67	2,652,424.14

2	Улсын төсөв, гадаадын зээл	4	441,377.65		
3	Улсын төсөв, гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	1	83,679.60		
4	Улсын төсөв, гадаадын тусламж	1	65,376.90		
5	Гадаадын зээл, тусламж	23	1,386,850.28	13	1,003,966.48
6	Төр-хувийн хэвшлийн түншлэл	6	4,520,787.53	1	160,000
7	Орон нутгийн төсөв	16	99,000.00	6	652,286.1
8	Орон нутгийн төсөв, гадаадын зээл	2	147,985.80		
9	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	9	3,435,957.60	5	474,162.60
10	Бусад эх үүсвэр	12	1,589,036.56	3	157,059.52
11	Эх үүсвэр тавьж өгөөгүй	-	-	1	32.00
Нийт		194	13,994,652.50	96	5,099,930.84

Төлөвлөгөөнд тусгагдсан 194 төсөл, арга хэмжээгээр санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг харвал 10 төрлийн эх үүсвэрээс 13.994.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг төлөвлөснөөс 2024 оны жилийн эцсийн гүйцэтгэлээр 7 төрлийн 96 төсөл, арга хэмжээнд 5.099.9 сая төгрөгөөр санхүүжсэн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 67 төсөл, арга хэмжээ нийт зарцуулсан санхүүжилтийн 52 хувь, гадаадын зээл тусламжаар 13 төсөл, арга хэмжээ нийт зарцуулсан санхүүжилтийн 19.7 хувь, төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр 1 төсөл арга хэмжээ нийт санхүүжилтийн 3.1 хувь, орон нутгийн төсвөөр 6 төсөл арга хэмжээ нийт санхүүжилтийн 12.8 хувь, гадаад дотоодын хөрөнгө оруулалтаар 5 төсөл арга хэмжээ нийт санхүүжилтийн 9.3 хувь, бусад эх үүсвэрээр 3 төсөл арга хэмжээ нийт санхүүжилтийн 3.1 хувь, эх үүсвэр тавьж өгөөгүй 1 төсөл арга хэмжээ нийт санхүүжилтийн 0.0006 хувийг тус тус эзэлж байна.

Санхүүжилтийн гүйцэтгэлийн хувьд төрийн захиргааны төв байгууллагууд болон холбогдох байгууллагууд мөнгөн дүнг сая төгрөгөөр илэрхийлэхээр заасан боловч тэрбум төгрөг, мянган төгрөг, төгрөг эсхүл орон алдсан гэх мэт нарийвчлалгүй буруу тайлагнах, зарцуулсан санхүүжилтийн эх үүсвэр тодорхой бус эсхүл дурдаагүй байсныг тодруулж тайлагнасан.

Дөрөв. Дүгнэлт

Монгол Улсын 2024 онд баримтлах бодлогын тэргүүлэх чиглэлийн хэрэгжилт:

Монгол Улсын 2024 онд баримтлах бодлогын 8 тэргүүлэх чиглэлийн хүрээнд хэрэгжүүлэх 23 үндсэн зорилтын хэрэгжилт 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 70.8 хувь буюу Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журамд заасны дагуу “тодорхой үр дүнд хүрсэн” гэж үнэлэгдлээ.

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт:

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд 8 тэргүүлэх чиглэлийн хүрээнд 194 төсөл арга хэмжээ, 205 шалгуур үзүүлэлт тусгагдсанаас 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт 60.1 хувь буюу “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.3-д заасан ангилалд шилжүүлэн тооцвол, нийт батлагдсан төсөл, арга хэмжээний 20.1 хувь буюу 39 төсөл арга хэмжээ үр дүнтэй, 19.5 хувь буюу 38 төсөл, арга хэмжээ

тодорхой үр дүнд хүрсэн, 52.5 хувь буюу 102 арга хэмжээ эрчимжүүлэх шаардлагатай, 7.7 хувь буюу 15 төсөл, арга хэмжээ үр дүнгүй үнэлэгдлээ.

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө”-нд 194 төсөл, арга хэмжээг 13.9 их наяд төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөж, гүйцэтгэлээр 5.1 их наяд төгрөгийг зарцуулсан нь нийт төсөвлөсөн дүнгийн 36.7 хувийг эзэлж байна.

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үзүүлэлтийн хэрэгжилт:

- Төлөвлөгөөний дагуу батлагдсан 100 шалгуур үзүүлэлтүүдээс 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар үнэлэх боломжтой 91 шалгуур үзүүлэлт, үнэлэх боломжгүй буюу хэрэгжилт гараагүй 9 шалгуур үзүүлэлт байсан ба нийт шалгуур үзүүлэлтүүдийн дундаж үнэлгээ **53.3** хувь буюу Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журамд заасны дагуу “эрчимжүүлэх шаардлагатай” гэж үнэлэгдлээ. Шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтийн үнэлгээ буурахад тайлант үеийн шалгуур үзүүлэлтүүд суурь түвшнээс буурсан байгаа нь голлон нөлөөлөв.

- Доорх хүснэгтэд шалгуур үзүүлэлтүүдийг төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүнгийн болон хөтөлбөрийн үр дүнгийн дундаж үнэлгээний хувь тус бүрээр харуулав.

Хүснэгт 13. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үзүүлэлтийн хэрэгжилтийн үнэлгээ

дд	ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ	Төсөл, арга	Шалгуур үзүүлэлт	Хэрэгжилтийн хувь										Дундаж үнэлгээ, %	
				100	99-91	90	89-71	70	69-51	50	49-31	30	29-1		0
1	Тэргүүлэх чиглэлийн үр дүн	8	8	3							1		2	2	56.1
1	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн	24	29	11	-	-	1	2	-	-	1	-	3	11	54.6
2	Хөтөлбөрийн үр дүн.	53	63	20	2		4	1	3	1	4		4	24	52.4
	Нийт	100	100	34	2	0	5	3	3	1	6	0	9	37	53.3

“Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөө” нь суурь болон зорилтот түвшин бүхий хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлттэй батлагдсан бөгөөд тайлан ирүүлсэн байгууллагууд журмын 6.2.2-т заасан аргачлалыг ашигласан байна.

Тав. Санал

Монгол Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийсэн хяналт шинжилгээ, үнэлгээний дүнг үндэслэн цаашид Засгийн газрын гишүүд, Засгийн газрын агентлагийн дарга, нийслэлийн Засаг дарга нар дараах асуудалд анхаарч ажиллах шаардлагатай байна. Үүнд:

Төлөвлөлтийг сайжруулах талаар:

- Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөг боловсруулахад тэргүүлэх чиглэлийг оновчтой тодорхойлж, төлөвлөгөө, шалгуур үзүүлэлттэй нягт уялдуулах, мөн тэргүүлэх чиглэлийг хариуцах байгууллагыг төлөвлөгөөнд тодорхой тусгаж, дараа жилийн богино хугацааны бодлогын баримт бичгийн төлөвлөлтөд анхаарах;

- Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний төсөл, арга хэмжээг боловсруулахдаа тухайн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үндсэн болон хамтран хариуцагч байгууллагуудын оролцоог чиг үүргийн дагуу нарийвчлан тооцож тусгах;

- Төсөл, арга хэмжээ, шалгуур үзүүлэлт бүрд нэг байгууллагыг үндсэн хариуцагчаар төлөвлөж, бусад хамтран хариуцагч байгууллагуудыг нэгдсэн удирдлага, зохион байгуулалтаар хангаж, эргэх уялдаа холбоог сайжруулах.

- Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд туссан арга хэмжээний санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлүүлж, тухайн жилд төлөвлөсөн арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлэхэд анхаарах.

Тайлагналыг сайжруулах талаар:

- Тайланд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэрийг тодорхой тусгаж, нотлох баримтыг хавсарган, иж бүрэн тайлагнах, мөн санхүүжилтийн гүйцэтгэлийн дүнг сайтар нягталж, зарцуулалтыг бүрэн гүйцэд тайлагнаж байх;

- Бодлогын баримт бичигт хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн төсөл, арга хэмжээний хүрээнд хэрэгжилтийг бүрэн тайлагнах; (тухайн төлөвлөсөн төсөл арга хэмжээний явц, үйл ажиллагаа бус үр дүнг тайлагнах)

Улсын хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг тайлагнаж, хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ хууль тогтоомж батлагдсанаар эсхүл төсөл арга хэмжээ хэрэгжсэнээр нийгэм, эдийн засагт ямар нөлөө, эерэг өөрчлөлт бий болсныг үнэлж тооцдог байх;

- Тайлангийн үг, үсэг, утга найруулгын алдаанаас гадна 2000 тэмдэгтэд багтаан шалгуур үзүүлэлт, зорилтод түвшинг харгалзан товч, тодорхой тайлагнах (цахим системд дэлгэрэнгүй тайлбарлаж, нотлох баримтыг хавсаргах, мэргэжлийн болон гадаад товчилсон үг хэллэгийг тайлбартайгаар ирүүлэх)

- Төслийн явц, үйл ажиллагаатай холбоотой хяналт-шалгалт, мониторинг хийсэн бол хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний тайланд мониторингийн тайланг хавсаргаж ирүүлэх, мөн талуудын ажил гүйцэтгэх гэрээнд заасан гүйцэтгэлийн дагуу олгосон санхүүжилт, гүйцэтгэлийн тайланг ирүүлдэг байх;

- Төлөвлөгөөнд үндсэн хариуцагчаар батлагдсан бол хамтран хариуцагч байгууллага тус бүрээс хэрэгжилтийн тайлан болон санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг авч нэгтгэн тайлагнах;

- Санхүүжилтийн гүйцэтгэлийн дүнг гадаад валютаар илэрхийлэх, сая төгрөгөөр илэрхийлэхээр заасан байхад тэрбум төгрөг, мянган төгрөгөөр оронгийн нарийвчлалгүй буруу тайлагнах, зарим төсөл, арга хэмжээний хувьд тухайн онд зарцуулсан хөрөнгийг өмнөх онуудад зарцуулсан хөрөнгөтэй хамт өссөн дүнгээр тайлагнах, эх үүсвэрийг дурдаагүй байх, үндсэн хариуцагчийн тайлагнасан санхүүжилтийн дүнд хамтран хариуцагчийн гүйцэтгэлийн дүн тусгагдсан эсэх нь тодорхойгүй зэрэг нийтлэг дутагдлыг залруулж, яамд, байгууллагууд хоорондын ажлын уялдааг сайжруулах;

ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

--- 000 ---

БОДЛОГЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛ"-ИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮНДСЭН ЗОРИЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТ

№	Тэргүүлэх чиглэл	№	Зорилго	№	Зорилт	Зорилго, зорилтын биелэлт /2000 тэмдэгтэд багтаан бичнэ, ТЕЗ, хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний үр дүнгийн биелэлттэй уялдуулж бичнэ./	Зорилтын хувь	Хариуцагч
1	Нэг.Экспортыг нэмэгдүүлнэ.	1	1.1.Нүүрсний экспортын биет хэмжээг 50 сая тоннд, зэсийн экспортын биет хэмжээг 1.5 сая тоннд, газрын тосны экспортын биет хэмжээг 6 сая баррельд хүргэж, уул уурхайн салбарын экспортыг нэмэгдүүлнэ.	1	1.1.1.Экспортын биет хэмжээг нэмэгдүүлэх авто зам, төмөр зам, төмөр замын холболтын төслүүдийг хэрэгжүүлж, тээврийн салбарын ачаа тээвэрлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	Зам, тээврийн салбарын нийт ачаа тээвэр 2024 онд бүх төрлийн тээвэрээр нийт 126.9 сая тонн ачаа тээвэрлэсэн бөгөөд үүний дотор экспортын тээврийн хэмжээ 87.2 сая тонн болж. 2023 оны жилийн эцсийн дүнг давсан бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 22.2 хувиар өссөн нь мөн түүхэн дээд үзүүлэлт боллоо. 2024 онд автотээвэрээр 84.1, төмөр замаар 42.8 сая.тн ачаа тус тус тээвэрлэн түүхэн дээд амжилтыг шинэчлэн тогтоолоо. Авто замын салбарт 2024 онд нийт 559.5 км хатуу хучилттай авто зам, 173.9 урт метр гүүрийг шинээр ашиглалтад орууллаа. Үүнээс Олон улс, улсын чанартай авто замын сүлжээ 223.05 км хатуу хучилттай авто замаар нэмэгдэж, нийт урт 7750.1 км боллоо.	90	Зам, тээврийн яам
				80	2	1.1.2.Хилийн боомтуудын ачаа болон зорчигч нэвтрүүлэх, логистикийн үйлчилгээний хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төслүүдийг хэрэгжүүлнэ. Бичигт боомт АХБ-ны хөнгөлөлттэй зээлийн МОН/3810 төслийн хүрээнд: а/"Бичигт боомтын авто зам, гадна инженерийн шугам сүлжээний угсралтын ажил"-ын гэрээг "Хурдны зам" ХХК, "Нэг шугам" ХХК-ийн түншлэлтэй 2022 оны 12 дугаар сарын 01-нд байгуулсан. Ажлын гүйцэтгэлийн явц -25%. б/"Бичигт хилийн боомтын барилга байгууламжийн угсралтын ажил"-ын гэрээг "Хилийн цэргийн 0119 дүгээр анги" ТӨААТҮГ-тай 2023 оны 06 дугаар сарын 30-нд байгуулсан. Ажлын гүйцэтгэлийн явц-10%. Гэрээний ерөнхий нөхцөлийн 75.1, 75.2 (д), 75.4-т заалтуудыг үндэслэн захиалагч байгууллагын зүгээс гэрээ цуцлах болсныг мэдэгдсэн БСҮХ-ны 2024 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн 02/1337 тоот албан бичгийг ХХЕГ болон Хилийн цэргийн 0119-р анги ТӨААТҮГ-т хүргүүлсэн. Хавирга, Булган, боомт: Азийн хөгжлийн банкны төсөл хэрэгжих Хавирга, Цагааннуур, Булган боомтуудад боомтын хөгжлийн төлөвлөгөө, түүний удирдлагын стратеги, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг Азийн хөгжлийн банкны техникийн туслалцааны хүрээнд боловсруулан авах саналаа төсөл хэрэгжүүлэх нэгж (Best)-ийн зохицуулагчид тавьсан. МОН (55044-002) Хилийн Үр Ашгийг Нэмэгдүүлэх Тогтвортой Худалдаа (BEST) төслийг эхлүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах хүрээнд Азийн хөгжлийн банкаас зохион байгуулсан хуралд 2024 оны 04 дүгээр сарын 18-аас 19-ний өдрүүдэд оролцож, АХБ-ны зээлийн хэлбэрүүд болон зээл олгоход тавигдах шаардлагууд, Парисын гэрээний шаардлагад нийцүүлэх дизайны төлөвлөлтийн өөрчлөлтүүд, төсөл хэрэгжүүлэх ерөнхий төлөвлөгөө, 2024 оны 05 дугаар сарын 06-аас 10-ны өдрүүдэд Булган, Хавирга, Цагааннуур боомтуудын дахин төлөвлөлтийг АХБ-ны байгаль орчны болон нийгмийн хамгааллын бодлогод нийцүүлэх шаардлага, төслийн явцын хяналт үнэлгээний тайлан, АХБ-ны худалдан авалт болон хөрөнгө зарцуулах үйл ажиллагаа, төслийн санхүүжилтийн төлөвлөгөө, 2024 оны 06 дугаар сарын 04-өөс 06-ны өдрүүдэд АХБ-ны оффист АХБ-ны худалдан авах ажиллагаа, байгаль орчин, нийгэм хамгааллын шаардлага, 2024 оны 06 дугаар сарын 09-өөс 12-ны өдрүүдэд АХБ-ны техник туслалцааны хүрээнд зохион байгуулсан FIDIC-ийн гэрээний сургалт сэдэвт 3 удаагийн сургалтад холбогдох төрийн байгууллагын төлөөллүүд хамрагдсан бөгөөд хамтран ажиллах санамж бичгийн төсөлд саналаа өгсөн. Азийн хөгжлийн банкны холбогдох албан тушаалтнуудтай Хавирга, Цагааннуур, Булган боомтуудад хийгдэх бүтээн байгуулалтын ажлыг эрчимжүүлэх чиглэлээр холбогдох төрийн байгууллагуудыг оролцуулан уулзалт зохион байгуулж, Хилийн боомтын захиргаа болон Азийн хөгжлийн банк хооронд Ховд аймгийн Булган сумын Булган боомтын байгаль орчны үнэлгээг Б зэрэглэлд оруулах асуудлаар хийсэн албан уулзалтыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 29-31-ний өдрүүдэд Хилийн боомтын захиргааны хурлын танхимд зохион байгуулав. . Боомт хот тосгоны эдэлбэр газрын хэмжээг тогтооходоо тусгай хамгаалалтад хамрагдаж буй хэсгийг хамруулахгүй байхаар төслийг боловсруулсан бөгөөд Ховд аймгийн Булган боомтын суурьшлын бүсийг тусгай хамгаалалттай газар нутгаас гарган Булган сумын төвд байгуулахаар тогтоод байна. • БНХАУ-ын ШУӨЗО-ны Алтай аймгийн зүгээс Булган-Такашикэн боомтын шинэ гарцыг Хилийн 126, 127-р тэмдэгтээр нээхээр дэмжиж байгаага илэрхийлсэн. Монгол Улсын тухайд уг бүтээн байгуулалтыг төр хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны түвшинд шийдвэрлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна. Улсын төсвөөр хийх ажлын 2025 оны саналд Булган боомтын ачаа тээврийн терминалыг хилийн 126, 127-р тэмдэгтэд шилжүүлж буйтай холбогдуулан зураг төсөв хийлгэх төслийг Сангийн яамны "Төсвийн хөрөнгө оруулалтын удирдлагын цахим систем"-д бүртгүүлсэн. Мөн тус төслийн саналыг Монгол Улсын 2025 оны төсвийн тухай хуулиар Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын багцад "Төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв" арга хэмжээнд тусгагдах зураг төсөв хийгдэх ажилд тусгасан. Хилийн Булган боомтын 126,127-р тэмдэгтээр хийх шинэ гарцын бүтээн байгуулалтын асуудлаар "МоЭнКо" ХХК-ийн захирал н.Оюунчимэг, хуулийн зөвлөх н.Түвшинзаяа нартай уулзаж, төр хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны түвшинд шийдвэрлэхээр тохиролцсон. н.Оюунчимэг захирал зураг төсөв бэлэн болсон үед ярилцах боломжтой гэдгээ илэрхийлсэн. Хилийн Булган боомтын 126,127-р тэмдэгтийн шинэ гарцын бүтээн байгуулалтын ажлын зураг төсөв хийх зардлыг 2025 оны улсын төсөвт суулгаж, шийдвэрлүүлэхээр санал хүргүүлсэн. Энэ ажилд аймгийн Засаг дарга н.Амарсанаа онцгойлон анхаарахаа илэрхийлсэн. Хятадын тал уг гарцын зураг төсвөө шинэчлэн хийсэн батлагдах шатандаа явж байна. Нүүрс тээврийн тусгай гарцын өргөтгөл нь 1 гарц, 1 орцыг 2 гарц, 1 орц болгож ачаа эргэлтийг нэмэгдүүлэх зорилготой. 1-р хувилбарын ажлаа 2023 оны 11-р сарын 15-нд дууссан. /Энэ нь пүүг зөөж шинэ байрлалд шилжүүлж, цементэн дүүргэлт хийсэн. Нүүрсний замын 2-ын хаалтын хаалгыг 2 эгнээ ачаатай машин орох боломжтой болгож өргөтгөх ажил хийсэн/. 2-р хувилбарын ажлыг 2024 оны 03-р сард эхлэх байсан боловч цаг агаарын нөхцөл байдлаас шалтгаалж хойшилсон ба ажлаа эхлүүлэх талаар шаардлага тавьж ажилласан. Энэ асуудлаар Улаанбаатар хотод томилолтоор ажиллаж, "МоЭнКо" ХХК-ийн захирал н.Оюунчимэг, хуулийн зөвлөх н.Мөнгөнзаяа нартай тус компанийн төв байранд уулзалт хийж, санал солилцсон. Хэлэлцсэн асуудлаар буюу компанийн нүүрс экспортын төлөвлөлт, өргөтгөл шинэчлэлийн ажлын талаар болон шинээр хийгдэх нүүрс баяжуулах үйлдвэр, гаалийн хяналтын талбай зэрэг бүтээн	70	Боомтын сэргэлтийн Үндэсний хороо, Сангийн яам, Зам, тээврийн яам

2	Гадаад худалдааг хөнгөвчлөх, экспортыг төрөлжүүлэх, хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний боловсруулалтын түвшнийг ахиулах замаар уул уурхайн бус экспортыг нэмэгдүүлнэ.		1.2.1.Уул уурхайн бус бүтээгдэхүүнд зориулсан экспортын санхүүжилт, даатгал, төлбөрийн баталгаа, зээлийн батлан даалт зэргээр экспортыг дэмжих санхүүжилтийн тогтолцоог бий болгоно.	<p>С.Я:Уул уурхайн бус бүтээгдэхүүнд зориулсан экспортын санхүүжилт, даатгал, төлбөрийн баталгаа, зээлийн батлан даалт зэргээр экспортыг дэмжих санхүүжилт, даатгал, төлбөрийн баталгаа, зээлийн батлан даалт зэргээр экспортыг дэмжих санхүүжилтийн тогтолцоог бий болгоно.</p> <p>С.Я:Уул уурхайн бус бүтээгдэхүүнд зориулсан экспортын санхүүжилт, даатгал, төлбөрийн баталгаа, зээлийн батлан даалт зэргээр экспортыг дэмжих санхүүжилт, даатгал, төлбөрийн баталгаа, зээлийн батлан даалт зэргээр экспортыг дэмжих санхүүжилтийн тогтолцоог бий болгоно.</p>	3		70	Сангийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Санхүүгийн зохицуулах хороо
		76	1.2.2.Экспортын баримжаатай хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний боловсруулалтын түвшнийг ахиулах үйлдвэрлэл, технологийн паркуудын дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.	<p>ХХАХҮЯ: Ховд аймагт хэрэгжиж буй "Шинэ Ховд" үйлдвэр технологийн паркийн төслийн хөрөнгө оруулалт 2022 оноос хэрэгжиж эхэлсэн бөгөөд 2025 онд гэрээт ажил бүрэн дуусахаар төлөвлөж, магадлалын дүгнэлтээр төсөвт өртөг нэмэгдэж 36,018.1 сая төгрөгөөр батлагдсан байна. Тус төслийг 5-н багц арга хэмжээнд хувааж тендер шалгаруулалтыг явуулснаас Оффрөүд таван богд ХХК, Воком констракшн ХХК, Эм Ай Эс Эс ХХК, Монкабель ХХК, Жаргалантлуу ХХК тус тус шалгарч 36,018.1 сая төгрөгийн санхүүжилтээ гүйцэтгэлээр 2023 он дуустал хугацаанд 9,571.5 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 2024 онд 11,297.4 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор гүйцэтгэлийг хянан баталгаажуулаад байна. 2025 онд 18,184.0 сая төгрөг Улсын төсөвт батлагдсан.Нийт ажлын гүйцэтгэл 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар 57,94 хувьтай байна. 2.Дархан арьс ширний цогцолборын дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын хүрээнд Эрдэнэт үйлдвэрээс санхүүжих 50 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаас өссөн дүнгээр Бүтээн байгуулалтын үеийн түр цахилгаан хангамжийн зураг төсөв - "Энержи бөх бат" ХХК-д 151 сая төгрөг, Үхрийн шир боловсруулах үйлдвэрийн барилгын зураг - "Ди ди эй жи" ХХК -д 191,04 сая төг , Ямааны арьс боловсруулах үйлдвэрийн зураг - "Эм эс эл" ХХК -д 264,6 сая төг , Хонины арьс боловсруулах үйлдвэрийг зураг- "Классик хаус" ХХК-д 257,6 сая төг, Түүхий эд, агуулахын барилгын зураг -"Алтан хөхий очир" ХХК -д 87,2 сая төг, Химийн материалын агуулахын зураг- "Ди ди эй жи" ХХК -д 66,16 сая төг, Дэд бүтцийн ажлын зураг төсвийн зардал- "Аркасис" ХХК-д 713,8 сая төгрөг тус тус санхүүжилт хийгдээд байна. Үүнээс 2024 онд 1,3 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгогдсон. Мөн "Дархан арьс ширний цогцолбор төслийг эрчимжүүлэх арга хэмжээний тухай" МУЗГ-ын тогтоолын төслийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцээд Засгийн газрын гишүүдийн гаргасан саналын дагуу хойшуулав.Өнөөдрийн байдлаар зураг төсөл төсөл боловсруулах ажил дуусаж, магадлалд хянагдаж байна.С.Я:2024 онд төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтад "Шинэ Ховд" үйлдвэр технологийн паркийн бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалт /Ховд, Жаргалант сум/" төслийн гүйцэтгэлд 7,6 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгосон. Мөн "Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн кластер байгуулах /Баянхонгор/" төсөлд 1,7 тэрбум төгрөг, "Хөдөө аж ахуйн Кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төсөл /Баянхонгор/" төсөлд 5,0 тэрбум төгрөгийг тус тус олгосон. 2024 оны төлөвлөгөөнд "Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтэц /Сүхбаатар/" төсөл, арга хэмжээнд 609,3 сая төгрөг, "Хөдөө аж ахуйн үйлдвэржилтийн агропарк /Сэлэнгэ/" төсөлд 3,0 тэрбум төгрөг батлагдсан боловч 12-р сарын 3-ны өдрийн байдлаар санхүүжилт аваагүй байна. Засгийн газрын 2022 оны 9-р тогтоолд "Дархан арьс ширний цогцолбор"-ын бүтээн байгуулалтад шаардлагатай Монголын талаас гаргах 50.0 тэрбум төгрөгийг "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-аас санхүүжүүлэхээр заасан. 548.1 сая төгрөгийг Сангийн яамны төрийн банкин дахь дансанд байршуулахыг хүссэн 09/4099 тоот албан бичгийг "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ руу явуулсан.</p>	4		70	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам
			1.2.3.Олон улсын худалдаанд хориг саад үүсгэдэг мал, амьтны гоц халдварт өвчний тархалтыг бүрэн хяналтад авч, өвчний тархалтыг хязгаарлах зорилготой аж ахуйн үйлдвэрлэл, технологийн паркуудын дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.	<p>2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар шүлхий, үхрийн арьс товруулах өвчний голомт бүртгэгдээгүй тайван байна. Бог малын мялзан: 2024 он гарсаар 2 аймгийн 2 суманд 2 голомт бүртгэгдэж, 2024 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдрөөс 2024 оны 03 дугаар сарын 12-ны өдрийн хооронд хорио цээр, хязгаарлалтын шаардлага бүрэн цуцалсан. Өнөөдрийн байдлаар тус өвчний голомтгүй, тайван байна. Хонины цэцэг: Улсын хэмжээнд 2024 оны 1 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хойш 12 аймгийн 65 суманд 85 голомт бүртгэгдэж, өнөөдрийн байдлаар 6 аймгийн 19 суманд 22 голомтод хорио цээрийн болон хязгаарлалтын дэглэм хэрэгжиж байна. Бог малын мялзан өвчинтэй тэмцэх арга хэмжээг сайжруулах зорилгоор БММӨ-ний хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж Дэлхийн БММӨ-ний нарийн бичгийн дарга нарт хүргүүлсэн. Шүлхий өвчинтэй тэмцэх албан ёсны хөтөлбөрийг боловсруулах, ДМАЭМБ-д илгээж түлээн зөвшөөрүүлэх чиг үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдан 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор хөтөлбөрийг илгээхээр ажиллаж байна.</p>	5		70	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
			1.2.4.Гадаад худалдааны процесс, хилийн хяналтын байгууллагуудын үйл ажиллагааг хялбаршуулан, шаарддаг гэрчилгээ, зөвшөөрөл, бичиг баримтын тоог боломжит хамгийн бага түвшинд хүртэл бууруулж, "Гадаад худалдааны цахим нэг цонхны үйлчилгээ"-г нэвтрүүлж, гадаад худалдаанд зарцуулах хугацааг 72 цагт хүргэнэ.	<p>ЭЗХЯ:Худалдааг хөнгөвчлөх бодлогын хүрээнд гадаад худалдааны үйл ажиллагааг бүрэн цахимжуулж, оролцогч байгууллагууд болон гадаад худалдаа эрхлэгчдэд тулгарч буй хүндрэлүүдийг бууруулах хүрээнд Гадаад худалдааны цахим нэг цонх мэдээллийн систем нэвтрүүлэх ажлыг албан ёсоор эхлүүлээд байна. Тус мэдээллийн системийн "Ажлын даалгавар"-ыг шинэчилсэн бөгөөд АХБ-тай хамтран 3 сарын 21-23-ны өдрүүдэд тус системийн талаарх техникийн сургалт, хэлэлцүүлгийг холбогдох байгууллагуудын төлөөллийг хамруулан зохион байгуулсан. Мөн системийг нэвтрүүлэх, ашиглахтай холбогдуулан хууль эрх зүйн орчны судалгаа, дүн шинжилгээг хийсэн бөгөөд ЦХИХХЯЯмаанаас ГХЦНЦ системийн дүгнэлт, зөвлөмж хүлээн авч, ажлын даалгаврыг баталсан. Тус системийг хөгжүүлэх, нэвтрүүлэх олон улсын гүйцэтгэгч сонгон шалгаруулахаар Төрийн худалдан авах ажиллагааны газар тендерийн үнэлгээний хороо байгуулж, тендерийн баримт бичгүүдийг эцэслэн боловсруулсан С.Я: Эдийн засгийн гадаад хамтын ажиллагаа, гадаад дотоод худалдааны бодлого, зохицуулалтын асуудал нь Засгийн газрын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 2-д заасны дагуу Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын эрхлэх асуудалд хамаарах тул тус арга хэмжээний хэрэгжилтийг Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас авах нь зүйтэй байна.-Хамааралгүй ХЗДХЯ:Монгол Улсын хилийн тухай хуулийн 1.16 дахь заалт "хилийн хяналтын байгууллага" гэж улсын хил нэвтрэх зорчигч, тээврийн хэрэгсэл, бараа, мал, амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд хяналт шалгалт явуулах, бүртгэх эрх бүхий улсын хил хамгаалах, гааль, мэргэжлийн хяналт, гадаадын иргэн, харьяатын байгууллагыг"-д, 2021 онд өөрчлөлт оруулж, хилийн боомтод ажиллах хилийн хяналтын байгууллагын тоог багасган, мэргэжлийн хяналтын албаны чиг үүргийг Гаалийн байгууллагын чиг үүрэгт хамааруулж, хяналт шалгалтын давхцалыг багасгасан. Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллага (ИКАО)-ын агаарын тээврийг хялбаршуулах талаар гаргасан дүрэм журмын дагуу Засгийн газрын 2021 оны 137 дугаар тогтоолоор баталсан "Агаарын тээврийг хялбаршуулах журам"-ын дагуу олон улсын агаарын боомтод хяналт шалгалтыг хялбаршуулан иргэдэд үйлчилж байна. "Улсын хилээр нэвтэрч буй зорчигч, тээврийн хэрэгслийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан"-гийн хөгжүүлэлт, шинэчлэлийг "Гэрэгэ системс" ХХК-аар гүйцэтгүүлэн 2024 оноос хилийн боомтуудад нэвтрүүлсэн. Тус мэдээллийн санг Гаалийн байгууллагын "CAIS" автоматжуулсан системтэй мэдээлэл солилцох хөгжүүлэлтийг хийн, улсын хилээр нэвтрэх тээврийн хэрэгслийн мэдээллийг солилцох ажлыг зохион байгуулж байна.</p>	6		100	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Сангийн яам, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам
			1.2.5.Ноолуур, мах, арьс, шир, самар, эмийн ургамал, хүнсний бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх, экспортын орцыг импортны тарифаас чөлөөлөх, боловсруулалтын түвшнийг ахиулж, экспортыг төрөлжүүлнэ.	<p>ХХАХҮЯ:БНХАУ-д мах, махан бүтээгдэхүүн экспортлох 20, самар экспортлох 7 аж ахуйн нэгжийн ирүүлсэн материалыг хянан баталгаажуулан, шалгалтыг зохион байгуулснаар тус улсын ГЕГ-ын цахим системд мах, махан бүтээгдэхүүн экспортлох 7 , самар экспортлох 5, загас экспортлох 1 буюу нийт 14 аж ахуйн нэгжийг шинээр бүртгүүлсэн.https://ciferquery.singlewindow.cn/. Малын гаралтай түүхий эдийг боловсруулах үйлдвэрлэлийг дэмжих "Цагаан алт" хөдөлгөөнийг өрнүүлж УИХ-ын 63 дугаар тогтоолыг батлуулж энэ хүрээнд олгогдох зээлийн санхүүжилтийн гэрээ албажсан. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=17140837405211. Хөнгөн, хүнсний үйлдвэрлэлийн 19 салбарын 428 нэр төрлийн тоног төхөөрөмжийг импортны барааны гаалийн албан татвараас 100% хөнгөлөх ЗГ-ын 2023 оны 107 дугаар тогтоолын хүрээнд 2024 онд Монгол Улсад 122 аж ахуйн нэгжийн импортлосон тоног төхөөрөмжид 6.8 тэрбум төгрөгийн гаалийн албан татварын хөнгөлөлтийг үзүүлсэн 2024 оны 11 сарын байдлаар 20 гаруй нэрийн хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүнийг экспортлосон байна. С.Я:Малчдын татварын орчныг энгийн, ойлгомжтой болгох, хялбаршуулах, татварын эрсдэлийг бууруулах, дотоодын боловсруулах үйлдвэрүүдэд тулгараад буй хүндрэлтэй асуудлыг шийдвэрлэх, малын гаралтай боловсруулсан бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх зорилгоор Улсын Их Хурлаас 2023 оны 11 сарын 10-ны өдөр баталсан Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийг дагалдуулан Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хууль нэмэлт оруулсан. Тус нэмэлтээр малчин, мал бүхий этгээдийн борлуулсан таван хошуу мал, анхан шатны боловсруулалтад ороогүй мах, сүү, арьс шир, хонь болон тэмээний ноос, ноодны сарвагийн хөвчийг НӨАТ-ээс чөлөөлөн</p>	7		70	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам

2	Хоёр.Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	3	2.1.Хөрөнгө оруулагчдад дэмжлэг, үйлчилгээ үзүүлэх, хөрөнгө оруулалт татах, хамгаалах цогц механизмыг бүрдүүлэх замаар хөрөнгө оруулалт хийх, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлнэ.	8	2.1.1.Хөрөнгө оруулалт хийх, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд төрөөс зөвшөөрөл авахад дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх, мэдээ мэдээллээр хангах, зөвлөгөө өгөх цогц үйлчилгээг үзүүлж, хөрөнгө оруулагчийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах, гаргасан гомдлыг цахимаар хүлээн авч шийдвэрлэнэ. Мөн төрөөс бизнесийн үйл ажиллагаанд хийгддэг давхардсан хяналт шалгалтыг бууруулна.	ЭЗХЯ:Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 37 дугаар тогтоолоор "Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг - Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газар"-ыг байгуулсан бөгөөд Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын тушаалаар баталсан Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын үйл ажиллагааны стратеги, зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтийн хөтөлбөрийг дагуу тус газраас хөрөнгө оруулагчдад дэмжлэг, тусалцаа үзүүлэх, мэдээ мэдээллээр хангах, зөвлөгөө өгөх чиг үүргийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Мөн ХОХГ-ын дэргэдэх нэг цэгийн үйлчилгээний төвөөр дамжуулан улсын бүртгэл, татвар, нийгмийн даатгал, гадаадын иргэн харьяатын асуудал эрхэлсэн 5 төрийн захиргааны байгууллагаас холбогдох мэдээлэл, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээг хөрөнгө оруулагчдад үзүүлэн ажиллаж байна. Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 13 дугаар тогтоолоор "Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвч" шинэчлэн батлагдсан бөгөөд Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газар Гадаад худалдаа, хөрөнгө оруулалт хариуцсан Шадар сайдын эрхлэх асуудалд шилжсэн. -Гадаадын хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгжүүдээс ирүүлсэн гомдлыг хүлээн авч, холбогдох төрийн байгууллагуудаас тодруулга мэдээлэл авч, шийдвэрлүүлэхээр ажиллаж байна. - Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгад "Төрийн хяналт шалгалтыг давхардалгүй төлөвлөн, хэрэгжүүлэх, төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын тоо жилд хоёроос ихгүй байна." гэж тусгасан. ХЗДХЯ:Монгол Улсын Шадар сайд Т.Доржжандаас ирүүлсэн Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үзэл баримтлалыг баталж 2024 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн 1/2610 албан бичгээр хүргүүлсэн. Мөн Арбитрын тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын судалгааг хийсэн бөгөөд Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуультай хамтран арбитраар маргааныг шийдвэрлэх үйл ажиллагаанд тулгамдаж буй асуудал, цаашдын чиг хандлагыг тодорхойлох хүрээнд "Арбитрын тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн судалгаа"-ны тайлан, хэлэлцүүлгийг 2024 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдөр зохион байгуулсан бол Арилжааны хуулийн төслийн үзэл баримтлалын төсөл, хуулийн төсөл болон түүнийг дагаж гарах хуулийн төслүүд, тэдгээрийн товч, дэлгэрэнгүй танилцуулгыг боловсруулж, хуулийн төслийн үр нөлөөний үнэлгээ, зардлын тооцоо хийсэн. Монголын үндэсний худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимтай хамтран 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр "Арилжааны хуулийн төслийн үзэл баримтлал, зарим асуудал" сэдэвт хэлэлцүүлгийг, мөн МХХ-тай хамтран 2024 оны 02 дугаар сарын 22-ны өдөр "Арилжааны хуулийн төсөл" сэдэвт хэлэлцүүлгийг тус тус зохион байгуулсан. Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон уг хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хуулийн төслийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдөр Монгол Улсын Их Хурал өргөн мэдүүлсэн. Мөн хуулийн төслийг 2024 оны 05 дугаар сарын 17-ны өдрийн УИХ-ын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжсэн.	100	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам
				9	2.1.2.Банк, санхүүгийн салбарын өрсөлдөөнийг нэмэгдүүлэх замаар санхүүгийн үйлчилгээний зардлыг бууруулж, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	МБ: Үндэсний статистикийн хорооноос 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)-ий гүйцэтгэлийг 2025 оны 2 дугаар сарын 15-ны өдрөөс зарлах тул 2024 оны 11 дүгээр сарын хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээний дүнг 2023 оны 4 дүгээр улирлаас 2024 оны 3 дугаар улирал хүртэлх ДНБ-ний нэрлэсэн дүнд эзлэх хувиар хүрсэн түвшинг тооцов. Хүрсэн түвшин /2024.III/ 16%	90	Монголбанк, Санхүүгийн зохицуулах хороо
				10	2.1.3.Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээр, Чөлөөт Хөрөнгө оруулалтыг хөхиүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах тухай хэлэлцээрүүдийг байгуулж, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад гадаад худалдаа, экспорт хийх таатай нөхцөл, боломжийг бүрдүүлнэ.	ГХЯ:Худалдааг хөнгөвчлөх, Засгийн газрын худалдан авалт, Худалдаан дахь техникийн саад тотгор, Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээ, Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, Оюуны өмч, Өрсөлдөөн, Байгаль орчин, Цахим худалдаа, Хууль эрх зүйн болон институцын асуудал гэсэн үндсэн 14 бүлгээс бүрдэнэ. Хэлэлцээрийн үр дүнд хоёр улс хоорондын худалдаан дахь тарифын болон тарифын бус саад бэрхшээл буурч, худалдааг хөнгөвчлөх, бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлэх, хөрөнгө оруулалт татах, бүхий л салбарт хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, өргөжүүлэх, экспортлогчдын зах зээл тэлж, өрсөлдөх чадвар, бараа, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал сайжрах, дотоодод нийлүүлэх барааны үнэ, хангамж тогтворжих бөгөөд тус хэлэлцээр нь хоёр улсын "Стратегийн түншлэл"-ийн харилцааг улам бэхжүүлж,түүгээр тохиролцсон бүхий л салбарын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх ач холбогдолтой. Мөн Монголын хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүнийг татваргүйгээр ОХУ-ын зах зээлд гаргах зорилгоор ЕЭАХХ-той Худалдааны түр хэлэлцээрийг байгуулахаар хэлэлцээрийн төслийг эцэслэн тохиролцсон. Тус хэлэлцээрийн үр дүнд монголын экспортлох боломж бүхий харьцангуй давуу талтай хөдөө аж ахуйн гаралтай голлох бараанууд Улс хоорондын Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийн албан ёсны яриа хэлэлцээр 2023 оноос эхэлсэн бөгөөд 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар талууд нийт 4 удаагийн албан ёсны яриа хэлэлцээг дараах байдлаар зохион байгуулаад байна. Үүнд: 1. Эхний шатны хэлэлцээг 2023 оны 12 дугаар сарын 18-20-ны өдрүүдэд БНСУ-ын Сөүл хотноо, 2. Хоёр дахь шатны хэлэлцээг 2024 оны 5 дугаар сарын 21-23-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо, 3. Гурав дахь шатны хэлэлцээг 2024 оны 9 дүгээр сарын 10-13-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотноо 4. Дөрөв дэх шатны хэлэлцээг 2024 оны 11 дүгээр сарын 25-29-ний өдрүүдэд БНСУ-ын Сөүл хотноо. Хэлэлцээрийн төсөл нь Бараа, Үйлчилгээ, Хөрөнгө оруулалт, Гарал үүслийн дүрэм, Гаалийн үйл ажиллагаа ба Худалдааг хөнгөвчлөх, Засгийн газрын худалдан авалт, Худалдаан дахь техникийн саад тотгор, Эрүүл ахуй, ургамлын эрүүл ахуйн арга хэмжээ, Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, Оюуны өмч, Өрсөлдөөн, Байгаль орчин, Цахим худалдаа, Хууль эрх зүйн болон институцын асуудал гэсэн үндсэн 14 бүлгээс бүрдэнэ. Хэлэлцээрийн үр дүнд хоёр улс хоорондын худалдаан дахь тарифын болон тарифын бус саад бэрхшээл буурч, худалдааг хөнгөвчлөх, бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлэх, хөрөнгө оруулалт татах, бүхий л салбарт хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, экспортлогчдын зах зээл тэлж, өрсөлдөх чадвар, бараа, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал сайжрах, дотоодод нийлүүлэх барааны үнэ, хангамж тогтворжих бөгөөд тус хэлэлцээр нь хоёр улсын "Стратегийн түншлэл"-ийн харилцааг улам бэхжүүлж,түүгээр тохиролцсон бүхий л салбарын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх ач холбогдолтой. Мөн Монголын хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүнийг татваргүйгээр ОХУ-ын зах зээлд гаргах зорилгоор ЕЭАХХ-той Худалдааны түр хэлэлцээр байгуулахаар хэлэлцээрийн төслийг эцэслэн тохиролцсон. Тус хэлэлцээрийн үр дүнд монголын экспортлох боломж бүхий харьцангуй давуу талтай хөдөө аж ахуйн гаралтай голлох бараанууд бүгд татваргүйгээр экспортлогдох боломжтой бөгөөд махны квотын хязгаарлалтгүйгээр экспортлох юм.	90	Гадаад харилцааны яам, Эдийн засгийн хөгжлийн яам
				70	2.2.1. Геологи, хайгуулыг ажлыг эрчимжүүлэн, ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгохыг нэмэгдүүлж, улмаар ашигт малтмалын батлагдсан нөөцийг өсгөнө. Мөн зэсийн ордын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх замаар хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	Холбогдох хууль, журамд заасны дагуу www.tender.gov.mn платформ-оор сонгон шалгаруулалтыг зарлан тусгай зөвшөөрлийг олгож байгаа бөгөөд 5 дугаар сард цахимаар сонгон шалгаруулалт зарлагдаагүй. Гүйцэтгэл: Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтаар олгох ажлын хүрээнд 2024 оны 05 дугаар сарын байдлаар 69.412.89 мянган га талбайг хамарсан 71 талбайд хайгуулын малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтыг 3 удаа зарлан үнэлгээ хийж, 42 хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг шинээр олгосон. Улсын төсөвт 8.7 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээр төлөвлөгөөнд тусгаснаас 34.8 тэрбум төгрөг төвлөрүүлээд байна. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023.12.01-ний өдрийн А/352 дугаар тушаалын дагуу "Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын комисс"-д ажиллаж СШ-64-65, 66 кодтой сонгон шалгаруулалтаар зарласан 50 талбайд ирүүлсэн 174 оролцогчдын материалд үнэлгээ хийсэн. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.5.1, 17.7-д заасны дагуу сонгон шалгаруулалтаар ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох боломжтой 140 талбайн мэдээллийг Ашигт малтмал, газрын тосны газарт 2024 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдрийн 03/465, 04 дугаар сарын 15-ны өдрийн 03/846, 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн 02/1042 тоот албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн ба нийт 140 сонгон шалгаруулалтын талбайг хүргүүлсэн. Албан бичгээр цахим системд үнэлгээний хорооны гишүүд үнэлгээ хийх ажлыг ил тод болгох, оролцогч нарт мэдээллийг багцлан оруулах, төрийн бусад байгууллагаас мэдээлэл татах зэрэг асуудлыг хялбаршуулахаар хөгжүүлэлт хийгдэж байна.	70	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам
				90	2.3.Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордуудын нөөцийг нарийвчлан тогтоож, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах замаар Үндэсний баялгийн сангийн тогтолцоог бий болгоно.	АҮЭБЯ:Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт орших Тавантолгой чулуун нүүрсний бүлэг ордын Цанхи, Бортээг болон Оорцогийн хэсэгт 2017-2022 онд гүйцэтгэсэн хайгуулын ажлын үр дүнгийн нөөцийн шинэчилсэн тайланг ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлж, ордын нөөцийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийн байдлаар хүлээн авч ЭБМЗ-ийн 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн СТР-2024-01 дугаар дүгнэлт гарсан.ЭЗХЯ:Монгол Улсын Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2023 оны 55 дугаар тушаалаар "Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх ажлыг хариуцан зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий "Эрдэнэс Монгол" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлаар ахлуулсан дэд ажлын хэсэг байгуулагдсан. Эдийн засаг, хөгжлийн яам нь тандан судалгаанд Норвег, Самрук Казына, Сингапурын сангуудын үйл ажиллагаанд хийсэн шинжилгээ, мэдээллээр хангаж, мөн Үндэсний баялгийн сангийн хуулийн төслийг Засгийн газар, Улсын Их Хурлын даргад танилцуулах материалыг боловсруулж ажилласан. Үндэсний баялгийн сангийн тухай хууль 2024 оны 04 дүгээр сарын 19-ны өдөр батлагдсан. Мөн Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2024 оны хэрг/1757 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн "Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын тогтоолын төсөлд тусгасан "Тодорхой ордыг стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордод хамааруулах тухай" Улсын Их Хурлын 2007 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдрийн 27 дугаар тогтоолын 3 дахь заалтын хэрэгжилтийг хангах хүрээнд стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордын жагсаалтад өөрчлөлт оруулах саналыг дэмжин ажиллалаа. ХЗДХЯ:Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас ирүүлсэн "Стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордын төрийн эзэмшлийн хувь, хэмжээг оруулах тухай" Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөлд 2024 оны 12 дугаар сарын 24-ны өдрийн 1/2556 тоот албан бичгээр, Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд 2024 оны 12 дугаар сарын 24-ны өдрийн 1/2558 тоот албан бичгээр Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэх зөвшөөрөл олгосон.Улсын Их хурлын 2024 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн чуулганаар Үндэсний баялгийн сангийн 2024 оны төсвийн хууль, 2024 оны 11 дүгээр сарын 08-ны өдрийн УИХ-ын чуулганаар Үндэсний баялгийн сангийн 2025 оны төсвийн хууль тус тус батлагдсан.	90	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар
				70	2.4.Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр, нүүрс баяжуулах үйлдвэр, гангийн үйлдвэр болон ураны олборлолт, хүдрийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрүүдийг хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар байгуулж, боловсруулах үйлдвэрийг нэмэгдүүлнэ.	Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын түшиглэн байгуулах "Уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн цогцолбор" үйлдвэрлэл, технологийн паркийн хүрээнд баригдах "Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ"-ийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2022.06.22-ны өдрийн өргөтгөсөн хуралдаанаар хэлэлцэж хүлээн авсан бөгөөд ЗБХБҮ-ээс ялгарах хүхрийн давхар исэл агуулсан хийг цэвэршүүлэн түүнээс элементийн хүхэр үйлдвэрлэх үйлдвэрлэлийн туршилтыг БНХАУ-ын Шинжан Уйгарын ӨЗО-ны Фуоун мужид Шинжаны өнгөт төмөрлөгийн аж үйлдвэр группийн (XJNM) эзэмшлийн Зэс ба никелийн металлургийн "Xinjin Metals" компанийн үйлдвэрлэлийн бүсэд явуулж байна. Тус туршилтын үр дүнгээр "Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ"-д тодотгол хийж холбогдох зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх хүсэлтийг ирүүлээд байна. Тус үйлдвэрийн дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын ажлын хүрээнд ҮТП-ийн асфальт бетон хучилттай 12.62 км авто зам барих ажлын гүйцэтгэл 39%, 4.4 км төмөр зам барих ажлын гүйцэтгэл 85%, Ус хангамж, ариутгах татуургын систем барьж байгуулах ажлын явц 35%, Цахилгаан хангамжийн зураг төсөл боловсруулах ажлын явц 95%-ийн гүйцэтгэлтэй байна	70	Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам
				30	2.5.Эрчим хүчний найдвартай эх үүсвэрийг нэмэгдүүлж, дотоодын хэрэгцээг бүрэн ханган, эрчим хүч экспортлох суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2024 онд Дорнодын ДЦС-ын хүчин чадлыг 50 МВт-аар нэмэгдүүлсэн. Амгалан ДС-ын хүчин чадлыг 100 Гкал/ц-аар нэмэгдүүлсэн. Бөөрөлжүүтийн ДЦС-ын 300 МВт-ын төслийн эхний 150 МВт-ын БУА 100% нийт төслийн явц 55%-тай байна. Түүнчлэн хувийн хөрөнгө оруулалтаар Завханы Тосонцэнгэлд 30 МВт-ын ДЦС-ын БУА 95%-тай, Сэлэнгийн 70 МВт-ын, Төв аймгийн Баян сумын нутагт 660 МВт-ын ДЦС-уудын БУА-ыг 2024 онд эхлүүлсэн байна. Сэргээгдэх эрчим хүчний чиглэлээр Ховдын Мянгад суманд 10 МВт-ын, Говь-Алтайн Есөнбулаг суманд 10 МВт-ын, Завхан аймгийн Алдархаан суманд 5 МВт-ын, Говь-Алтайн Алтай суманд 0,3 МВт-ын, Хөвсгөл аймгийн Мөрөн суманд 10 МВт-ын, Дорноговь аймгийн Эрдэнэ суманд 30 МВт-ын ариг цахилгаан станцууд 2022-2024 онд ашиглалтад орсон. Мөн Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүрэгт 80 МВт-ын, Багануур дүүрэгт 50 МВт-ын батарей хуримтлуурын станцууд 2024 онд ашиглалтад орсон. Дээрх төслүүдийн үр дүнд цахилгаан үйлдвэрлэлийн суурилагдсан чадал 265,3 МВт-аар нэмэгдэж байна.	30	Эрчим хүчний яам

		8	2.6.Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлд хөрөнгө оруулалт татаж, соёлын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэн соёлын салбарыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	50	15	Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийг 2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар батлууллаа. Хууль батлагдсанаар соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжих хэлбэр, удирдлага зохион байгуулалтын эрх зүйн үндсийг тогтоохтой холбогдсон харилцааг зохицуулж ""Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлд хамаарах хөрөнгө оруулалт, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн кластер, парк, цогцолбор, инкубатор байгуулан ажиллагаагаараа хорших, төрөлжих, хамтран ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, экосистем, бүтээлч орон зайг бий болгоход дэмжлэг үзүүлэх"" нөхцөл бүрддээ. Үндэсний статистикийн хорооноос Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2024 оны хагас жилийн байдлаар гараагүй байна. Соёлын яамнаас 2024 онд зөвхөн кино зураг авалтаас 599.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт татсан. Үүнд: - Гадаадын иргэн, хуулийн этгээд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт зураг авалт хийх зөвшөөрлийг Засгийн газрын 2023 оны ""Улсын тэмдэгтийн хураамжийн хэмжээ тогтоох тухай"" 173 дугаар тогтоолын 9.1.4 дэх хэсэг, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 221.1.7 дахь заалтад тус тус тусгагдсаны дагуу татварын албаны төрийн санд 4.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн. - Соёлын яамнаас 2024 онд 9 улсын 15 байгууллагад зураг авалтын зөвшөөрөл олгож, Монгол улсын төсөвт 594.3 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна. -Кино үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, эдийн засгийн эргэлтийг сайжруулах хүрээнд гадны хөрөнгө оруулалт хийсэн хамтарсан кино бүтээх төслийн хүрээнд монголын нутаг дэвсгэрт кино зураг авалт хийх явцад зарцуулсан зардлын шаардлага хангасан зардалд буцаан олголт олгох хууль, журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ хүрээнд Монгол, Япон улсын кино уран бүтээлчдийн хамтарсан бүтээл ""Вивант"" телевизийн олон ангит уран сайхны кино бүтээлийг 2023-2024 онд бүтээхэд монголд 13.0 тэрбум төгрөг зарцуулан бүтээгдсэн бөгөөд уг киноны нээлтийн үйл ажиллагаа дэлхийн 18 улсад зохион байгуулсан байна.	50	Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яам
		9	2.7.Чөлөөт бүсүүдийн инженерийн дэд бүтцийг хөгжүүлж, хөрөнгө оруулалт татах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	70	16	Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Франц Улсын Засгийн газар хоорондын "Санхүүгийн хэлэлцээр"-ийг 2024 оны 1 дүгээр сарын 11-ний өдөр УИХ-аар батлуулсан. Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын 2024 оны А/32, А/44 дугаар тушаалаар төслийн гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулах "Үнэлгээний хороо"-г байгуулж, төслийн гүйцэтгэгч БНФУ-ын "Сабена техник хэликоптерс" компанитай 2024 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдөр "Худалдааны гэрээ"-г байгуулсан. Гэрээний урьдчилгаа төлбөр болох 3,684,618 еврогийн нэхэмжлэхийг хянан баталгаажуулж, төслийн хүрээнд нийлүүлэгдэж буй ЕС-145 нисдэг тэрэгний 490 төрлийн сэлбэг хэрэгсэл, 20 төрлийн багаж, 18 төрлийн тос, тослох материалг гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөх ажлыг зохион байгуулан татан авч, мөн эвдрэл гарсан нийт 31 сэлбэг, 3 багажийг буцсан. Агаараас эрэн хайх аврах 111-р ангийн нисгэгчид нийт 65 удаагийн 236 цагийн сургалтын нислэг үйлдсэн ба техникийн албаны 3 албан хаагч /өргөгч төхөөрөмжийн оператор/ 26 удаагийн 67 цагийн өргөгч төхөөрөмжийн нислэг үйлдэх дадлагыг 234 удаа гүйцэтгэж, үүрэг гүйцэтгэх чадваргаа дээшлүүлсэн. Хэлэлцээрийн хүрээнд "Монгол Улсын Онцгой байдлын байгууллагад агаараас аврах ангийг дэд нэмэлт сургалт явуулах төсөл"-ийг 2024-2027 онд 24.7 сая евро буюу 88,104,406,000 төгрөгийн зээлийн санхүүжилтээр хэрэгжүүлэх ба 2024 оны 12 дугаар сарын 19-ний байдлаар 43,188.0 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. 2023 оны 11 дүгээр сард хийсэн хэлэлцээрийн урьдчилсан зээлийн тооцоолол 20.0 сая евро ба Улсын хөгжлийн 2024 оны төлөвлөгөөнд 20 сая еврогоор тусуулахаар хүргүүлсэн.	70	Шадар сайд С.Амарсайхан
3	Гурав.Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулна.	10	3.1.Олон улсын шаардлагад нийцсэн мэргэжил, ур чадвартай хүний нөөцийг нэмэгдүүлнэ.		17	БЯ:Коосэн сургалтын хөтөлбөрийг аймаг бүрд мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтад нэвтрүүлэх зорилгоор Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн дэргэдэх Технологийн коллежийг (КООСЭН) Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн харьяа Технологийн коллеж болгон өөрчлөн байгуулсан. Энэ хичээлийн жилд нийслэл хотод Шинэ Монгол Технологийн дээд сургууль, Техник, Технологийн Дээд сургууль, ШУТИС харьяа Технологийн коллеж, орон нутагт Өмнөговь аймагт Шинжлэх ухаан, технологийн их сургуулийн харьяа Технологийн дээд сургууль, Орхон аймагт ШУТИС-н "Эрдэнэт цогцолбор" дээд сургуулийн харьяа Эрдэнэт политехник коллеж, Дархан-Уул аймагт ХААИС-н салбар сургууль зэрэг 6 сургалтын байгууллага Коосэн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж байна."Японы Коосэн загварын Технологийн коллежийн хөтөлбөрийг мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын салбарт нэвтрүүлэх, тогтвортой хөгжүүлэх жишиг загвар"-ыг боловсруулах талаар судалгааны баг ажиллаж, тайланг хүлээлгэж өгсөн. Судалгаа болон бусад бодлогын баримт бичигт нийцүүлэн Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.2.10-т "Хөдөлмөрийн зах зээлд хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц мэдлэг, ур чадвартай төгсөгчдийг бэлтгэх, бус, орон нутгийн хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлтэй уялдуулан 5 жилийн сургалттай Коосэн сургалтыг коллеж түшиглэн нэвтрүүлнэ" гэж тусган батлуулсан. Үүнээс гадна мэргэжлийн боловсролын сургууль, политехник коллежид 2024 оны байдлаар Япон Улсын Коосэн сургалтын хөтөлбөрөөс гадна олон улсын дараах хөтөлбөрийг туршин нэвтрүүлээ.1.Англи Улсын Пийрсон-Мэдээллийн технологийн хөтөлбөрийг Ховд, Хөвсгөл, Өмнөговь, Дорнод аймаг дахь Политехник Коллежууд болон УБ хот дахь Үйлдвэрлэл, Урлалын Политехник коллеж, Техник технологийн Политехник Коллеж, Дархан Политехник Коллежид нэвтрүүлж эхэлсэн. Энэ оны хичээлийн жилд тухайн хөтөлбөрөөс нийт 857 суралцагч суурцаж байна.2.Германы хосмог сургалтын хөтөлбөрийг туршин нэвтрүүлж,"Хосмог сургалт, ажлын байран дахь сургалт зохион байгуулах журам"-ыг батлан хэрэгжүүлээ. ГБХНХЯ:Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны эрхлэх асуудалд хамаарахгүй	50	Боловсролын яам, Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
			3.1.2.Ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын хөтөлбөр дэх англи хэлний хэрэглээг нэмэгдүүлнэ		18	Засгийн газрын 2024 оны 176 дугаар тогтоолоор баталсан "Сургуулийн өмнөх боловсролын ерөнхий боловсролын сургалтын хөтөлбөрийн үзэл баримтлал"-д нийцүүлэн тус хуулийн 8.2, 9.2-т тус тус заасан агуулгын хүрээнд бага боловсрол сургалтын хөтөлбөр, сурах бичгийг шинэчлэн боловсруулж, тохирц нийцлийг шалган туршиж байна. Туршилтын хүрээнд Боловсролын сайдын 2024 оны А/57 дугаар тушаалаар баталсан бага боловсролын туршилтын сургалтын төлөвлөгөө болон "Англи хэлний цахим системд суурилсан сургалтын хөтөлбөрийг турших, жагсаалт батлах тухай" А/68 дугаар тушаалын дагуу төрийн өмчийн ерөнхий боловсролын 105 сургуулийн 3-4 дүгээр ангид англи хэлний PEARSON цахим системд суурилсан хөтөлбөрийг туршилтаар хэрэгжүүлж, 12000 суралцагч хамрагдаж байна. БШУ-ны сайдын 2023 оны А/338 дугаар тушаалын хүрээнд англи хэлний PEARSON хөтөлбөрийг төрийн өмчийн 105 сургуулийн 5-7 дугаар ангид хэрэгжүүлж, 204,563 суралцагч хамрагдаж байна.	70	Боловсролын яам
			3.1.3.Шаардлагатай эрдэм шинжилгээний өгүүлэл, бүтээл, патентыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	72.5	19	ЭЗХЯ:2024 онд технологийн туршилт, зүтгүүлэлтийн 6, докторын дараах инновацийн тэтгэлэг 10, орон нутгийн инновацийн үйл ажиллагааг дэмжих "МонХ" хөтөлбөрийн хүрээнд 9 төслийг тус тус хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлсэн. ХЗДХЯ: Тус яамны харьяа Дотоод хэргийн Их сургууль нь 2024-2025 оны хичээлийн жилийн элсэлтээр дэд бакалаар, бакалаврын 8 хөтөлбөрт 544 суралцагч, магистрын 14 хөтөлбөрт 130 суралцагч, докторын 6 хөтөлбөрт 41, нийт 975 иргэнийг элсүүлсэн байна. Боловсролын багц хууль, Дээд боловсролын сургалтын хөтөлбөрт тавих шаардлагын дагуу Их сургуулийн хөтөлбөрийн шинэчлэлийг хийж, 3+1+1 буюу дэд бакалаврын түвшинд 90 багц цагийг 3 жил судлах, нэг жил үйлдвэрлэлийн дадлага хийх, нэг жил мэргэшүүлэх 30 багц цагийг судалж бакалаврын боловсрол эзэмших хөтөлбөрт анх удаа шинээр элсэлт авч сургалтыг зохион байгуулж байна. Дээд боловсролын иргэдэд зориулсан хоёр жилийн мэргэшүүлэх бакалаврын хөтөлбөрийг сурталчлах уулзалт, өдөрлөгийг 2024 оны 11 дүгээр сарын 18-27-ны өдрүүдэд төрийн өмчит 5 их сургуульд амжилттай зохион байгууллаа. Их сургуулийг түшиглэсэн Докторын зэрэг хамгаалуулах зөвлөл нийт 50 удаагийн хуралдаан зохион байгуулж, 25 докторант докторын зэргээ амжилттай хамгаалснаас 10 нь Дотоод хэргийн их сургуулийн багш, албан хаагч байна. Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнтэй хамтран Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын нэрэмжит эрдэм шинжилгээний "Шилдэг бүтээл", "Оюутны шилдэг илтгэл", "Грант олгох төсөл"-ийн уралдааныг амжилттай зохион байгуулж, шилдгээр шалгарсан бүтээлийн эздэд 2024 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдөр шагналыг гардуулсан. Тус уралдаанд 27 бүтээл, 27 илтгэл, 20 төсөл ирүүлсэнээс "Шилдэг бүтээл"-ийн төрөлд Дотоод хэргийн Их сургуулийн 7 багш, албан хаагчийн бүтээл тусгай байрт, "Шилдэг илтгэл"-ийн төрөлд 2 сонсогчийн бүтээл гуравдугаар байр, тусгай байрт тус тус шалгарч, "Грант олгох төсөл"-ийн хавсарга судалгааны төрөлд 1 профессорын илтгэл шалгарсан амжилттай оролцсон. Их сургуулийн багш, албан хаагчид Оюуны өмчийн газраас 2024 онд зохиогчийн эрхийн гэрчилгээ 5, ашигтай загварын гэрчилгээ 1, нийт зохиогчийн эрхийн гэрчилгээ 25, ашигтай загварын гэрчилгээ 3, барааны тэмдэг 1-ийг тус тус авсан.	100	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам,
			3.1.4.Боловсролын салбарын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.		20	Боловсролын салбарт 2024 оны төсвийн жилд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын нийт 2.221.8 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий 440 төсөл, арга хэмжээ хэрэгжсэн бөгөөд үүнд 69410 хүүхдийн хүчин чадал бүхий 156 сургуулийн барилга, 21970 хүүхдийн хүчин чадал бүхий 148 цэцэрлэгийн барилга, 5570 хүүхдийн хүчин чадал бүхий 41 дотуур байрны барилга, 22 сургуулийн спорт зал барихаар төлөвлөн ажилласан. 2024 төсвийн жилд Монгол Улсын Ерөнхий сайдаас өгөгдсөн 100 хоногт хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан 3 ээлжийн сургуулийг 2 ээлж рүү оруулах зорилт, Засгийн газрын 2024 оны 11 дүгээр сарын 13- ны өдрийн 169 дүгээр тогтоолын хэрэгжүүлэх, боловсролын салбарын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хүрээнд ашиглалтад орох боломжтой нийслэлийн 10 сургуулийн барилгын шаардлагатай санхүүжилтийг Боловсролын сайдын 2024 оны 6 дугаар сарын 7-ны өдрийн А/295 дугаар тушаалаар санхүүжилтийн зохицуулалтад оруулж 2024-2025 оны шинэ хичээлийн жил эхлэхээс өмнө ашиглалтад оруулж ажиллаж сургуулийн байргүй, түрээсийн байранд хичээллэж байгаа 5840 хүүхдийн хүчин чадалтай 10 сургуулийн байрыг ашиглалтад оруулснаар шийдвэрлэсэн. Ингээд 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар улсын хэмжээнд 13300 хүүхдийн 28 сургууль, цогцолборын барилга, 4745 хүүхдийн 33 цэцэрлэгийн барилга, 1200 хүүхдийн 11 дотуур байрны барилга, 3 сургуулийн спорт заалны барилга тус тус улсын комисс ажиллаж байнгын ашиглалтад ороод байна.	70	Боловсролын яам
			3.2.Нийгмийн хамгааллын салбарт нийгмийн даатгалын оновчтой тогтолцоог бий болгох, төрийн албан хаагчдын цалинг үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх, нийгмийн зорилтот бүлгийг зөв тодорхойлж, нийгмийн халамжийн сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн хэмжээг нэмэгдүүлэн нийгмийн баталгааг сайжруулна.		21	Нийгмийн даатгалын багц хуулийн төслийг шинэчлэн боловсруулж 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр Улсын Их Хурлаас баталсан. Багц хуулийн шинэчлэлийн хүрээнд өмнөх үеийн цалин, хөлс түүнтэй адилтгах орлогын өнөөгийн үнэ цэнийг тодорхойлох итгэлцүүрийг жил бүрийн 8 дугаар сарын 1-ний өдөр шинэчлэн баталж байхаар тусгасан. Түүнчлэн Засгийн газрын 2023 оны 238 дугаар тогтоолоор тэтгэвэр бодох цалингийн итгэлцүүрийг 9 жилийн дараа шинэчлэн баталж ижил ажил мэргэжлээр ойролцоо жил ажиллаж, шимтгэл төлсөн тэтгэвэр авагчдын тэтгэврийн зөрүүг ойртуулсан. Мөн Засгийн газрын 2024 оны 10 дугаар тогтоолоор 2024 онд хэрэглэх итгэлцүүрийг баталсан. 2025 онд хэрэглэх "Итгэлцүүр батлах тухай" Засгийн газрын тогтоолын төслийг боловсруулан бүх яамдаас санал авч нэгтгэн Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батлуулахаар Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. Ингэснээр даатгуулагч өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн тэтгэвэр тогтооногдох эрх зүйн орчин бүрдсэн.	70	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
			3.2.2.Үр дүнд суурилсан удирдлагын нэгдсэн тогтолцоог бүрэн нэвтрүүлэн, төрийн албаны бүтцийн шинэчлэлийг хийж, төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг ажлын бүтээмж, үр дүнтэй уялдуулан нэмэгдүүлнэ.		22	ГБХНХЯ:Төрийн албан хаагчдын үндсэн цалинг инфляцын түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх зарчмыг баримтлан 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс төрийн нийтлэг үйлчилгээний албан хаагчдын үндсэн цалинг 20 хувиар, бусад төрийн албан хаагчдын цалинг 10 хувиар нэмэгдүүлэх асуудлыг Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 128 дугаар тогтоолоор батлуулав. 2.Орон нутгийн нэмэгдлийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хөдөөгийн суманд ажиллаж байгаа төрийн захиргааны, үйлчилгээний болон улс төрийн албан тушаал эрхэлдэг албан хаагчид үндсэн цалингийн 40 хувиар, харин аймгийн төв болон нийслэлийн алслагдсан гурван дүүрэгт ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдад үндсэн цалингийн 20 хувиар тооцож олгохоор холбогдох журмыг Засгийн газрын 2024 оны 02 дугаар 28-ны өдрийн 82 дугаар тогтоолоор шинэчлэн батлуулав. ЗГХЭГ:1.Төрийн албаны шинэчлэлийн хүрээнд Засгийн газраас Төрийн албаны цалин хөлсний бүтэц, цалингийн тогтолцооны шинэчлэлийг 2023 оноос эхлүүлсэн. Уг зорилтыг үргэлжүүлэн төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг инфляцын түвшинтэй уялдуулан 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс нэмэгдүүлсэн. 2.БНСУ, Австралийн Холбооны Улсын төрийн албаны үр дүн, гүйцэтгэлд суурилсан цалин хөлсний тогтолцоог судалсны дагуу 2023 онд шинэчилэн боловсруулсан Төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж батлах, ажлын гүйцэтгэл, үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх журмын дагуу төрийн жинхэнэ албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэлийг үр дүнтэй нь уялдуулан үнэлж, урамшуулах ажлыг 3 дахь удаагаа зохион байгууллаа. 3.Үр дүнд суурилсан удирдлагын нэгдсэн тогтолцоог нэвтрүүлэх хүрээнд ТАХ-ийн гүйцэтгэлийн удирдлагын цахим системийг хөгжүүлэх зорилт тавьж БНСУ-ын буцалтгүй тусламжаар "Гүйцэтгэлийн үнэлгээний нэгдсэн цахим систем"-ийг хөгжүүлж, нэвтрүүлэх ажлыг БНСУ-ын талаас "NexIn" компани, туслан гүйцэтгэгчээр "Spinaweb" гэх дотоодын компани хариуцан ажиллаж байна. Систем хөгжүүлэлтийн ажлыг эрчимжүүлэх чиглэлд захиалагч талаас олон удаагийн уулзалт, хурлыг хөгжүүлэлт тусгай зохион байгуулж, хөгжүүлэлтийн явцад тогтмол холбоотой ажиллаж байна. Гэсэн хэдий ч систем хөгжүүлэлтийн гүйцэтгэл 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар 73%-тай байгаа бөгөөд системийг бүрэн төстлөх, холбогдох техник хангамжийг хүлээн авч, суурилуулах ажил хүлээгдэж байна./80/	50	Төрийн албаны зөвлөл, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам

				66.0	23	3.2.3.Цалинг цагаар тооцдог системд бүрэн шилжинэ.	ГБНХЯ:Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт үндэсний хорооны 2023 оны 10 дугаар сарын 13-ны 12 дугаар тогтоолоор улсын хэмжээнд мөрдөх хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн сард 660.0 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоолоо. Цалинг цагаар тооцоходо хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээнээс багагүй байхаар тогтооно. Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт Үндэсний хорооны 2023 оны 02 дугаар тогтоолоор "Ажлын бүтэн бус цагаар ажиллуулах хөдөлмөрийн гэрээний болон цагийн ажлын гэрээний үлгэрчилсэн загвар"-ыг баталсан. Цагийн ажилтан ажил олгогч хоёрын хооронд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 66 дугаар зүйлд заасан "Ажлын бүтэн бус цагаар ажиллуулах хөдөлмөрийн гэрээ" байгуулагддаг. Цагийн ажилтан нь Хөдөлмөрийн тухай хуульд тусгайлан зааснаас бусад тохиолдолд ажлын бүтэн цагаар ажиллах ажилтны нэгэн адил эрх эдэлж, үүрэг хүлээх бөгөөд хөдөлмөрийн хууль тогтоомж, хамтын гэрээ, хамтын хэлэлцээр, хөдөлмөрийн дотоод хэм хэмжээ нэгэн адил үйлчилнэ. Ажлын бүтэн бус цагаар ажиллах хөдөлмөрийн гэрээнд ажлын байрны нэр, ажлын байрны тодорхойлолтод заасан гүйцэтгэх ажил үүрэг; ажил үүрэг гүйцэтгэх байршил; цалин хөлсний хэмжээ; хөдөлмөрийн нөхцөл зэргийг тусгана. - ажил, амралтын цаг, цалин хөлс олгох журам; хөдөлмөрийн гэрээг цуцлах, дуусгавар болгох үндэслэл; хөдөлмөрийн сахилга, гомдол гаргах талаар тусгана. Ажлын байранд тавигдах ур чадвар, чадамжийн шаардлага, долоо хоногт, эсхүл сард ажиллах нийт цаг, ажил эхлэх, дуусах цагийг тусгайлан тохирно. Ажил олгогч түр ажил үүргийг гүйцэтгүүлэхээр ажилтныг цагаар ажиллуулж, гүйцэтгэсэн ажил, ажилласан цаг нь тохирсон цалин хөлсийг тухай бүр тооцож олгож болно.	70	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, Сангийн яам
				66.0	24	3.2.4.Нийгмийн халамжийн системийг шинэчлэн, халамж зайлшгүй хүртэх зорилтот бүлгийг оновчтой тодорхойлж, халамжийг зөвхөн тусгайлан картаар олгоно	Нийгмийн халамжийн тухай хууль, тогтоомжийн дагуу нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж авах эрх үүсээгүй ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, тэжээгч нь нас барсан 18 хүртэл насны хүүхэд, өрх толгойлсон эх, эцэгт нийгмийн халамжийн сангаас тэтгэвэр олгож байна. Мөн байнгын асаргаа шаардлагатай ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийг асарч байгаа иргэдэд асаргааны тэтгэмжийг сар бүр олгодог. Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг хүн амын бүлэгт суурилсан аргаар зорилтот бүлгийг тодорхойлон олгож байна. "Нийгмийн халамжийн нэгдсэн систем" буюу "ehalamj" –ийг хөгжүүлж, нэвтрүүлэх ажлыг хэрэгжүүлж байна. Тус ажлын хүрээнд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн. Үүнд: - Ehalamj "Нийгмийн халамжийн нэгдсэн систем"-ийг 2020 оны 8 дугаар сарын 26-ны өдрөөс улсын хэмжээнд нэвтрүүлсэн. Одоогоор Нийгмийн халамжийн 68 төрлийн үйлчилгээнээс 64 үйлчилгээг буюу нийт үйлчилгээний 72 хувийг цахим хэлбэрт шилжүүлсэн бөгөөд иргэд нийгмийн халамжийн үйлчилгээг 100 хувь картаар авч байна. - Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 22.1.1-д заасан хүнсний хангамж зайлшгүй шаардлагатай өрхийн гишүүн-иргэн хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээг Төрийн банкны тусгайлан картаар олгож байна. Уг ажлын хүрээнд Хүнсний эрхийн бичгээр үйлчлэх дэлгүүрт кассын системийн хөгжүүлэлт хийлгэж, зөвхөн журамд заасан 10 нэр төрлийн хүнсний бүтээгдэхүүнийг худалдан авсан тохиолдолд картыг унших тохиргоотой болгоосон. - Иргэд e-mongolia https://e-mongolia.mn/services/citizen/sector/all , ehalamj.mn https://www.ehalamj.mn/ цахим хуудас, төрийн үйлчилгээний цахим машин "ТУЦ" машин, ebarimt https://ebarimt.mn/ аппликейшн ашиглан нийгмийн халамжийн үйлчилгээнд хамрагдах хүсэлтээ гаргаж, үйлчилгээг бүрэн авах боломжтой болсон.	70	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
				66.0	25	3.2.5.Тэтгэвэр, тэтгэмжийг инфляцын түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлнэ.	Нийгмийн даатгал: Монгол Улсын Засгийн газраас хүн амын амьжиргааны өртгийн өөрчлөлттэй уялдуулан 2018, 2019, 2020, 2022, 2023, 2024 онуудад нийгмийн даатгалын сангаас олгох бүх төрлийн тэтгэврийн хэмжээг нэмэгдүүлж, дундаж тэтгэврийн хэмжээ 2016 онд 310.7 мянган төгрөг хүргэж 2.5 дахин нэмэгдүүлсэн. Тухайлбал, Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдрийн 120 дугаар тогтоолоор Нийгмийн даатгалын сангаас олгож байгаа болон цэргийн тэтгэвэр авагчийн авч байгаа тэтгэврийн хэмжээг 100 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, хувь тэнцүүлсэн тэтгэврийн доод хэмжээг 540 мянга, бүрэн тэтгэврийн доод хэмжээг 650 мянган төгрөгт хүргэж нэмэгдүүлсэн. Түүнчлэн УИХ-аас Нийгмийн даатгалын багц хуулийн төслийг 2023 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдөр баталсан бөгөөд хуульд тэтгэврийн хэмжээг инфляцын түвшинтэй уялдуулан 2025 оноос эхлэн жил бүрийн 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс нэмэгдүүлэх зохицуулалт тусгаж нийгмийн даатгалын сангаас олгох тэтгэврийн хэмжээг үе шаттай нэмэгдүүлэх эрх зүйн орчинг бүрдүүлсэн. Нийгмийн халамж: Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авах эрх үүсээгүй ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, тэжээгч нь нас барсан хагас болон бүтэн өнчин хүүхдүүд гэх зэрэг нийгмийн зүгээс анхаарал халамж зайлшгүй шаардлагатай 59.4 мянган иргэн нийгмийн халамжийн тэтгэвэр авч байна. Мөн 2014 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 16 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хөгжлийн халамжийн тэтгэвэртэй тэнцүү хэмжээгээр тусламж олгох болсон бөгөөд энэ тусламжид 2024 онд нийт 14.1 орчим мянган хүүхэд хамрагдсан байна. Монгол Улсын Засгийн газар 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс нийгмийн халамжийн тэтгэврийн хэмжээг 375,000 төгрөг, асаргааны тэтгэмжийн хэмжээг 302,500 төгрөг болгон нэмэгдүүлсэн. 2024 оны 10 дугаар сарын мэдээгээр нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжид нийт 381.4 тэрбум төгрөг зарцуулсан байна.	70	Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
			12		26	3.3.1.Дотоодод худалдаалж байгаа эмийн чанарыг олон улсын стандартад нийцүүлнэ.	УИХ-ын 2023.06.16-ны өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг баталсан ба хуулийн 36.1.2-т олон улсын чанарын шаардлага хангасан хүний эмийг гадаад улсын үйлдвэрлэгчээс, эсхүл олон улсын байгууллага, эмийн зохицуулалтын үнэлгээгээр ДЭМБ-аас хүлээн зөвшөөрөгдсөн эмийн зохицуулалтын эрх бүхий байгууллагатай гадаад улсаас шууд болон дамжуулан худалдан авах бол нэг эх үүсвэрээс худалдан авах аргыг хэрэглэхээр зохицуулсан. Улмаар Засгийн газрын 2024 оны 42 дугаар тогтоолоор "Олон улсын чанарын шаардлага хангасан хүний эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, биобэлдмэл, вакциныг гадаад улсын үйлдвэрлэгчээс, эсхүл олон улсын байгууллагаас шууд болон дамжуулан худалдан авах журам" батлагдсан. УИХ-ын 2024 оны 06 дугаар сард батлагдсан Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгад дотоодын эмийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний чанарыг олон улсын стандартад нийцүүлэх бодлогын хүрээнд үндэсний эмийн үйлдвэрлэгчид Эм үйлдвэрлэлийн зохиистой дадалгйг бүрдүүлж, иргэд эх орондоо бүрэн оношлогдон эмчлэгдэх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор Эрүүл мэндийн салбарт UpToDate олон улсын тусламж, зохицуулалтын эрх бүхий байгууллага, чихрийн шижин болон хавдрын хими эмчилгээний эмүүдийг Монгол Улсад нийлүүлэх хэлэлцээрүүд үргэлжилж байна. Үүний үр дүнд БНСУ-ын Dongkoo Bio & Pharm эмийн үйлдвэртэй ЭМЯ, ЭЭХХЗГ хамтын ажиллагааны гэрээ 2024.11.22-ны өдөр байгуулж, 5 нэрийн эмийг нэг эх үүсвэрээс худалдан авах ажиллагаа эхэлсэн. Хатуу эмийн зохицуулалттай улсуудаас олон улсын чанарын шаардлага хангасан эм Монгол Улсад оруулж ирснээр эмийн үнийг 50 хүртэл % бууруулах боломж бүрдэх юм.	90	Эрүүл мэндийн яам, Шадар сайдын ажлын алба
			63.9		27	3.3.2.Эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хөрөнгө оруулалтыг хийнэ	ЭМЯ:Эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хүрээнд Сурьээгийн эмнэлэг, Эрхтэн шилжүүлэн суулгах төв, Хавдар судлалын үндэсний төвийн салбар II, Баянзүрх дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн барилга барих арга хэмжээнүүдийг төлөвлөгөөнд тусгагдсан ч санхүүжилтийн эх үүсвэр шийдэгдэхгүй байснаас "Үр дүнгүй" болон "Эрчимжүүлэх шаардлагатай" үнэлгээтэй байна. Оношилгоо, эмчилгээний орчин үеийн дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлж, иргэд эх орондоо бүрэн оношлогдон эмчлэгдэх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор Эрүүл мэндийн салбарт UpToDate олон улсын тусламж, үйлчилгээний удирдамжийн цахим платформийг нэвтрүүлэн, эмнэлгийн нэгдсэн эмнэлгийн тасралтгүй сургалтын багц цагийн 1/3-ийг платформоос бүрдүүлэх боломжтой болсон. 2024 онд нийт 41 оношилгоо, эмчилгээний эмнэлзүйн зааврыг Эрүүл мэндийн сайдын тушаалаар батлуулж, хэрэгжүүлж байна. Эрүүл мэндийн мэдээллийн "Health-ESB" санд анхан шатны эрүүл мэндийн 535, лавлагаа шатлалын 48, хувийн хэвшлийн 100 гаруй эрүүл мэндийн байгууллагыг цахим технологи ашиглан хоорондоо мэдээлэл солилцох боломжийг бүрдүүлж, "Эмийн цахим жор"-ыг нээж, Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газартай гэрээтэй болон e-barimt системтэй холбогдсон 2,100 эмийн сан, 800 гаруй эмнэлэг Эрүүл мэндийн мэдээлэл солилцооны систем HEALTH-ESB-д холбогдсон. Монгол Улсад эмчлэх боломжгүй байсан 26 өвчний жагсаалтаас 1 өвчнийг (Дутуу нярайн торлогийн эмгэгийн улмаас торлог ховхрох үеийн торлог шилэнцрийн мэс засал) эмчлэх шинэ технологи нэвтрүүлэн нутагшуулсан тул жагсаалтаас уг өвчний хасаж, 25 өвчин болгож, гадаад улсад оношилгоо, эмчилгээ хийлгэхэд 79 иргэнд 2,898,997,810.12 төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгийг үзүүлжээ. 13 үндэсний багийг байгуулж, гадаадын өндөр хөгжилтэй оронд чадавхжуулах сургалтад хамруулж, орон нутагт ажиллаж, техник технологи нутагшуулахад анхаарч байна. Мөн зайн оношилгооны үйлчилгээг орон нутагт үзүүлэх боломжийг хөгжүүлж, 2024 онд нийт 59 эрүүл мэндийн байгууллагыг телемедицинд холбож, цаг алдалгүй зөвлөгөө, тусламжийг үзүүлж байна. СЯ:2024 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 2-р хавсралтад Эрүүл мэндийн сайдын багцад 282.6 тэрбум төгрөг батлагдсанаас эмнэлгийн барилга барихад 200.2 тэрбум төгрөг, их засварын ажилд 24.8 тэрбум төгрөг, тоног төхөөрөмж худалдан авахад 57.6 тэрбум төгрөг тус тус батлагдсан. 2024 оны 12-р сарын 20-ний өдрийн байдлаар 128.6 тэрбум төгрөгийн санхүүжилт олгоод байна. УИХ-аар баталсан 2025 оны төсвийн тухай хуульд Эрүүл мэндийн сайдын багцад 433.6 тэрбум төгрөг батлагдсан.	30	Эрүүл мэндийн яам, Сангийн яам
					28	3.3.3.Нийтийн тамир, спортын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.	Нийтийн биеийн тамир, спортын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар спортын салбарт - Дархан-Уул аймгийн 2200 хүний суудал бүхий 2 заал, усан бассейн цогцолборыг ашиглалтад оруулж байнгын ашиглалтад хүлээн авсан, -Баянгол дүүргийн усан бассейн бүхий спорт заалны барилга, - Налайх дүүргийн 700 суудалтай спорт цогцолборын барилга, - Сүхбаатар аймгийн Баруун-Урт суманд байрлах спортын заалны барилга, - Баянхонгор аймгийн спорт заалны барилга, - Говь-Алтай Бугат сумын спорт заалны барилга, -Увс аймгийн Хяргас сумын спорт заалны барилга, - Баянхонгор аймгийн Шинэжинэст сумын спорт заалны барилгуудыг 100 хувь дуусган байнгын ашиглалтад хүлээн авсан. Мөн Спортын анагаах ухаан эрдэм шинжилгээний төв болон нийт орон нутаг, нийслэлийн 11 дүүргийн БТСГ-т 2.9 тэрбум төгрөгийн тоног төхөөрөмж нийлүүлсэн.	71.8	Биеийн тамир, спортын улсын хороо
4	Дөрөв.Аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	13	4.1.Аялал жуулчлалын салбарын бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх, дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг түлхүү хийнэ. Мөн агаарын тээврийг либералчлан, нислэгийн тоо өсгөж, жуулчдын тоо, аялал жуулчлалын салбарын орлогыг нэмэгдүүлнэ.		29	4.1.1.Аялал жуулчлалын бус нутгуудад авто замын дэд бүтцийн чанар, хүртээмжийг сайжруулах хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.	ЗТЯ:Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2024 онд нийт 583.8 км замын барилгын ажил хийж, Улаанбаатар-Чингис хот чиглэлийн авто замаас Өмнөдэлзэр сум хүртэлх хатуу хучилттай авто зам 52.5 км, Өндөрхаан-Норовлин чиглэлийн 20 км, нийт 72,5км замыг 2024 онд ашиглалтад оруулж хөдөлгөөн нээв. Монгол Улсын Засгийн газраас 2023-2025 оныг Монголд зочлох жил болгон зарласантай холбогдуулан Аялал жуулчлалын гол чиглэлийн авто зам дагуух ногоон шийдэлтэй "Авто замын дагуух үйлчилгээний цогцолбор. Ерөнхий шаардлага" MNS 5537:2016 стандарт шаардлага хангасан улсын хэмжээнд улс, олон улсын чанартай авто замын дагуу зорчигчид, жуулчдын үйлчилгээнд зориулагдсан нийт 24 үйлчилгээний цогцолбор үйл ажиллагаа явуулж байна. Үүний дээр Өвөрхангай, Завхан, Булган, Дорноговь, Дархан-Уул, Хэнтий, Ховд аймгуудад төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааны хүрээнд уг стандартын шаардлагыг хангасан 10 аж ахуйн нэгж, байгууллагатай "Автотээврийн үндэсний төв" ТӨҮГ гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж зорчигч, аялагчдад тав тухтай, түргэн шуурхай үйлчилгээг үзүүлж байна. Түүнчлэн иргэдийн зорчин явах тав тухтай байдал, эрэлт хэрэгцээг хангах ажлын хүрээнд орон нутгийн зорчигч тээврийн үйлчилгээнд явж буй 310 автобусанд буюу тээврийн нэгдсэн системд бүртгэлтэй 628 автобусны 50 хувьд нь, мөн хотын доторх нийтийн тээврийн үйлчилгээний автобусны 54 хувьд буюу 600 автобусанд WIFI төхөөрөмж суурилуулсан зорчигчид интернэт сүлжээ ашиглах боломжийг бүрдүүлсэн нь олон нийтийн талархлыг хүлээсэн ажил боллоо. Үүний үр дүнд автотээврийн орон нутгийн зорчигчдын тоо 2024 оны 12 дугаар сарын 08-ний өдрийн байдлаар 1.68 саяд хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 18 хувиар өслөө. Түүнчлэн 2024 онд улс хоорондын зорчигч тээврийн үйлчилгээний чиглэлээр Хавирга-Ар хашаатын боомт, Ханги-Мандалын боомт, Шивээхүрэн-Сэхээгийн боомтоор зорчигчийн тогтмол бус тээвэрлэлтийг эхлүүлж 124 мянган зорчигч тээвэрлэсэн бол оны эхний 11 сарын байдлаар нийт 727 мянган зорчигчид улс хоорондын автотээврийн үйлчилгээг үзүүлжээ.ССАЖЗЯ:Үндсэн хэрэгжүүлэгч байгууллага нь Зам, тээврийн хөгжлийн яам бөгөөд агаарын тээврийг либералчлан, нислэгийн тоо өсгөж, жуулчдын тоо, аялал жуулчлалын салбарын орлогыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр дараах арга хэмжээг зохион байгуулсан. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд 2024 оны аялал жуулчлалын нэгдсэн арга хэмжээний цагалбарыг гарган гадаад улсад болон дотоодод сурталчлах арга хэмжээг хийж байна. Монгол улсыг зорин ирсэн жуулчны тоо нь 2024 оны 12 сарын байдлаар 793,880 жуулчин ирсэн бөгөөд жуулчдын ирсэн бөгөөд аялал жуулчлалын салбарын орлого болон 1.5 тэрбум ам долларын орлого олоод байна. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн хуралдаанаар батлуулсан 2024 оны эвентийн календарийн дагуу арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангаж ажилласан. Үндэсний бахархал, Монгол өв соёлыг өвлүүлэх, үндэсний дархлаа бий болгох аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн бий болгох зорилтын хүрээнд: - Архангай аймагт "АРА фестиваль", "Улаанбаатар олон улсын медиа урлагийн наадам", "Нүүдэлчин дэлхийн фестиваль", "Бүргэдийн баяр", "Бодибилдингийн фитнесийн ази тивийн аварга шалгаруулах тэмцээн", "Агтана хүрээт хүлэгч эрсийн наадам", "Хар хорин айс фестиваль" зэргийг дэмжин хамтран ажилласан. - Үндэсний их баяр наадмыг тэмдэглэн өнгөрүүлэх хүрээнд сур харвааны ажлын хэсэгт ажиллахаас гадна жуулчдад зориулан наадмын нээлтийн арга хэмжээг орой тоглуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан. Мөн олон улсын авто зам дагуу 200 км тутамд үйлчилгээний цогцолбор барих газрын жагсаалтыг 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрийн 189 дугаар тогтоолоор батлуулсан.	30	Зам, тээврийн яам, Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яам
				70					

				30	4.1.2.Аялал жуулчлалыг дэмжсэн зөөлөн дэд бүтцийн бодлогын арга хэмжээг хэрэгжүүлж, жуулчдад зориулсан бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд 2024 оны аялал жуулчлалын нэгдсэн арга хэмжээний цагалбарыг гарган гадаад улсад болон дотоодод сурталчлах арга хэмжээг хийж байна. Монгол улсыг зорин ирсэн жуулчны тоо нь 2024 оны 12 сарын байдлаар 793,880 жуулчин ирсэн бөгөөд аялал жуулчлалын салбарын орлого нь 1.5 тэрбум ам долларын орлого олоод байна. Аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 19-ны өдрийн хуралдаанаар батлуулсан 2024 оны эвентийн календарийн дагуу арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангаж ажилласан. Үндэсний бахархал, Монгол өв соёлыг өвлүүлэх, үндэсний хавсралтаа бий болгох аялал жуулчлалын шинэ бүтээгдэхүүн бий болгох зорилтын хүрээнд: - Архангай аймагт ""АРА фестиваль"", "Улаанбаатар олон улсын медиа урлагийн наадам", "Нүүдэлчин дэлхийн фестиваль", "Бүргэдийн баяр", "Бодибилдингийн фитнесийн ази тивийн аварга шалгаруулах тэмцээн", "Агтана хүрээт хүлэгч эрсийн наадам", "Хар хорин айс фестиваль" зэргийг дэмжин хамтран ажилласан. - Үндэсний их баяр наадмыг тэмдэглэн өнгөрүүлэх хүрээнд сур харвааны ажлын хэсэгт ажиллахаас гадна жуулчдад зориулан наадмын нээлтийн арга хэмжээг орой тоглуулах арга хэмжээг зохион байгуулсан. Мөн олон улсын авто зам дагуу 200 км тутамд үйлчилгээний цогцолбор барих газрын жагсаалтыг 2024 оны 05 дугаар сарын 01-ний өдрийн 189 дугаар тогтоолоор батлуулсан.	90	Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яам
				31	4.1.3.Агаарын тээврийг либералчлан, Дорнод, Ховд, Хөвсгөл аймгийн нисэх буудлыг 4С, Өмнөговь аймгийн нисэх буудлыг 4D ангиллын агаарын хөлөг хүлээн авах аэродром, зорчигч үйлчилгээний цогцолбор байгуулна.	Монгол Улс нь 46 улстай агаарын харилцааны хэлэлцээртэй, үүнээс 23 улсын чиглэлд нислэг үйлдэж байгаагаас 10 улс нь идэвхтэй нислэгтэй байна. Үүнд: БНХАУ, БНСУ, ОХУ, Япон, ХБНГУ, БНКау, Вьетнам, Тайланд, Хонконг. Өнөөдрийн байдлаар өвлийн батлагдсан цагийн хуваарийн дагуу 23 хотын чиглэлд олон улсын нислэг үйлдэж байна. 2024 онд ИБУИНХУ, Унгар, Латви, Узбекистан, Туркменистан улстай Агаарын харилцааны хэлэлцээр шинээр байгуулж, шууд нислэг үйлдэх эрх зүйн зохицуулалтыг бүрдүүлсэн. Мөн энэ онд Кувейт, Азербайжан, Австрали, Итали, Испани, Нидерланд, Саудын Араб, Руанда, Словени, Итали улсуудтай агаарын харилцааны хэлэлцээрийн төслийг эцэслэн тохирч үзэглэсэн бөгөөд ирэх жилүүдэд талуудын өндөр, дээд хэмжээний айлчлал, арга хэмжээний үеэр хэлэлцээрүүдийг байгуулахаар төлөвлөж байна Агаарын харилцааны хэлэлцээр байгуулснаар нийт 142 цэг рүү шууд нислэг үйлдэх эрх зүйн зохицуулалтыг бүрдүүлсэн. Монгол-Солонгос хоорондын агаарын харилцааны асуудлаар талууд Сөүл хотноо 2024 оны 02 дугаар сард уулзалт, хэлэлцээ хийж Улаанбаатар-Бусан чиглэлд долоо хоногийн 6 удаагийн давтамжтай байсныг 9 болгон нэмэгдүүлж, Инчон, Гимпо, Бусан зэрэг хотуудаас бусад БНСУ-ын орон нутгийн 5 чиглэлд долоо хоногийн нийт 15 удаагийн давтамжтай байсныг 5 чиглэлд долоо хоногийн нийт 15 удаагийн давтамжтай нислэг үйлдэхээр тохиролцсон. Мөн Монгол-Солонгос хоорондын нислэгийн давтамжийг суудлын багтаамжтай уяж тооцдог байсныг халж, Улаанбаатар-Сөүлээс бусад чиглэлд аливаа багтаамжийн хязгаарлалтгүй болгож, дан давтамжаар тооцох нөхцөлийг бүрдүүлсэн. 2024 оны сүүлийн хагас жилд Чех улсын Прага, Вьетнамын Хошимин, Хятадын Ордос, Саньяа, Хайкоу хотууд руу тус тус шууд нислэгийг шинээр нэмэгдүүлээд байна. 2024 онд олон улсын өнгөрөлтийн нислэг 65.000, олон улсын хөөрөлт буултын нислэг 12.600, орон нутгийн хөөрөлт буултын нислэг 10.700, нийт 88 300 нислэг үйлдэгдсэн.	90	Зам, тээврийн яам
5	Тав.Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулна.	14	5.1.Хүн амын хүнсний хэрэгцээний гол нэрийн бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэн, импортын хамаарлыг бууруулж, нийлүүлэлтийн сүлжээ, аюулгүй байдлыг хангана.	32	5.1.1.Хүнс, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн дэмжлэгийг эцсийн үр дүнд чиглүүлж, оновчтой болгох хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ.	Салбарын хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй ажлын хүрээнд нийт 7 хуулийг эцэслэн, 2 актыг үзэл баримтлалын төсөл, Засгийн газрын хуралдаанаар 22 тогтоолын төслийг боловсруулсан хэлэлцүүлж тус тус батлуулсан байна.Үүнд: -Органик бүтээгдэхүүний тухай хуулийн төслийг УИХ-н чуулганы 2024.01.17-ны өдөр батлуулсан. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawid=17140463060631 - Ургамлын эрүүл мэнд, ургамал хамгааллын тухай хуулийг 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн УИХ-ын чуулганаар эцэслэн батлуулсан. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawid=17140722603801 - Мал, амьтны эм, тэжээлийн нэмэлтийн тухай хуулийг 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн УИХ-ын чуулганаар эцэслэн батлуулсан. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawid=17140714994671 - Малчин өрхийн холбооны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн УИХ-ын чуулганаар эцэслэн батлуулсан. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawid=17140714799191 - Малчны тухай хуулийг 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн УИХ-ын чуулганаар эцэслэн батлуулсан. https://legalinfo.mn/mn/detail?lawid=17140718292011 - Мал аж ахуйн салбарын болон гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний хангамж, нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангаж зорилгоор Улсын Их Хурлын 2024 оны 04 дүгээр сарын 19-ний өдрийн чуулганаар Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуулийг хэлэлцэн баталсан. - Мал, амьтны тэжээл, тэжээлийн нэмэлт болон улаанбуудайн гурилын гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай хуулийг Улсын Их Хурлын 2024 оны 04 дүгээр сарын 19-ний өдрийн чуулганаар баталсан. - Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг ХХААХҮ-ийн сайд ХЗДХ-ийн сайд хамтран баталсан. - "Импортын барааны гаалийн албан татварын хувь, хэмжээ батлах тухай Улсын Их Хурлын тогтоол, тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай" тогтоолын төслийн үзэл баримтлалыг ХХААХҮ-ийн сайд, Сангийн сайд, Гадаад харилцааны сайд, ХЗДХ-ийн сайд нар хамтран баталсан.	90	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
				33	5.1.2.Хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх тохиромжтой байршлуудад үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах хувийн хэвшлийг инженерийн дэд бүтэц, санхүүжилтийн эх үүсвэрээр дэмжинэ.	ЭЗХЯ:Дэлхийн банкны санхүүжилтээр "Ногоон өрсөлдөх чадвартай хөдөө аж ахуй төсөл"-ийг хэрэгжүүлэхээр яриа хэлэлцээ хийгдэж байгаа бөгөөд төслийн хүрээнд биокмбинат үйлдвэрийг шинэчилж, вакцины хүйтэн хэлхээний сүлжээг бий болгох, мал эмнэлгийн лабораториудыг чадавжуулах, малын шилжилт хөдөлгөөний хяналтын мөшгөх тогтолцоог нэвтрүүлэх ажлуудыг хэрэгжүүлэхийг дэмжих тухай ЭЗХЯ-ны 2023.12.12-ны өдрийн 03/2352 дугаар албан бичгийг ХХААХҮЯ-нд хүргүүлсэн. 2. Азийн хөгжлийн банк, Уур амьсгалын ногоон сан, Европын хөрөнгө оруулалтын банкны зээл, буцалтгүй тусламжийн хүрээнд 628 сая ам.долларын санхүүжилт бүхий "Аймаг, сумын бүсчилсэн ногоон хөгжлийн хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр"-ийн төслийг хэрэгжүүлж байна. Төслийн зорилгуудын нэг нь хүнсний үйлдвэрлэлийн цогцолборууд байгуулах, түүхий эд боловсруулах, бэлтгэн нийлүүлэлтийн тогтолцоо болон тээвэр логистикийн оновчтой сүлжээ хөгжүүлэх бөгөөд төслийн үндсэн хэрэгжүүлэгчээр Эдийн засаг, хөгжлийн яам ажиллаж байна. Монгол Улсын Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2024 оны 09 дүгээр сарын 18-ны өдрийн А/13 дугаар тушаалаар Төслийн удирдах хороог шинээр байгуулсан. 2024 онд төслийн нарийвчилсан зураг төсөл, төлөвлөгөөг боловсруулах зөвлөх үйлчилгээг сонгох ажлын даалгаврыг боловсруулан дуусгахаар ажиллаж байна.ХХААХҮЯ:Төвийн бүсэд эрчимжсэн мал аж ахуй, газар тариаланг түшиглэн хүнсний үйлдвэр, хөнгөн үйлдвэрийг хөгжүүлэх зорилгоор "Төвийн бүсийн хүнс, хөнгөн үйлдвэрийн үйлдвэрлэл, технологийн парк" ТӨХХК-ийг 2024 оны 11сарын 07-ны өдөр Сүхбаатар дүүргийн улсын бүртгэлийн хэлтсээр баталгаажуулсан. Үүний дагуу эзэмшлийн 25 га газрыг төслийн бүтээн байгуулалтын хүрээнд дахин 24.5 га-аар нэмэгдүүлэхээр ажиллаж байна. УТП-ын бүтээн байгуулалтын дэд бүтцийн хөрөнгө оруулалтыг улсын төсвөөр санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн.	30	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
				34	5.1.3.Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын системд тулгуурлан хүнсний бүтээгдэхүүний хангамж, аюулгүй байдлыг хянах, бүртгэх цахим системийг бий болгож, улмаар дэмжлэгийг оновчтой болгоно.	СЯ:Сангийн сайдын 2023 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн А/89 дүгээр тушаалаар "Бараа, бүтээгдэхүүн, ашигт малтмалыг үйлдвэрлэл, борлуулалт, экспорт, импортын үе шат бүрээр мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэх журам"-ыг батлуулсан. Тус журам батлагдсанаар бараа, бүтээгдэхүүн, ашигт малтмалыг үйлдвэрлэл, борлуулалт, импорт, экспортын үе шат бүрээр цахим төлбөрийн баримт, гаалийн мэдүүлэг, гаалийн лабораторийн дүгнэлтэд үндэслэн татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд бүртгэх боломж бүрдсэн. Түүнчлэн иргэд и-баримтын системээр дамжуулан хүнсний бүтээгдэхүүний гарал үүслийг хянах боломжтой болсон.ХХААХҮЯ:Засгийн газрын 2020 оны 130 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Сүү боловсруулах үйлдвэр, цехэд техникийн зохицуулалтын шаардлагад нийцсэн малын түүхий сүү нийлүүлсэн малчин, эрчимжсэн мал аж ахуй эрхлэгчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-д заасны дагуу техникийн зохицуулалтын шаардлагад нийцсэн сүү боловсруулах үйлдвэр, цехэд малын түүхий сүү нийлүүлсэн малчин, эрчимжсэн мал аж ахуй эрхлэгчид олгох мөнгөн урамшууллыг нэг литр сүүнд олгох мөнгөн урамшууллын хэмжээг 500 төгрөг байсныг 1000 төгрөг болгон нэмэгдүүлж, Засгийн газрын 2023 оны "Тогтоол, тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай" 363 дугаар тогтоолоор батлуулсан. Дээрх урамшууллыг олгох цахим систем /uramshuulal.gov.mn/, сүү бэлтгэлийн систем /milk.mofa.gov.mn/, "Нүүдэлчин" гар утасны аппликэйшныг тус тус ашиглалтад оруулж, татварын систем болон НӨАТ-ын баримттай уялдуулан хэрэгжүүлж бөгөөд 2024 онд нийт 8271 малчин, фермерт 13.7 тэрбум төгрөгийн мөнгөн урамшуулал олгосон. Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн Plant.mofa.gov.mn цахим системийг 2024 онд бүрэн ашиглалтад оруулж төсвийн урамшуулал дэмжлэгийг тухайн системээр дамжуулан олгож байна.	90	Сангийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
				35	5.1.4.Хүнсний бүтээгдэхүүний баталгаажуулалтын лабораторийг нэмэгдүүлэн стандартын шаардлага хүнсний бүтээгдэхүүний хангамжийг сайжруулна.	ХХААХҮЯ:Азийн хөгжлийн банкны "Ургамал, малын эрүүл мэнд, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг сайжруулах" төслөөр 2 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтээр Сэлэнгэ аймгийн Мал эмнэлгийн газарт "Мал эмнэлэг, ариун цэврийн лаборатори"-ийг шинээр барьж хүлээлгэн өгсөн. Мал эмнэлгийн лабораторийн итгэмжлэл: Мал эмнэлгийн нийт 25 лабораториос 2024 онд УМЭЦЛТ, Орхон, Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын сум дундын оношилгооны лаборатори, Сэлэнгэ, Ховд, Булган, Дундговь, Хөвсгөл зэрэг улсын болон аймгийн лабораториуд MNS ISO/IEC 17025:2018 стандартын итгэмжлэлийн хугацааг 2-4 жилээр сунгасан хэвийн ажиллаж байна. Мал амьтны гаралтай хүнсний түүхий эд бүтээгдэхүүний чанар аюулгүй байдлыг хангуулах чиглэлээр урьдчилан сэргийлэх, төлөвлөгөөт, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын нийт 13 төрлийн удирдамжийн хүрээнд 16 удаагийн хяналт шалгалтад 1536 аж ахуйн нэгж, иргэнийг хамруулж, давхардсан тоогоор 227 нэр төрлийн хүнсний түүхий эд бүтээгдэхүүнээс 2593 дээжийг авч итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээнд хамруулж, 2172 буюу 83.7 хувь нь шинжлэгдсэн үзүүлэлтийн хүрээнд стандартын зөвшөөрөгдөх хэмжээнд шинжлэгдэж, 23 буюу 0.008 хувь нь шаардлага хангаагүй тул зохих журмын дагуу татан авхуулж, устгуулан чанар аюулгүй байдлыг хангуулж ажилласан. Аймаг, нийслэлийн мал эмнэлгийн лаборатори нь малын маханд белта-лактама, сульфо-амид, тетрациклин буюу 3 бүлгийн антибиотик, малын суунд белта-лактама, сульфо-амид, тетрациклин, хлорамфеникол буюу 4 бүлгийн антибиотик, Малын гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүнд Авермектиний бүлгийн эмийн үлдэгдэл нийт 8 бүлгийн эмийн үлдцийг тодорхойлох боломжийг бүрдүүлсэн. ШСАА: Стандарт, хэмжил зүйн газар нь 2,104.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж лабораторийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлсэн. Үүнд: 1. Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 1.7 тэрбум төгрөгийн өртөгтэй хийн хроматограф-масс детектор/масс детектор (GC-MS/MS), атом шингээлтийн спектрометр (AAS), өндөр идэвхт шингэний хроматограф (HPLC), гэсэн 3 төрлийн шинжилгээний тоног төхөөрөмжийг авч үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа бөгөөд химийн шинжилгээний пестицид 221, хүнд металлын 11, витамин Д, микотоксин 3 төрлийн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох боломж бүрдсэн. 2. Нийслэлийн лаборатори нь 404.9 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж лабораторийн тоног төхөөрөмж, орчин нөхцөл сайжруулсан ба бүх төрлийн хүнсний бүтээгдэхүүн, хүрээлэн буй орчны дээжээс өвчин үүсгэгчийг илрүүлэх Real Time PCR багц тоног төхөөрөмжийг авч ашиглаж байгаа бөгөөд ЭМЯ-ны сайдын 2014 оны 384-дугаар тушаалаар батлагдсан тусгагдсан микробиологийн аюулгүй үзүүлэлтийг 100% шинжлэх боломж бүрдсэн. 3. 2024 онд 36,031 дээжийг 217,535 үзүүлэлтээр шинжилгээнд хийснээс стандартын шаардлагад нийцээгүй сорьц 2822 гарсан байна.	90	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Шадар сайдын Ажлын алба
6	Зургаа.Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулна.	15	6.1.Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулна	36	6.1.1.Нийтийн тээврийн санхүүжилтийн тогтолцоог оновчтой болгох, авто замын ачааллыг бууруулах эдийн засгийн хөшүүргийг нэвтрүүлнэ.	Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хууль 2023 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдөр Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан. - Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны 02 дугаар сарын 08-ны өдрийн 03 дугаар тогтоолоор "Нийслэлийн нийтийн тээврийг хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, захиран зарцуулах, хяналт тавих журам" батлагдсан. -Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 79 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Машин цагийн зардлын тариф"-ыг 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 26 дугаар тогтоолоор шинэчлэн баталж, нийтийн тээврийн салбарын жолооч нарын сарын цалин 3,5 сая төгрөг, инженер техникийн ажилчдын цалин 3,0 сая төгрөг болж тус тус нэмэгдсэн бөгөөд 2024 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн. -Нийтийн тээврийн үйлчилгээний орлого төвлөрүүлэлтийг нэмэгдүүлэх зорилгоор нийслэлийн Удирдлагуудаас өгсөн чиглэлийн дагуу нийтийн тээврийн хэрэгслээр бэлэн мөнгө төлж зорчсон иргэдийн төлбөрийг нэгтгэн төвлөрүүлэх, хуваарилах үүрэг өгөгдсөний дагуу бэлэн мөнгөний орлогыг төвлөрүүлэх, хуваарилах зааврыг Нийслэлийн Засаг даргаар батлуулснаар нийтийн тээврийн үйлчилгээ эрхлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагуудаас 05 дугаар сараас 10 дугаар сарын хугацаанд нийт 1,348.4 сая төгрөг төвлөрч, хуваарилахаар ажиллаж байна. -2024 оны 03 дугаар сараас 10 дугаар сарын хугацаанд аж ахуйн нэгж байгууллагуудад олгох санхүүжилтээс нийт 24,102.8 сая төгрөг суутгаж, 20,745.1 сая төгрөгийг Нийтийн тээврийг хөгжүүлэх санд шилжүүлсэн. -10 дугаар сарын машин цагийн зардлын орлого зардлын зөрүүг санхүүжилтийн төсөв хүрэлцээгүйгээс 3,357.7 сая төгрөгийг шилжүүлээгүй болно. -03 дугаар сараас 10 дугаар сарын хугацаанд аж ахуйн нэгж байгууллагуудад олгох санхүүжилтээс 1,869.1 сая төгрөг суутгаж, 1,629.2 сая төгрөгийг Улаанбаатар хөгжлийн корпораци ХК-д шилжүүлсэн.	30	20 минутын хот Үндэсний хороо, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
				37	6.1.2.Нийтийн эзэмшлийн гудамж, зам, талбайд явган чулуун хавтан суурилуулах ажил он дамжин хийгдэж байна. -2024 онд Нийслэл Улаанбаатар хотын дугуйн замын сүлжээг хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд нийт 11 байршилд 38630 м2 явган замын боржин гудамж, зам, талбайд явган чулуун хавтан суурилуулах ажил он дамжин хийгдэж байна. -2024 онд Нийслэл Улаанбаатар хотын дугуйн замын сүлжээг хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд нийт 8 байршилд 7.334 км дугуйн замын ажлыг гүйцэтгэсэн.	30	20 минутын хот Үндэсний хороо, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	

				38	6.1.3.Нийтийн тээврийн үйлчилгээний хүртээмжийг хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.	НИТХ-ын Нийслэлийн 2024 оны төсөвт өөрчлөлт оруулах тухай 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 25 дугаар тогтоолоор Их багтаамжийн нийтийн тээврийн хэрэгсэл "Метро"-г барих төслийн бүтээн байгуулалтын ажилд 333,000.0 сая төгрөг, Их багтаамжийн нийтийн тээврийн хэрэгсэл "Метро"-г барих төслийн зөвлөх үйлчилгээнд 54,580.5 сая төгрөг төсөвлөсөн -Нийслэлийн төсөвт 2024 онд нийтийн тээврийн парк шинэчлэлтэд зориулж 45,729.2 сая төгрөг төсөвлөсөн.	30	20 минутын хот Үндэсний хороо, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар
			39	6.1.4.Шинэ тойрог зам, Сэлбэ-Сэргэлт төслийг хэрэгжүүлж, нийслэлийн авто замын үндсэн сүлжээний уртыг нэмэгдүүлэн, иргэдийн ая тухтай амрах, зорчих орчныг бүрдүүлнэ.	Үндсэн хариуцагч: "Барилгын хөгжлийн төв" ТӨҮГ-ын "Сэлбэ сэргэлт төсөл"-ийн нэгж хариуцан гүйцэтгэж байна. - Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулж, Туул, Сэлбэ, Дунд голын орчимд олон нийтийн соёл, амралтын тохилог орчныг бүрдүүлэх зорилттой "Сэлбэ сэргэлт" төсөл нь техник, эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөл боловсруулах болон барилга угсралтын ажлыг гүйцэтгэх гэсэн 2 үндсэн үе шатаар хийгдсэн бөгөөд геодези, инженер геологи, байгаль орчны үнэлгээ, ерөнхий төлөвлөгөө, тохижилт, зам, гүүр, далан, инженерийн шугам сүлжээ, усны барилга байгууламжийн зураг төслийн ерөнхий гүйцэтгэгчээр "Хот төлөвлөлт, судалгааны институт" ОНӨААТҮГ ажилласан. - Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2023 оны 12 дугаар сарын 22-ны өдрийн 299 дугаар тушаалаар "Сэлбэ сэргэлт" төслийн далан, зам, гүүрний тохижилтын техник, эдийн засгийн үндэслэл"-ийн баримт бичигт экспертиз хийх ажлын хэсэг байгуулагдсан бөгөөд төслийн хүрээнд нийт 42 төрлийн зураг төслийн ажилд магадлал хийгдсэн. -Улаанбаатар хотын "Шинэ тойрог зам" төслийн хүрээнд барьж байгуулах авто замын чиглэлийг тодорхойлон хойд хэсэгт 55 км, урд хэсэгт 33 км нийт 88 км тойрог замын трасс сонголт хийгдсэн. -Нийслэлийн хариуцах төслийн хойд хэсгийн Архитектур төлөвлөлтийн даалгавар буюу авто замын чиг /трасс/-ийг Нийслэлийн Хот байгуулалт, хотын стандартын газрын 2024 оны 08 дугаар сарын 22-ны өдрийн Мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж, дэмжигдсэн. -ТЭЗҮ боловсруулах ажлын эцсийн тайланг Зам, тээврийн хөгжлийн яамны дэргэдэх Шинжлэх ухаан, техникийн техникийн зөвлөлийн 2024 оны 08 дугаар сарын 29-ний өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж дэмжүүлсэн.	30	20 минутын хот Үндэсний хороо, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	
	16	6.2.Шинэ суурьшлын бүс, дэд төвүүдийг байгуулж, эдийн засгийн бүсчилсэн хөгжлийг дэмжин төвлөрлийг сааруулна.	50	40	ХББОСЯ:ХАНСХЕТ болон Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалын төслийг харилцан уялдуулах холбогдох саналыг 2024.04.22-ны 02/1381 тоотой ЭЗХЯ-нд хүргүүлсний дагуу "Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал" УИХ-ын 2024 оны 64 дүгээр тогтоолоор батлагдсан. Уг тогтоолоор Нийслэл, аймаг бүрд орон нутгийн хөгжлийн төв, тэдгээрт таталцах сум, сууринг тогтоож, 91 орон нутгийн хөгжлийн төвийг баталсан. Мөн Хот, тосгоны эрхзүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга батлагдсантай холбогдуулан УИХ-ын 2024 оны 72 дугаар тогтоолоор 6 улсын зэрэглэлтэй, 43 орон нутгийн зэрэглэлтэй, 4 дагуул хотыг тус тус байгуулсан. Шинэ Хархорум: ЗГ-ын 2024 оны 21 дүгээр тогтоолоор 189363 га газрыг тусгай хэрэгцээнд авсан ба "Орхоны хөндийд шинэ хотын суурьшлын бүсийн байршлыг судлан сонгох, шинэ хот байгуулахад шаардлагатай техник засгийн үндэслэл"-ийг ШХХББ-ын Үндэсний хорооны 2023.10.25-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн батлуулсан. "Шинэ Хархорум" хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулахад шаардлагатай суурь судалгааг хийхээр МУ-ын 2024 оны төсвийн тухай хуульд 15 тэрбум төгрөг тусгагдсаны дагуу Хүн амын үнд ахуйн зориулалттай газрын доорх усны эх үүсвэрийн эрэл хайгуулын судалгаа, байр зүйн зураг хийх, ортофото зураг үүсгэх, байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ хийлгэх, инженерийн дэд бүтцийн эх үүсвэр тодорхойлох ТЭЗҮ, археологийн хайгуул, судалгаа хийх ажлын гэрээг 9 төсөл арга хэмжээ хэрэгжиж байна.НЗДТГ:Хөтөлбөрийн II үе шатны хүрээнд Баянхошуу дэд төвд зайлшгүй шаардлагатай нийгмийн барилга байгууламжуудын ажлыг гүйцэтгэж байгаа бөгөөд хэрэгжилтийн явц 82.5%-тай байна. Энэ үе шатны хүрээнд Дамбадаржаа дэд төвийн нийгмийн болон инженерийн бүтээн байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэж эхэлсэн байгаа бөгөөд хэрэгжилтийн явц 51.3%-тай байна. Санхүүжилтийн хэлэлцээрт заасан үүргийнхээ дагуу НЗДТГ-аас Шархад дэд төвүүдийн нийгмийн болон инженерийн бүтээн байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэж эхэлсэн байгаа бөгөөд хэрэгжилтийн явц 44.7%-тай байна. Санхүүжилтийн хэлэлцээрт заасан үүргийнхээ дагуу НЗДТГ-аас Шархад дэд төвүүдийн нийгмийн болон инженерийн бүтээн байгуулалтын ажлыг гүйцэтгэж эхэлсэн байгаа бөгөөд хэрэгжилтийн явц 34.2% Улаанбаатар хотын төвлөрлийг сааруулж, түгжрэлийг бууруулах зорилгоор Сэлбэ дэд төв орчмын гэр хорооллын дэхин төлөвлөн орон сууцжуулах төслийн ТЭЗҮ боловсруулсан, барилгажилтын төсөл боловсруулж байна. Сэлбэ дэд төвийн орон сууцны иж бүрэн цогцолбор хорооллын төсөлд 2024 онд нийслэлийн үнэт цаасны хөрөнгөөр 1,6 их наяд төгрөгийг шийдвэрлэсэн. 2024 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн байдлаар нийт 1494 нэгж талбарын газар, эд хөрөнгө өмчлөгч иргэдэд 282.2 тэрбум төгрөгийн нөхөх олговрыг олгон хийсэн ба 1598 нэгж талбарыг чөлөөлсөн. Шархад дэд төвийн эхний ээлжийн 110 айлын ногоон орон сууцны барилга угсралтын ажлын явц 75 хувь, 338 өрхийн ногоон орон сууцны барилга угсралтын ажлын дундаж хэрэгжилт 45 хувьтай байна. Дэд төвүүдийг орон сууцжуулах "Эко хороолол ба орлогод нийцсэн орон сууцны сан"-г 2024.11.25-ны өдөр байгуулсан. "Хот байгуулах тухай" Улсын Их Хурлын 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн 76 дугаар тогтоолоор нийслэлийн дагуул хот "Шинэ Зуунмод" хотыг байгуулаад байна.	50	Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яам, 20 минутын хот Үндэсний хороо, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	
7	Долоо.Засаглалы н үзүүлэлтийг сайжруулна.	17	7.1.Авлига, албан тушаалын гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлнэ.	41	Олон улсын хамтын ажиллагаа, Авлигын эсрэг НҮБ-ын Конвенцын хүрээнд Бүгд Найрамдах Латви Улсын арилжааны банканд хадгалагдаж байгаа 540,307 еврог буцаан авчрахаар ажиллаж байна. Дэлхийн банкны 19.5 сая ам.долларын санхүүжилттэй "Цахим эрүүл мэнд" төсөл 6 жил үргэлжилсэн ч үр дүн гараагүй бөгөөд аудитын дүгнэлтээр хангалтгүй үнэлэгдсэнтэй холбогдуулан Дэлхийн банкаас уг төслийг зогсоож, улмаар Монгол улсын Засгийн газраас нийт 1.7 сая ам.долларын нэхэмжилснээр 2023 оны гуравдугаар сард Засгийн газрын "Дэлхийн банкны цахим эрүүл мэнд төслийн санхүүжилтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай" тогтоолоор "Taihan Cable & Solution" компаниар дээрх төлбөрийг эргүүлэн төлүүлэх арга хэмжээ авахыг эрх бүхий албан тушаалтнуудад даалгаад байв. Тус газрын Гүйцэтгэх ажлын хэлтэс, Мөрдөн шалгах хэлтэсээс Дэлхийн банктэй мэдээлэл солилцох замаар гадаад улсын ижил төстэй чиг үүрэг бүхий байгууллагатай хамтран ажилласнаар төслийн гүйцэтгэгч БНСУ-ын "Taihan Cable & Solution" компани нь хуурамч баримт бичиг бүрдүүлэх замаар төслийн сонгон шалгаруулалтад шалгарч, улмаар гэрээнд тусгагдсан төслийн хөрөнгийг үр дүнгүй захиран зарцуулан улсад их хэмжээний хохирол учруулсан болохыг тогтоон тус компаниас 1.7 сая ам.долларын хохирлыг Монгол Улсад эргүүлэн төлүүлж, төрөөс дээрх эзэлийн төлбөрийн хүүг төлж байсныг зогсоолоо. ЭХХШТХ-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг ХЗДХЯ-нд хүргүүлж МУ-ын Эрүүгийн хууль тогтоомжийн уялдаа холбоог сайжруулах үүрэг бүхий байнгын ажлын хэсгийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж УИХ-д өргөн барьснаар 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн хуулиар нэмэлт өөрчлөлтүүд орсон. Тухайлбал: Энэ хуулийн 31.5 дугаар зүйлд заасны дагуу хойшлуулшгүйгээр баривчилсан сэжигтнийг 24 цагийн дотор уг хэрэг гарсан газрын харьяалах шүүхэд хүргэх боломжгүй бол баривчлах ажиллагаа явагдсан газрын шүүх хянан шийдвэрлэнэ, Монгол Улсын хилийн гадна үйлдэгдсэн, гэмт хэрэг үйлдэгдсэн газрыг тогтоох боломжгүй гэмт хэргийн сэжигтнийг шүүхийн зөвшөөрөлтэй баривчлах, эсхүл яллагдагчид цагдан хорих таслан сэргийлэх арга хэмжээ авах тухай прокурорын саналыг тухайн хэрэгт хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалт явуулж байгаа газрын харьяалах шүүх хянан шийдвэрлэнэ, Шүүх цагдан хорих, хойшлуулшгүйгээр баривчлах асуудлыг хянан шийдвэрлэх ажиллагааг хуанлийн өдөр бүр шөнийн цагаас бусад цагт тасралтгүй хэрэгжүүлнэ, Шүүх цагдан хорих хугацааг сунгах тухай прокурорын саналыг хугацаа дуусахаас 4-өөс доошгүй хоногийн өмнө хянан хэлэлцэж, цагдан хорих хугацааг сунгах, эсхүл сунгахыг татгалзах тухай шийдвэр гаргана, нотлох баримтад "эрх бүхий байгууллагын цахим мэдээллийн сангаас цахим гарын үсгээр баталгаажуулж авсан лавлагаа, тодорхойлолт,"-ыг тооцох болсон, Гэм буруугаа хүлээн зөвшөөрч, гэмт хэргийг нотлоход дэмжлэг үзүүлсэн хүнд холбогдох хэргийг бусад яллагдагч нарт холбогдох хэргээс тусгаарласан бол түүнд холбогдох хэргийг хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэж болно, сэжигтэнд баривчлах тухай шүүхийн шийдвэрийг танилцуулсан, эсхүл хойшлуулшгүйгээр баривчилсан тохиолдолд энэ хуулийн 31.6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасныг танилцуулсан үеэс баривчилсан хугацааг тоолох бөгөөд сэжигтнийг мөрдөн шалгах байгууллагад хүргэх, зайлшгүй эмнэлгийн тусалцаа үзүүлэх, эрүүлжүүлэх, өмгөөлөгчтэй ганцаарчлан уулзахад зарцуулсан хугацааг баривчилсан хугацаанд оруулан тооцохгүй." гэсэн заалтууд орсон нь мөрдөн шалгах ажиллагаанд тулгамдаж байсан асуудлуудыг тодорхой хэмжээнд шийдвэрлэсэн байна. Азийн сангийн "Хууль бус уул уурхайн үйл ажиллагаатай тэмцэх чадавхыг бэхжүүлэх төсөл"-ийн дэмжлэгтэйгээр "Авлига, мөнгө угаах гэмт хэргийг мөрдөн шалгах, хянан шийдвэрлэх ажиллагааг сайжруулах нь", Гэмт хэрэгт санхүүгийн мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулах симуляци", Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос Ази номхон далайн бүсийн сүлжээ мэдээллийн төв (APNIC)-тэй хамтран зохион байгуулсан "Сүлжээ ба интернэтийн замчлалын үндэс" сэдэвт сургалтад албан хаагчдыг хамруулан суралцуулав. Хулгайлагдсан хөрөнгийг буцаах ажиллагаа хөтөлбөр (StAR)-аас боловсруулсан "Хөрөнгө буцаах ажиллагааны гарын авлага" салбарын мэргэжилтнүүдэд зориулсан зөвлөмжийн 11 бүлэг сэдвийн хүрээнд 8 удаагийн хэлэлцүүлгийг МШХ, ГАХ, ХШДШХ-ийн албан хаагчдыг хамруулан зохион байгуулж, гадаад улсад байршуулсан хөрөнгийг буцаан авах ажиллагааны талаарх ерөнхий чиг хандлага, практикт тулгарч болох асуудал, бэрхшээл, сайн туршлага, түүнчлэн үйл ажиллагаанд ашиглаж болох арга хэрэгслийн талаар хэлэлцэв. "Монгол Улсын институцийн шударга, ил тод байдал" (2021-2024) төслөөс зохион байгуулсан "Эрүүгийн хэргийн талаар эрх зүйн тусалцаа харилцан үзүүлэх ажиллагааг үр дүнтэй явуулах нөхцөл" сэдэвт сургалтад МШХ-ийн 5 мөрдөгчийг хамрууллаа. АТГ, БСҮХ-ийн хамтарсан баг ахлах ангийн нийгмийн ухааны сургалтын хөтөлбөрт авлигаас ангид байх, ёс зүй, ёс суртахуун, шударга ёсны агуулга туссан байдал, гадаад орны ёс зүй, ёс суртахууны боловсролын судалгаа хийж, "Ёс суртахууны хариуцлага" сургалтыг дэмжих хөтөлбөрийг боловсруулав. Боловсролын сайдын 2024 оны 10-ны өдрийн А/137 дугаар тушаалаар тус хөтөлбөрийг 2024-2025 оны хичээлийн жилд өмчийн бүх хэлбэрийн ерөнхий боловсролын сургуулийн 10 дугаар ангид хэрэгжүүлэхээр баталсан. "Ёс суртахууны хариуцлага" сургалтыг дэмжих хөтөлбөр, багшийн арга зүйн зөвлөмжийг Боловсролын ерөнхий газарт хүлээлгэн өгөв.	100	Авлигатай тэмцэх газар	
		18	7.2.Санхүүгийн хориг, арга хэмжээ авах байгууллага (ФАТФ)-аас гаргадаг мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх стратегийн дутагдалтай улсын жагсаалт, Европын холбооны "Татварын зорилгоор хамтран ажилладаггүй бүс нутгуудын жагсаалт"-д орохоос сэргийлж, Монгол Улсын зээлжих зэрэглэлийг хэвээр хадгалж, сайжруулна.	42	СЯ:Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 265 дугаар тогтоолоор батлагдсан Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх хөтөлбөрийн 5.4-т Үндэсний зөвлөл болон Хамтын ажиллагааны зөвлөлийн гишүүн байгууллагууд хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгасан ажлуудын явц, биелэлтийн тайланг улирал, сар бүр Санхүүгийн мэдээллийн албанд хүргүүлэхээр туссаны дагуу "Мөнгө угаахтай тэмцэх хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө"-нд тусгагдсан Сангийн яам болон түүний харьяа агентлагууд, мөн Монголын Мэргэшсэн Нягтлан Бодох Институтын хариуцан хэрэгжүүлэх арга хэмжээний биелэлтийг улирал бүр нэгтгэн боловсруулж, Санхүүгийн мэдээллийн албанд цахимаар хүргүүлэн ажиллалаа. Монгол Улсын зээлжих зэрэглэлийг Фитч агентлаг 2024.09.18-ны өдөр В+, тогтвортой, Эс энд Пи агентлаг 2024.10.04-ны өдөр В+, эерэг, Мүүдиз агентлаг 2024.11.18-ны өдөр В2, тогтвортой болгон тус тус нэг зэрэглэлээр нэмэгдүүлсэн	100	Монгол банк, Сангийн яам	

		19	7.3.Төрийн цахим үйлчилгээний хүртээмж, төрлийг нэмэгдүүлэх, харилцаа холбооны дэд бүтцийг сайжруулан цахим засаглалын хөгжлийн үзүүлэлтийг нэмэгдүүлнэ.	93.3	43	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем (www.e-mongolia.mn)-д 2021 онд 59 байгууллагын 606, 2022 онд 69 байгууллагын 897, 2024 онд 87 байгууллагын 1263 үйлчилгээг 1,946,560 бүртгэлтэй хэрэглэгч (хүн, хуулийн этгээд)-д цахим хэлбэрээр хүргэж, нийт 63,679,417 (61,925,064 нь амжилттай) удаагийн хандалт бүртгэгдсэн байна. Тус системээс 2022 онд 1,4 сая, 2023 онд 1,7 сая хэрэглэгч үйлчилгээ авч байсан ба 2024 онд 174 мянга орчим хэрэглэгч шинээр нэмэгдэж, 1,938,169 буюу насанд хүрсэн иргэдийн 78% нь бүртгүүлж, 511,168 хэрэглэгч идэвхтэй ашиглаж байна. 2.Төрийн цахим үйлчилгээний зохицуулалтын газар нийслэлд 101, орон нутагт 282, хилийн чанадад 31 улсын 47, хөдөлгөөнт 1, хилийн боомтод 1 буюу нийт 431 "төрийн үйлчилгээний ХУРДАН цэг"-ээр дамжуулан 451 төрлийн үйлчилгээг 1,000,599 удаа хүн, хуулийн этгээдэд үзүүлээд байна. 3.Улсын төсөв болон Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сангийн хөрөнгөөр 2024 онд Увс, Хөвсгөл, Ховд, Архангай, Баянхонгор, Булган, Өвөрхангай, Төв, Дундговь аймгийн алслагдсан 21 багт үүрэн холбооны үйлчилгээг хүргэж, тухайн орон нутгийн иргэд мэдээ, мэдээлэл, төрөөс иргэдэд үзүүлж байгаа цахим үйлчилгээг авч боломж бүрдсэн. 4.Нэгдсэн Үндэстний байгууллага "Цахим засаглалын хөгжлийн индекс"-ийг 2 жил тутамд шинэчлэн гаргадаг. Монгол Улсын хувьд 2020 онд 193 орноос 92 дугаар байранд байсан бол 2022 онд 18 байраар урагшилж 74 дүгээр байранд орсон. 2024 оны цахим засаглалын хөгжлийн индексээр дэлхийн 193 орноос даруй 28-н байр ахиж, 2024 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдөр 46 дугаар байранд эрэмбэлэгдсэн. E-Participation (2024 EPART: 0.7808) буюу Цахим оролцооны индекс 37-д эрэмбэлэгдэж ХУРДАН, И-Монголиа үйлчилгээний цахимжилтийн үр дүн өндрөөр үнэлэгдсэн байна. Харилцаа холбооны дэд бүтцийн индекс 0.93741.	100	Цахим хөгжил, инноваци, харилцаа холбооны яам	
		20	7.4.Төрийн үйлчилгээг авах, хүргэх зардлыг бууруулж, хувийн хэвшлийн бүтээмжийг дэмжих бодлогын оновчтой шийдвэр гаргахад шаардлагатай мэдээллийн сан, цахим системүүдийг хөгжүүлнэ. /Зөвшөөрлийн цахим систем, e-mongolia, гадаад худалдааны нэг цонхны цахим систем/		44	Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн систем (www.E-Mongolia.mn)-д 2024 оны 05 дугаар сарын 07-ны өдөр "E-Mongolia 4.0" хувилбарыг нэвтрүүлсэн. Шинэчилсэн хувилбараар зээл авах, виз мэдүүлэх, бичиг баримт захиалахад шаардлагатай лавлагаа тодорхойлолтыг иргэдийн хэрэгцээнд тулгуурлан багцалсан үйлчилгээнүүд хэлбэрээр санал болгох, дуу хоолой ашиглан авах үйлчилгээгээ хайх боломжийг хиймэл оюунд тулгуурлан бий болгосноор хүртээмжтэй байдлыг нэмэгдүүлж байна. Замын хураамж, тээврийн болон жолоочийн торгууль, үер ус, угаарын хийн мэдрэгчийн мэдээллийг ухаалаг мэдэгдэл хүргэдэг болсон.Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системээр үзүүлсэн нийт үйлчилгээ нь 1,274,054,738,135 төгрөгийн шууд бус зардлыг хэмнэсэн гэж үзэж байна. Үүнээс 495,944,161,896 төгрөгийн хэмнэлтийг 2024 онд хийсэн байна. 2.Программ хангамжийн их дэлгүүр Mindgolia.mn платформыг нэвтрүүлж, мэдээллийн технологи, программ хангамжийн худалдан авалтад дотоодын компанийн үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг худалдан авах боломжийг бүрдүүлсэн. Тус системд 254 компанийн 133 төрлийн 487 бүтээгдэхүүн байршсан байна. 3.E-Business платформд 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар 800 гаруй хуулийн этгээдтэй холбоотой нийт 760 үйлчилгээг нэгтгэж, 34,740 хэрэглэгчид 159,943 удаагийн үйлчилгээг амжилттай хүргээд байна. Хуулийн этгээдийн нэр авах, улсын бүртгэлд бүртгүүлэх, эд хөрөнгийн жагсаалт бүртгүүлэх, цахим гэрчилгээ авах, тамганы хяналтын хуудас илгээх зэрэг үйл явцыг цахимаар шийдсэн. Үүнд нийт 11-н салбар чиглэлийн 22 байгууллага болон тухайн аймаг, нийслэл сум, дүүргийн Засаг дарга олгодог цахимжаагүй 74 төрлийн энгийн зөвшөөрөл байна. Одоогийн байдлаар 26 энгийн зөвшөөрөл системд нэвтэрсэн байна.	100	Цахим хөгжил, инноваци, харилцаа холбооны яам	
		21	7.5.Төрийн болон орон нутгийн өмчит компаниудын засаглал, үр өгөөжийг сайжруулж, олон улсын чанарын стандартыг нэвтрүүлэн, үе шаттайгаар хувьцаат компанийн хэлбэрт шилжүүлнэ.		45	"Төрийн банк" ХК-ийн нийт хувьцааны 5% буюу 34,745,000 ширхэг хувьцааг нэгж хувьцааны үнэ 590 төгрөгөөр тооцон 22.1 тэрбум төгрөг татан төвлөрүүлэхээр тооцсон. Анхдагч зах зээлийн арилжаа амжилттай болж 5.71 хувийн хувьцааг 7306 хувь хүн, аж ахуйн нэгж санал ирүүлж, 67.3 тэрбум төгрөг, "Монголын хөрөнгийн бирж" ХК-ийн нийт хувьцааны 34% буюу 119,157,603 ширхэг хувьцааг нэгж хувьцааны үнэ 100 төгрөгөөр тооцон 11.9 тэрбум төгрөг татан төвлөрүүлэхээр тооцсон. Анхдагч зах зээлийн арилжаа амжилттай болж 34 хувийн хувьцааг 7414 хувь хүн, аж ахуйн нэгж санал ирүүлж, 57.8 тэрбум төгрөг тус тус татан төвлөрүүлсэн болно. "Үндэсний давхар даатгал" ТӨХК-ийн IPO-г зарлахад бэлэн болсон ба "Монголын цахилгаан холбоо" ХК, "Мэдээлэл холбооны сүлжээ" ТӨХК-ийн IPO хийх бэлтгэл ажлыг хангаж байна. Засгийн газрын 2023 оны 220 дугаар тогтоолоор байгуулсан "Авто замын засвар, арчлалтын нэгтгэл" ТӨХК-д энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байсан 20 ТӨХК-ийг нэгтгэн охин компанийн хэлбэрээр ажиллуулах зохион байгуулалтын арга хэмжээг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2024 оны 108, 153 дугаар тогтоолоор авсан боловч Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдрийн 661 дүгээр тогтоолоор уг 20 охин компанийг татан буулгаж, "Авто замын засвар, арчлалтын нэгтгэл" ТӨХК-ийн салбар болгохоор зохион байгуулалтын өөрчлөлт хийж, дүрэмд өөрчлөлт оруулан баталсан. Цаашид ийнхүү нэгтгэл хэлбэрт оруулснаар Монголын хөрөнгийн биржээр дамжуулан компанийн төрийн мэдлийн хувьцааны 34 хүртэлх хувийг олон нийтэд нээлттэй худалдаагаар төлөвлөн ажиллаж байна. "Хөдөө аж ахуйн бирж" ХХК-ийн төрийн мэдлийн хувьцааг олон нийтэд биржээр нээлттэй арилжаалах асуудлыг Засгийн газрын 2024 оны 218 дугаар тогтоолоор шийдвэрлэсэн.	90	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар	
		22	7.6.Улс төр, нийгэм, эдийн засаг, бизнесийн харилцаа, засаглалын бүх шатанд олон ба гурван талт зөвшилцөл, түншлэл, хяналтын оновчтой, үр дүнтэй тогтолцоог бүрдүүлж, нэвтрүүлэн хэвшүүлнэ.		46	ХЗДХЯ: Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 24 дүгээр тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-ийн 3.1.13-т "Бизнесийн шударга өрсөлдөөнийг дэмжсэн, хэрэглэгчийн эрх ашгийг хамгаалсан шинэчлэлийн бодлого хэрэгжүүлнэ.", мөн хөтөлбөрийн 4.4.6-д "Хувийн өмч, хөрөнгө оруулалт оюуны өмчийн хамгаалалтыг сайжруулан бизнес эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлж... баялаг бүтээгч, хувийн хэвшлийн дэмжих хууль, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно." гэж заасны дагуу Хууль зүй, дотоод хэргийн яам нь хувийн эрх зүйн шинэтгэлийн бодлого, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох чиглэлээр анхааран ажиллаж байна. Энэ хүрээнд Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 12 дугаар тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан "Арилжааны хуулийн төсөл"(88), "Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл"(86), "Компанийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл" (69)-ийг тус тус боловсруулж байна. Тодруулбал: 1.Арилжааны хуулийн төсөл: Бизнес эрхлэгчид хоорондын харилцаанд баримтлах онцлог зарчмыг тусгах, тэдгээрийн байгуулах гэрээ, хэлцлийг Иргэний хуулиас ялгаатай зохицуулах, арилжааны нэр ашиглах зохицуулалтыг боловсронгуй болгох, гэрээний талуудын итгэлцлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор арилжаа эрхлэгчийн зарим мэдээллийг нээлттэй болгох, хууль тогтоомжоос гадна бизнес эрхлэгчдийн хооронд тогтсон заншлын хэм хэмжээг шүүх илүү өргөн хүрээнд хэрэглэх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор аж ахуй эрхлэгчдийн зарим харилцааг Иргэний хуулийн зохицуулалтаас илүү нарийвчилж, худалдаа арилжаа эрхлэхэд нийтлэг хийгддэг үйл ажиллагааг зохицуулсан бие даасан Арилжааны хуулийн төслийг эрдэмтэн, судлаачид, бизнес эрхлэгчид болон шүүх эрх мэдлийн төлөөлөөс бүрдсэн ажлын хэсэг Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нийцүүлэн боловсруулж, үзэл баримтлалын хүрээнд олон нийтээр хэлэлцүүлэх ажиллагааг хийж байна. 2.Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл: Эдийн засаг, бизнесийн өнөөгийн хөгжилд Үндэсний танхим зохион ажиллах, аж ахуй эрхлэгчдийн нийтлэг эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төрийн байгууллагад төлөөлөн илэрхийлэх, эдийн засаг, аж ахуйн зохистой орчныг бүрдүүлэх, нийгмийн зөвшилцөлд үндэслэсэн түншлэлийн хүрээнд шийдвэр гаргах бүх шатанд төр, иргэний нийгмийн байгууллага, мэргэжлийн холбоод, хувийн хэвшил зөвлөлдөх, санал авах, гаргасан шийдвэрийн биелэлтэд хяналт тавихад оролцдог оновчтой тогтолцоог бүрдүүлэх зорилгоор Худалдаа, аж үйлдвэрийн танхимын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон уг хуулийн төсөлтэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хуулийн төслийг 2024 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн. Монгол улсын нутаг дэвсгэрт хууль тогтоомжийг сахиулан, нийгмийн тогтвортой хөгжил, бизнес эрхлэх таатай орчныг дэмжиж, иргэдийн эрүүл аюулгүй орчинд ажиллаж, амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллаж байна. Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтад хамруулах нийт объектыг бусад чиг үүргийн яам болон агентлагуудтай хамтран төлөвлөж хяналт шалгалтын давхардлыг бууруулан, ажиллаж байна. Мөн эрсдэл аюулгүй, хуулийн хүрээнд үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагуудад хяналт шалгалтын тоо, давтамжийг цөөрүүлэх бодлого баримтлан ажиллаж байна.	70	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	
8	Найм.Ногоон хөгжлийг дэмжинэ.	23	8.1.Уур амьсгалын хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж, байгаль орчны тэнцвэртэй байдлыг хамгаална.		47	8.1.1."Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөнийг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд 2024 онд 9.5 сая мод тарьж арчлан ургуулж байна. "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлж эхэлснээс хойш 83.9 сая модыг шууд болон дүйцүүлэх хэлбэрээр тарьж, зохих арчилгаа, хамгааллын ажлыг гүйцэтгэж байна. Үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 21 аймаг болон Улаанбаатар хот 2024 оны хавар, намрын тарилтаар 18.1 сая мод тарьсан. Ойжуулалтын ажлын шигүүрэл ямар зорилгын хүрээнд тарьж байгаагаас шалтгаалдаг бөгөөд дунджаар 1 га талбайд 1360-2500 ширхэг мод таригддаг. Үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд таригдсан модны тоог дээрх байдлаар дундажлан тооцоолоход 9.3 мянган га талбайд мод тариад байна.	70	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам
					48	8.1.2.Байгаль орчинд ээлтэй бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх хөрөнгө оруулалтыг хийнэ.	Хаан, Хас, Төрийн банктэй ногоон зээлийн хүүгийн татаасыг санхүүжүүлэх гэрээ байгуулж 2019-2024 онд нийт 4,088,900,000 төгрөгийн гэрээг байгуулж санхүүжилтийг олгож нийт 2086 иргэн, аж ахуй нэгж ногоон зээл, хөнгөлөлттэй санхүүжилтэд шууд хамрагдаж, 6250-аас доошгүй иргэн, ААНБ үр өгөөжийг хүртсэн байна.	70	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам
					49	8.1.3.Ашиглалтад өртөмтгий ургамал, амьтны тархац нөөцийг тогтооно.	Ургамал: Монгол орны төвийн бүсийн харь зүйл ургамал, амьтны судалгааг хийж Монгол оронд 50 зүйл (хачиг 5 зүйл, шавж 27 зүйл, загас 13 зүйл, хөхтөн 5 зүйл) амьтан, 32 овог, 108 төрөлд хамаарах 153 харь зүйл ургамал бүртгэгдсэнээс Дархан уул, Сэлэнгэ, Төв аймгууд хамгийн олон харь зүйл ургамал бүртгэгдсэн. Амьтан: 1. Монгол орны идлэг шонхор шувууны тархац, нөөцийг тогтоох судалгааг хийх 100 сая төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий тендерт ШУА-ийн Биологийн хүрээлэн шалгарч, гэрээ байгуулан, ажлыг гүйцэтгэж, Амьтны мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн тайланг хүлээлгэн өгөв. 2. Орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр ерөнхий агнуур зохион байгуулалтын судалгааг Архангай аймаг 28.0, Говь-Алтай аймаг 52.0 сая, Булган аймаг 45.7, Увс аймаг 43.6 сая төгрөг буюу нийт 169.3 сая төгрөгөөр хийлгэж, аймгийн хэмжээний Аргаль, янгир, саарал чоно, халиун буга тарвага, зэрлэг гахай, бор гөрөөс зэрэг агнуурын амьтдын тархац, нөөцийг тогтоож, менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулав. 3. Хяргас нуурын загасны нөөцийн судалгааг 25.0 сая төгрөгийн өртөгтэй хийж, загас барих бусийг тогтоох, менежмент төлөвлөгөөг боловсруулан, судалгааны тайлан, үр дүнг яамны дэргэдэх Амьтны мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн батлав. Тархац нөөцийн судалгааг хийснээр жилд ашиглах амьтны нөөцийн тоо хэмжээг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тогтоох боломж бүрдэж байна.	100	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам
					50	8.1.4.Говийн бус нутгийн усны хангамжийг нэмэгдүүлэх хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө боловсруулж, санал, дүгнэлтийг Засгийн газарт танилцуулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Монгол Улсын Ерөнхий Сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдрийн 93 дугаар захирамжаар байгуулсан. Хэрлэн-Тооно ТЭЗҮ тодотгол хийх гэрээг "Монхидроконстракшн" ХХК-тай 2024.11.01-ний өдөр ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан. Төслийн ТЭЗҮ-г 1.7 жилийн хугацаанд боловсруулахад төлөвлөсөн.	50	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам	
					51	8.1.5.Гадаргын усны хуримтлалыг нэмэгдүүлэх төсөл, арга хэмжээний судалгаа, шинжилгээний ажлыг эрчимжүүлнэ.	Улсын хэмжээнд 2024 онд Баянхонгор аймагт 5, Булган аймагт 3, Говь-Алтай аймагт 23, Дархан-Уул аймагт 1, Дорноговь аймагт 10, Дундговь аймагт 3, Дорнод аймагт 5, Орхон аймагт 5, Өвөрхангай аймагт 27, Өмнөговь аймагт 12, Сүхбаатар аймагт 2, Сэлэнгэ аймагт 4, Төв аймагт 4, Ховд аймагт 08, Хөвсгөл аймагт 2, Хэнтий аймагт 10, Улаанбаатар хотод 3 бүлгийн эхийг, Говь-Алтай аймагт 1, Дорноговь аймагт 1, Төв аймагт 1 рашааны эхийг нийт 127 булаг шанд, 3 рашааны эхийг хашиж хамгаалсан байна. Хэнтий аймгийн Мөрөн, Цэнхэрмандал суманд Улсын төсвийн хөрөнгөөр 45200, 34493 м3 эзлэхүүнтэй 2 хөв цөөрөм байгуулах гэрээг байгуулж, барилга угсралтын ажил 60 хувьтай байна. Сэлэнгэ аймгийн Баянгол сумын нутагт орон нутгийн төсвөөр 8000 м3 эзлэхүүнтэй хөв цөөрөм байгуулж, орон нутаг хүлээн авсан. Хэнтий аймгийн Дархан сумын нутагт орших 4045 м3 эзлэхүүнтэй хөв цөөрмийг орон нутгийн төсвөөр, Нийслэлийн Баянзүрх дүүргийн 11 дүгээр хорооны нутагт Хелийн голын хөв цөөрмийг нийслэлийн төсвийн хөрөнгөөр сэргээн засварласан. НЭГ СУМ-НЭГ НУУР буюу 333 нуур арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллахаар төлөвлөж, нэг маягийн зураг төсвийг бүс нутгийн онцлогийг тусган боловсруулсан. 318 байршилд хөв цөөрөм байгуулах боломжит газрын судалгаа гаргасан.	70	Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам

1.3.2.1	1.3.2.1.Маг, амьтны гоц халдварт өвчөөс сэргийлэх вакцинар бүрэн хангах, жонд 2 удаа вакцинжуулахад хамруулах	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	2022	-	100	104	104	Маг эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг төхөөлөгчид хүргэхэнд нь чанартай зохион байгуулж ахуйн хүрээнд шүтэй өвчөөс сэргийлэх вакцин 11.6 тэрбум төгрөгөөр 10.5 сая тун худалдан авсан ба гүйцэтгэх ирэх долоо хоногт хийнэ! Бөг мэлэн мэлэн сэргийлэх вакциныг 2.8 тэрбум төгрөгөөр 18.2 сая тун, хүйн арс тооруух өвчөөс сэргийлэх вакциныг 2.4 тэрбум төгрөгөөр 2.2 сая тун, хонины цэцэг өвчөөс сэргийлэх вакциныг дотооноос 1.3 тэрбум төгрөгөөр 9.5 сая тун тус тус худалдан авалтыг хийж вакцины нөөцийг бүрдүүлж 2024 онд урьдчилан сэргийлэх яаралтай болон нэгдсэн дархлаажуулалтыг зохион байгуулж амжилтад байна. Хонины цэцэг өвчөөс урьдчилан сэргийлэх вакцин болон нэгдсэн дархлаажуулалт нийт 17.441.498 толгой мал хамруулахаас яаралтай дархлаажуулалт 95.8%, нэгдсэн 97.4%, гүйцэтгэлтэй дууссан. Бөг мэлэн мэлэн өвчөөс урьдчилан сэргийлэх яаралтай болон нэгдсэн дархлаажуулалтаар 23,209,600 толгой мал хамруулахаас яаралтай дархлаажуулалт 91.7%, нэгдсэн 95% гүйцэтгэлтэй хийгдэж дууссан. Шүтэй өвчөөс урьдчилан сэргийлэх хаарын дархлаажуулалтад 4,280,800 толгой мал хамруулахаар төлөвлөсөн. 92.1% гүйцэтгэлтэй дууссан. Намрын нэгдсэн дархлаажуулалт 2024 оны 11 дугаар сарын 14-ны өдрийн А/399 дүгээр тушаалаар 2.6 сая толгой мал, амьтан хамруулахаар төлөвлөсөн. Гүйцэтгэл 32.7% явагдаж байна.	69,052.00	Улсын төсөв			XXААХҮЯ
1.3.2.2	1.3.2.2.Мөсөл Улсын үүрхийн цэцэг, ямааны годрон, үүрхийн тари сарилгат өвчнөгүй, татуйн байдлыг ДМАЭМБ-аар баталгаажуулах	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	2022	-	100	1	1	Мөсөл үүрхийн цэцэг өвчний байгалийн халдваргүй, тайван статусыг 2021 онд ДМАЭБ-р баталгаажуулсан. Үүнээс хойш Үүрхийн цэцэг өвчөөс хамгаалах стратеги 2021-2025 төлөвлөгөөний дагуу жил бүр тандалт шинжилгээг Мэл эмнэлгийн хүрээлэнгээ 2024 оны 03 дугаар сарын 07-ны өдрийн дугаар 2024/10 дугаартай ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан. Гэрээний дагуу орн нутгаас дээж авах, оношлуураар хэрэглэхэд хурдан авалтыг Мэл эмнэлгийн хүрээлэнгээ хамтран зохион байгуулж амжилтанд авчирсан. Орон нутаг, мөн мал нидлэгтэй газраас дээж авах ажил үзэрдэмж, гэрээний дагуу хийгдэж гэрээний хэрэгжилт 100 хувийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжүүлсэн. Үүрхийн сорьц цуглуулсаар аймаг тус бүрийн нэгэн элсдэмжлэлийн нэгж гэж тооцсон бөгөөд 21 аймаг (аймаг тус бүрийн бүх сумдаас нийт 330 сум) болон Улаанбаатар хотын гурван дүрвэс нийт нийлсэнд 2200 сорьц, 530 эдийн дээж цуглуулсан.Цуглуулсан дээжид үүрхийн цэцэг өвчний эсрэгбиомийн серологийн тандалт хийсний үр дүнд нийт 2200 үүрхийн сорьц ид үүрхийн цэцэг өвчний үүсгэгчийн эсрэгбиом илрээгүй. Тандалт шинжилгээний үр дүнгийн тайлан 2024 оны 11 дугаар 29-ний өдөр Дагийн мал, амьтны эрүүл мэндийн газарт баталганд зааврын дагуу мэл болон тусгай мэдээллийн системээр илгээсэн.2.Мал, амьтан, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний олон улсын худалдаанд өрсөлдөх ажил үзэрдэмж ямааны годрон өвчний тандалт шинжилгээний үр дүнд нэгтгэж, олон улсын заавар зөвлөмжийн дагуу доссол бичиг оруулсан боломж баталгаажуулах үүрэг бүхий ахуйн хэсгийн бүрэлдэхүүнийг Мэл эмнэлгийн өрөөний газрын даргын 2024 оны 4 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/103 тушаалаар албажлуулсан. Эрүүл тайван байдлыг баталгаажуулах үр дүнд нэгтгэж ажил Мэл эмнэлгийн хүрээлэнгээ хамтран ямааны годрон өвчний тандалт шинжилгээний үр дүнгийн тайланг нэгтгэсэн. Эрүүл тайван байдлыг 2025 онд дотоодоо зарлахаар төлөвлөсөн.	50.00	Улсын төсөв			XXААХҮЯ
1.3.2.3	1.3.2.3.Мал эмнэлгийн оношилгооны лабораторийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Шинэчилсэн лаборатори	Тоо	2022	1	3	3	100	Азийн хөгжлийн банкны "Ургамал, малын эрүүл мэнд, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах арга хэрэгслийг сайжруулах" төслөөр 2 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтээр Сэлэнгэ аймгийн Мал эмнэлгийн газарт Мал эмнэлэг, аюул шавьрын лаборатори, 100%-ийн гүйцэтгэлтэй хүлээн авч, Өвөрхангай аймаг: МААЭЗЭН төслөөс 340,000,000.000.000 санхүүжилт нь шийдэгдэж зурга төсвийн ажил барилга хөгжлийн төвөөс батлагдаж бүрэн заавар хийгдэж дууссан. Нэгдсэн үндэсний байгууллагын Хүнс, Хөдөө аж ахуйн байгууллагын Мал аж ахуйн эдийн засгийн эргэлтийн нэмэгдүүлэх төслийн хүрээнд Мал эмнэлгийн эмийн сорилт баталгаажуулалтын улсын лабораторид нийлүүлэхэд тоног төхөөрөмжүүдийг худалдан авалтыг гэрээ байгуулсан."Мэд Имлекс Итернешнэл ХХК"-ны нийлүүлэх дарах нэр төрийн 28 нэр төрийн 86 шижир барааг Мал эмнэлгийн эмийн сорилт баталгаажуулалтын лабораторид нийлүүлсэн.МААЭЗЭН төслийн хөрөнгө оруулалт нийт үнэ: 318,014,500 төгрөг. Өвөрхангай аймагт 87.0 сая төгрөг, НМЗГ-1 200.0 сая төгрөг бүхий орчин үеийн тоног төхөөрөмж нийлүүлсэн. Мал эмнэлгийн лабораторийн итамгалт: Мал эмнэлгийн нийт 25 лабораторис 2024 онд УМЭАЦЛ, Орхон, Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын сум дундын оношилгооны лаборатори, Сэлэнгэ, Ховд, Булган, Дундговь, Хөвсгөл зэрэг улсын болон аймгийн лабораторид MNS ISO/IEC 17025:2018 стандартын итамгалтын гүйцэтгэл 2-4 жилээр сүүнэсэн хэвийн амжилтад байна. 2024 оны байдлаар улсын төсвөөс 70 гаруй сая төгрөгийг итамгалтад оруулахад зарцуулсан байна.	2,755.00	Гадаадын зээл тусламж			XXААХҮЯ
1.4.	Гадаад худалдааг хөгжөөгчөө.	Уул уурхайн бус гадаад худалдаа (экспорт)	Мянган ам.доллар	2022	859.9	1000	1,000	100	-	100			ГХО нэмэгдсэн үү. Гадаад худалдааны цахим нэг цонхны мэдээллийн системийг бүрэн нэвтрүүлсэн үү?	Шадар сайд Доржсэнд
1.4.1.	Гадаад худалдааг хөгжөөгчөө, Экспортын үйл ажиллагаанд зарцуулах хугацаа	Экспортын үйл ажиллагаанд зарцуулах хугацаа	Цаг	2022	302	72	72	100	-	100				ЭЗХЯ
1.4.1.1	1.4.1.1."Гадаад худалдааны цахим нэг цонх" мэдээллийн систем бүрэн нэвтрүүлэх	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	2022	-	100		0	Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын зориулсан "Цахим нэг цонхны үйлчилгээний төв"-өөр дамжуулан гадаадын хөрөнгө оруулагчдад мэдээ, мэдээлэл өгөхөөс гадна, төрийн 7 байгууллага 17 үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлж байна. Үүнд: Цахим нэгдсэн портал e-nivel.np хангаар, 1. Хөрөнгө оруулагчийн тандарилалт авах, 2. Хуулийн этгээдийн дэлгэрэнгүй лавлагаа авах, 3. ААН, байгууллагын татварын тооцоотой эсэх лавлагаа, 4. ААН, байгууллагын нийгмийн даатгалын шимтлэл төлөлтийн тодорхойлолт, 5. В1 ангиллын визийн зөвшөөрөл сууха, 6. В1 төрлийн оршин суух зөвшөөрөл сууха, 7. В1 ангиллын визийн зөвшөөрөл сууха, 8. В2 Гадаадын хөрөнгө оруулагчтай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагатай томилогдсон гадаадын иргэн (90 хүртэл хоног), 9. В2-1 Гадаадын хөрөнгө оруулагчтай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагатай томилогдсон иргэний хамгаарал буюу этгээд (90 хүртэл хоног), 10. В3 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэн (90 хүртэл хоног), 11. В3-1 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэний хамгаарал буюу этгээд (90 хүртэл хоног), 12. В1 Гадаадын хөрөнгө оруулагчтай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагч (91 хоногос дээш), 13. В2 Гадаадын хөрөнгө оруулагчтай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагатай томилогдсон гадаадын иргэн (91 хоногос дээш), 14.Гадаадын хөрөнгө оруулагчтай аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулагчийн төлөөлөгч, гүйцэтгэх удирдлагатай томилогдсон иргэний хамгаарал буюу этгээд (91 хоногос дээш), 15. В3 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэн (91 хоногос дээш), 16. В3-1 Гадаадын хуулийн этгээдийн төлөөлөгчийн газрын удирдлагаар ажиллах гадаадын иргэний хамгаарал буюу этгээд (91 хоногос дээш), 17. Хуулийн этгээдийн оноосон нэр авах үйлчилгээндүүдийг түргэн шуурхай үзүүлэн амжилтад байна.					Шадар сайд Доржсэнд
1.4.1.2	1.4.1.2.Гадаад худалдааны явцад бүрдүүлж баримт бичгийн давхардлыг арилгах	Давхардсан баримт бичгийн тоог бууруулах	Хувь	2022	-	100		0	Гадаад худалдааны явцад бүрдүүлж баримт бичгийн давхардлыг арилгах ажил үзвэр нь "Гадаад худалдааны цахим нэг цонх" мэдээллийн систем нь бүрэн нэвтрээснээр бүрдүүлж ажилласан юм. Одоогийн байдлаар АХЗ-ийн хамтран RIBS, BEST төслүүдийн санхүүжилтээр "Гадаад худалдааны цахим нэг цонх"-ын мэдээллийн системийн хөгжүүлэлтийн ажлыг гүйцэтгэхийг сонгон шалгаруулж олон улсын тендер зарлахаар бэлтгэл ажлыг хангаж амжилтад байна.	30				Шадар сайд Доржсэнд
2.1.	Хөрөнгө оруулалт хийж, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлнэ.	Засгийн газар хороонд байгуулах хэлэлцээрийг 7-оор нэмэгдүүлнэ.	Тоо	2022	-	7	5	71	-	70				ЭЗХЯ
2.1.1.	Хөрөнгө оруулалт татах, хамгаалах цэцэг механизмыг бүрдүүлнэ.	Гадаад хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	Тэрбум ам.доллар	2022	2.5	4	2.9	73	-	72.5				ЭЗХЯ
2.1.1.1	2.1.1.1.Хөрөнгө оруулалт хийж, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд төрөөс зөвшөөрөл авахад дамжлыг туслахдаа үзүүлэх, мэдээ мэдээлэлээр хангах зөвлөгөө өгөх цэцэг үйлчилгээг үзүүлэх	Үзүүлэх үйлчилгээний нэр төрөл	Тоо	2022	-	5	0	0	"Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 37 дугаар тогтоолоор "Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг - Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газар"-ыг байгуулсан бөгөөд Шад сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын тушаалаар баталсан Хөрөнгө оруулалт, худалдааны газрын үйл ажиллагааны стратегийн зохион байгуулалтын бүтцийн өөрчлөлтний хөтөлбөрийг дагуу тус газраас хөрөнгө оруулагчдад дамжлыг, туслахдаа үзүүлэх, мэдээ мэдээлэлээр хангах, зөвлөгөө өгөх чиг үүргийг хэрэгжүүлэн амжилтанд авчирсан.	100	100			ЭЗХЯ
2.1.1.2	2.1.1.2.Хөрөнгө оруулагчийн хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хангахаар гомдлын цахим цахимваар хүлээн авах, шийдвэрлэх	Ирүүлсэн гомдлын шийдвэрлэлт	Хувь	2022	-	100	90	90	Засгийн газрын Гадаадын хөрөнгө оруулагчдын гомдлыг шийдвэрлэх талаар авч зарим арга хэмжээний тухай 2022 оны 413, 2023 оны 160, 413 дугаар тогтоолуудын хэрэгжилтэд янхарт тавих ажлын хүрээнд холбогдох газруудаас хэрэгжилтийг авч, гомдол гаргагчид мэдээлэл өгч амжилтанд авчирсан. 2024 онд гадаадын хөрөнгө оруулагчдаас нийт 26 гомдол ирүүлсэн бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн газраас зөвлөгөө өгөх, хууль тогтоомжийн дагуу тусгай шийдвэрлэх талаар холбогдох шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн бөгөөд 9 гомдлыг шийдвэрлэсэн. Өссөн дүнгээр нийт 108 гомдол ирээснээ 26 гомдол шийдвэрлэгдсэн. Шаардлагатай гомдлуудыг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэл ажлыг хангаж амжилтад байна.	90				ЭЗХЯ
2.1.1.3	2.1.1.3.Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн төвөөр дамжуулан түншлэлээр хэрэгжүүлэх төслүүдийн болон байдлыг хангуулах	Болон байдал хангагдсан төсөл	Тоо	2022	-	2	0	0	Зам, тээврийн яамнаас 2024 оны 01/11/21 дугаар албан бичгээр "Арцсуурь-Нарийнхуйтай-Шивээхүрэн чиглэлийн төмөр зам төсөл" болон 2024 оны 01/21/15 дугаар албан бичгээр "Мөрөн-Улаангай чиглэлийн авто замын төсөл"-үүдийн саналд Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд заасан урьдчилсан үнэлгээ хийлгүүлэх" хүсэлт иргүүлсэн. Үүний дагуу ТХХТ-ийн тухай хуульд зааснаар ЗХХЭ, ЗТЯ хамтран ТХХТ-ийн тухай хуулийн 19, 22 дугаар зүйл болон "Түншлэлээр хэрэгжүүлэх төслийн бүрэн шинжилгээ хийж журам"-ын дагуу урьдчилсан үнэлгээг хийж, дүгнэлт гаргасан. ТХХТ-ийн тухай хуульд заасны дагуу ТНЭБ-ийн 2024 оны А/264, А/266 дугаар тушаалаар дээрх шийдвэрийг бүрэн шинжилгээг хийж төслийн бичгийг байгуулж, бүрэн шинжилгээг буюу эх төсөл боловсруулах, холбогдох тооцоо, судалгаа хийгдэж байна.	90			ЭЗХЯ	
2.1.1.4	2.1.1.4.Төрөөс бизнесийн үйл ажиллагаанд хийж давхардсан хяналт цахимаар бүрдүүлнэ.	Давхардлагүй хяналт шалгалтын төлөвлөгөөний хэрэгжилт	Хувь	2022	-	100		0	Хэрэгжилт ирүүлээгүй	0				ЭЗХЯ
2.1.2.	Банк, санхүүгийн салбарын өрсөлдөөний нэмэгдүүлнэ.	Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний харьцаа	Хувь	2022	13	20		0	МБ: Гадаадын банкны бие даасан салбар, нэгжийг дотоодын санхүүгийн салбар нэвтрүүлж, санхүүгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, банкны салбарын тогтвортой өсөлтийг хангах үндсэн чиглэлийн хүрээнд гадаадын банк Монгол Улсад нэвтрэх боломж, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх бодлогын арга хэмжээндүүдийг авч амжилтад байна. Гадаадын банк нь Монгол Улсад охио компани үүсгэн байгуулах, салбар, төлөөлөгчийн газар нээх хэлбэрүүдээр нэвтрэх боломжтой. Монгол Улсад үйл ажиллагаагаа эрхлэх боломж нь Хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банкны тухай хуулийн дагуу Хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банк үүсгэн байгуулах явдал юм. Хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банкны тухай хуулийн хүрээнд Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2023 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрийн А-164/386 дугаар хамтарсан тушаалаар дараах журам, шийдвэрийг боловсруулж, батлаад байна. Үүнд:	95	90			МБ, СЗХ
2.1.2.1	2.1.2.1.Банкны салбарын реформыг хэрэгжүүлж, гадаадын банкны салбар байгуулж, хөрөнгө оруулалтын нэмэгдүүлэх	Олон улсын банкны салбар	Тоо	2022	0	1		0	Гадаадын банкны бие даасан салбар, нэгжийг дотоодын санхүүгийн салбар нэвтрүүлж, санхүүгийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, банкны салбарын тогтвортой өсөлтийг хангах үндсэн чиглэлийн хүрээнд гадаадын банк Монгол Улсад нэвтрэх боломж, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх бодлогын арга хэмжээндүүдийг авч амжилтад байна. Гадаадын банк нь Монгол Улсад охио компани үүсгэн байгуулах, салбар, төлөөлөгчийн газар нээх хэлбэрүүдээр нэвтрэх боломжтой. Монгол Улсад үйл ажиллагаагаа эрхлэх боломж нь Хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банкны тухай хуулийн дагуу Хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банк үүсгэн байгуулах явдал юм. Хөрөнгө оруулалтын төрөлжсөн банкны тухай хуулийн хүрээнд Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2023 оны 8 дугаар сарын 29-ний өдрийн А-164/386 дугаар хамтарсан тушаалаар дараах журам, шийдвэрийг боловсруулж, батлаад байна. Үүнд:	30			МБ	
2.1.2.2	2.1.2.2.Хөрөнгийн зах зээлийн зохицуулалтыг оновчтой зөв болгож, биржийн үйл ажиллагааг өргөжүүлж, тогтворжуулах, зах зээлд оролцогчдын эрх ашгийг бүрэн хангах	Бянаас бусад санхүүгийн салбарын активын нийт санхүүгийн салбар эзлэх хувь	Хувь	2022	8	15		0	Төсвийн өрөөмийн захирагчийн үр дүнд, Хөтөлбөрийн үр дүнд болон төсөл, арга хэмжээний 1-д Зохицуулалтын хүрээний санхүүгийн салбарын хууль тогтоомжийг 80 боловсрууны болгоо гэж тусгагдсан. Улсын Их Хурлын 2024 оны 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн ээлжит бус чуулгаар Улсын Их Хурлын даргын зүгээс хууль, эрх зүйн Гурав төлөгдөлтөд бодлогын хүрээнд хууль тогтоох үйл ажиллагаанд "Хүний эрхийг дэмжсэн, хүн төлөтэй ээлж баримтлан бичиж", "Хууль тэдгээрийг, өмгөмжөө, ижил тэгш үйлчилдэг", "Нийгмийн хүрээнд хөгжлийн шийдвэрлэлт нийцэхгүй" гэж 3 үндсэн чиглэлийг баримтлах талаар мэдэгдсэн. Энэ хүрээнд Хорооны зүгээс хөрөнгө оруулагч, үйлчилгээлчийн эрх ашгийг хамгаалах чиг үүргийн дагуу Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2024 оны 325 дугаар тушаалаар холбогдох дүрэм, журам, заавар зэргийн үндэст хангах давхардлыг хийдэл, зөрчилтэй арилгах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсгийг байгуулсан. Ажлын хэсэг нь зөвшөөрлийн тухай хууль болон Захирааны өрөөний хуульд нийцүүлэн үйл уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагаатай холбоотой нэр бүхий 4 журмыг нэгтгэж "Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн үйл ажиллагааны багц журам"-ын төслийг боловсруулж, Хорооны хуралдаанаар таниуцүүлж, батлуулсан. Тус багц журмыг Захирааны өрөөний хуульд нийцүүлэн захирагчаны хэм хэмжээний ажлын үндсэн бүртгэлд бүртгүүлэхээр Хууль зүйн дотоод хэргийн яаманд хүргүүлсэн. "Монголын хөрөнгийн бирж" ХХК-ийн төлөвлөн удирдах зөвлөлийн 2024 оны 40 дугаар тогтоолоор баталсан "Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжаа, төлбөр тооцоог гүйцэтгэхэд баримтлах журам"-ын өөрчлөлттэй Хорооны 2024 оны 09 дугаар сарын 30-ны өдрийн 448 дугаар тогтоолоор мэдээллийг зөвшөөрсөн. Тусгайгаар тус журмын үйлчилх хугацааг 2025 оны 04 дугаар сарын 01-ий өдрийг хүртэл сүүнэсэн бөгөөд үүний дагуу, Хорооны 2024 оны 09 - дугаар сарын 30-ны өдрийн 08 дугаар Хуралдааны тэмдэглэлээр 1 "Монголын хөрөнгийн бирж" ХХК болон түүний төлөвлөн удирдах зөвлөлд холбогдох үүргийг өгсөн.Түүнчлэн, АНУ-ын Таварын Фьючерс Арилжааны Хороо (CЕТСЛ) нь удирдлагатай 2024 оны 04 дугаар сарын 19-ний өдөр албан урлаалт (хийж уул уурхайн бүтээгдэхүүнд суурилсан үүсэл) санхүүгийн хэрэгслийг хөгжүүлэхтэй холбоотойгоор зах зээлийн мэдээллийн 1 оролцоогч мэдээл, мэдээлэл туслах, гадныг чааруулах таларх төсвийн засгийн тусалгадаа авахаар тохиролцсон.Хорооноос Монгол Улсын үүсмэл санхүүгийн хэрэгслийн зах зээлийг хөгжүүлэх, зохицуулалтын орчныг сайжруулах, боловсруулыг болгох зорилгоор; зохицуулагч байгууллага болон дэд бүтцийн байгууллага дунд гурван; өдрийн сургалт хийхээр хамтран амжилтад байна. Мөн, Түр Улсын Истанбулын Хөрөнгийн Бирж (Borsa Bİst) -тай хамтран нийт зах зээлд оролцогч болон дэд бүтцийн байгууллагын чадварыг бэхжүүлэх зорилгоор "Үүсмэл санхүүгийн хэрэгслийн зах зээл болон Үл хөдлөх хөрөнгийн хөрөнгө оруулалтын сан" сэдэвт сургалтыг 2024 оны 10 дугаар сард Истанбулын Хөрөнгийн Бирж дээр зохион байгуулсан. □	80	90			СЗХ
2.1.3.	Гадаад худалдаа, экспорт хийж таатай орчныг бүрдүүлнэ.	Шинэчлэн байгуулсан хэлэлцээр	Тоо	2022	2	6	5	83	-	90				ЭЗХЯ
2.1.3.1	2.1.3.1.Бүгд Найрамдах Солонгос Улстай Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийг шинээр байгуулах	Шинээр байгуулсан хэлэлцээр	Тоо	2022	-	1	1	100	Монгол Улс, БНСУ хоорондын Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийн 2-4 дүгээр шатны хэлэлцээний бэлтгэл ажлыг ханган, арга хэмжээг зохион байгуулах. Хэлэлцээ 14 булгас бүрдэх ба хэлэлцээний үр дүнд хоёр улс хоорондын худалдааны давх цээл тэглэр бүрч, худалдааг хөгжөөгчөө, бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлэх, хөрөнгө оруулалт татах, буйр а салбартай амтын амжилтааг хөгжүүлэх, өргөжүүлэх, экспортолчдын зах зээл тэлж, өрсөлдөх чадвар, бараа, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал сайжрах, дотоодод нийлүүлэх барааны үнэ, хангамж тогтворжих ач холбогдолтой.	100	100			ЭЗХЯ
2.1.3.2	2.1.3.2.Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай Чөлөөт худалдааны хэлэлцээр шинээр байгуулах	Шинээр байгуулсан хэлэлцээр	Тоо	2022	-	1	0	0	"Эдийн засаг, хөгжлийн яамнаас албан ёсоор Монгол Улсад Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай Чөлөөт худалдааны хэлэлцээрийн хэлэлцээг эхлүүлэх тухай албан хүсэлтээ энэ оны эхэнд (2024.01.05) БНХАУ-аас Монгол Улсад суугаа Элчин сайдын ямаар дамжуулж хүргүүлсэн. Хоёр талын бүх харилцаа холбоо, бүх ажлын хэсгүүдийн хоорондын үндэст холбоот зохицуулах ажлыг төмөрний түвшинд харилцангүй хоёр талаас томилоосон. БНХАУ-ын Худалдааны яамнаас дотоодын бүх яамдад болон холбогдох талуудтай зөвшилцөх дотоодын процесс явагдаж байгаа тухай мэдээллийг 2024 оны 4 дугаар сард ирүүлсэн бөгөөд хэлэлцээг албан ёсоор эхлүүлэх талаар тодорхой харуун БНХАУ-ын Худалдааны яамнаас өдрөө хүртэл ирүүлээгүй удааршталтай байна.	70	70			ЭЗХЯ

2.3.2.1.0.	2.3.2.10. 220110/35 иБ-ын Багануур дэд станцыг 220 иБ-аар өргөтгөж, шинэчлэх	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	-	100	100	100	Бөөрөөлөгчийн 300 МВт-ын цахилгаан станцыг нэгдсэн түрээсний хэлбэрээр 220110/35 иБ-ын Багануур дэд станцын 220 иБ-ын хуваарилж байгууламжийг 2 өнцөг өргөтгөж БУА-ыг "ЦДУС" ТӨХК 2.5 тэрбум төгрөгөөр гарфинан зохицуулалтын хөрөнгө компанийн өөрийн хөрөнгө оруулалт/өөр хийж гүйцэтгэсэн. БУА 100%, тус дэд станцаас Бөөрөөлөгчийн цахилгаан станцай холбох 220 иБ-ын ЦДАШ-ын БУА дууссан нөхцөлд уг шугамд хүчдэл өгөх боломжтой.	100	100		ЭХЯ		
2.3.2.1.1.	2.3.2.11.Эрдэнэбурэн-Мяндагын 220 иБ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	10	20	0	0	Монгол Улс болон АХБ хооронд байгуулах "2022-2023 оны эзэлмийн төлөвлөгөөний санхүүжилтийн өрнөлийн хөтөлбөр"-ийг УИХ, 2023.06.09-ны өдөр сонирон баталснаар Эрдэнэбурэн-Мяндагын цахилгаан дамжуулах ЦДАШ барих төслийг 2 үе шаттайгаар хэрэгжүүлж МУ-ын Засгийн газрын 2023.08.23-ны өдрийн 323 тоот тогтоол гарсан. Эхний ээлжинд Эрдэнэбурэн-Мяндаг чиглэлийн ЦДАШ-ын эзэлмийн тусгайлан урсгалын хэлбэрээр хийгдэж эхч, ЭХ-ний сайдын 2024.01.24-ны өдрийн а/194 тоот албан бичгээр Сангийн сайдад хүргүүлсэн. Сангийн сайдаас 2024.03.06-ны өдрийн 01/1348 тоот албан бичгээр АХБ-ны хамаалалтын бодлоготой нийцүүлэх шаардлага биелүүлсэн тохиолдолд эзэлмийн тусгайлан урсгалын хэлбэрээр байгуулах боломжтой талаар мэдэгдсэн. Төслийг АХБ-ны хамаалалтын бодлоготой нийцүүлэх талаар ажиллах үеэд Эрдэнэбурэн-Мяндаг УИХ-тай холбогдох Эрдэнэбурэн-Мяндаг чиглэлийн ЦДАШ-нд усан цахилгаан станцын байгуулах орны нарийвчлалт үнэлгээт олон улсын шаардлагын дагуу дамжин хийгдэх шаардлага үүссэн нь төслийн хэрэгжилтийн хугацааг тооцожгүй хугацаагаар хойшлуулахаар байдалд хүрсэн. Иймээс эзэлмийн өрнөлийн хэлбэрээр тусгагдсан "Эрдэнэбурэн-Мяндаг-Улиастай чиглэлийн 220 иБ-ын 2 хэлбэр 468.3 км урттай ЦДАШ, 220110/35 иБ-ын "Мяндаг", "Улиастай" дэд станцуудыг барих" төслийг АХБ-ны хамаалалтын бодлогод хүрээнд хэрэгжүүлж байх үүднээс эхний ээлжинд 44 сая ам.долларын төсвийг 140 сая ам.доллар болгон нэмэгдүүлж, 2-р ээлжинд төлөвлөгдөж байсан Мянгад-Улиастай ЦДАШ-ын төслийг бичиг баримт бэлтгэх зэрэгжүүлэхээр хяналт тавирчлоосон. Өөрөөр хэлбэл, АХБ-ны зөвлөлтэй эзэлмийн санхүүжилтээр Мянгад-Улиастайн 399.3 км урт ЦДАШ, 220110/35 иБ-ын Мянгад, Улиастай дэд станцуудын төслийг хэрэгжүүлэхээр болж, Эрдэнэбурэн-Мяндагын ЦДАШ-нд шаардагдах санхүүжилтийг бичиг баримт бэлтгэх үеэс эхлэн төсвийн зардал хэрэглэж байгаа бөгөөд төсвийн зардал Эрдэнэбурэн-Мяндагын 69 км урт ЦДАШ-ыг УТХО-аар хэрэгжүүлэх саналаа 2024.11.12-ны өдрийн а/3617 тоотор Сангийн сайдад хүргүүлсэн. Төслийн ТЗУ-ыг зурга төсөл 2022 онд байгуулах орны нийгэмийн нөлөөллийн үнэлгээ 2023 онд хийгдсэн.	0	0		ЭХЯ		
2.3.2.1.2.	2.3.2.12 Чойр-Сайншандын 230 км урттай 220 иБ-ын хүчдэлтэй цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	10	50	100	100	МУЗГ, ЕСЕБХ хоорондын "Санхүүжилтийн өрнөлийн хөтөлбөр"-ийн хүрээнд 56.6 сая ам.долларар Чойр-Сайншандын 220 иБ-ын 2 хэлбэр цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих төслийг хэрэгжүүлж байна. Төслийн ТЗУ-ыг, БОНН-ийн тайлан, зурга төсөл, трасс баталгаажуулах актулд бүрэн хийгдсэн. Төслийн зөвлөхөөр шалгарсан компанийтай гэрээний хэлцлийг хийж, 2024.03.03-ны өдөр гэрээг байгуулсан. Төслийн үндсэн барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үрчилсэн шагарууллаштай 1 шатлалт тендер 2024.04.24-нд зарлагдаж, 2024.06.03-нд хаагдсан. Нийт 19 компани тендерд материал ирүүлсэн. Тендерийн үнэлгээний хороо 2024.08.27 өдрийн хурлаар үрчилсэн шагарууллаштай материалгай зардал 2 тендер ноёдлуулж, 6 тендер ноёдлуулж, 11 тендерээс татгалзсан хяруу ТУХ-оос гаргасан. ТУХ-ны гарсан үнэлгээг ЕСЕБХ-ны тайлангийн маягтад оруулан үрчилсэн шагарууллаштын тайлан бэлтгэж Гэрээт зөвлөх компани болон Грийн Энержи-д 2024 оны 08-р сард хүргүүлсэн. Нээлттэй 2 шатлалтайгаар зохион байгуулах төлөвлөгөөтэй байсан ба ЕСЕБХ хүсэлт гарган Нээлттэй 1 шатлалт 2 дугуйтайгаар зохион байгуулахаар болгон өөрчилсөн. 2024.11.29 өдрийн А/053 тоот Үнэлгээний хороо байгуулах хүсэлт ЭХЯ-нд ирүүлсэн дагуу УХ-г байгуулахаар ажиллаж байна.	15	30	Батлалт ажил хангагдсан гэж үзэв.	ЭХЯ		
2.3.2.1.3.	2.3.2.13.Тайширын УЦС-аас Есөнбулаг сүм хүртэл 110 иБ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц барих	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	20	100	100	100	Монгол Улсын 2024 оны төслийн тухай хуулиар тус ажлын төсөвт өртөг нэмэгдэх баталгаатай холбогдуудлан, Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрийн А/42 дугаар тушаалаар байгуулагдах үнэлгээний хороо нээлттэй тендер шагарууллаштай зохион байгуулж, 2024 оны 07 дугаар сарын 04-ний өдрийн 2038 тоот албан бичгээр "ДМТМ трейд" ХХК-д мэдэгдэл хүргүүлсэн. Барилга угсралтын ажил дусаж "ЭХУТ" ТӨХК-аас 2024 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн 1632 тоот "Төвийн комисс томиулах тухай" албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлтийг дагуу Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2024 оны 08 дугаар сарын 29-ны өдрийн А/154 тоот "Төвийн комисс томион ажиллуулах тухай" тушаал батлуулсан. Төвийн комисс барилга угсралтын ажилд 10 дугаар сарын 22-ны өдөр ажилласан.	100	100		ЭХЯ		
2.3.2.1.4.	2.3.2.14.Төв аймгийн Сэргэлэн сумын Хөшигийн хөндий дэх шинэ хотуудын цахилгаан хангамжийг шинэчлэх хүрээнд 220110/35 иБ-ын "Сэргэлэн" дэд станц барих, Сонгино дэд станцай 768 км урт ЦДАШ холбох, 110 иБ-ын Аэросити дэд станц барих ажлыг	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	-	80	90	113	2024 оны Монгол Улсын төсөвт 33.9 тэрбум төгрөг тусгагдсан бөгөөд барилга угсралтын ажил үргэлжилж байна. Гэвч дутуу батлагдсан/ 220 иБ-ын 2 хэлбэр "Сонгино-Сэргэлэн" ЦДАШ-ын барилга угсралтын ажилд Да хот ХХК, Илч хангай ХХК, "Дорнод газар" ХХК, "Цагаан хөрөн" ХХК, "Вост Энержи" ХХК, "Виртуалсофт" зэрэг компаниуд нийт таван багц болгон гүйцэтгэгчээр сонгон шалгарч барилга угсралтын ажлыг хийж гүйцэтгэж байна. БУА нийтдээ 60-90 хувьтай, 220110/35 иБ-ын 2х215 МВА хүчин чадалтай "Сэргэлэн" дэд станцын барилга угсралтын ажлыг Ричвелл инженеринг ХХК гүйцэтгэж байгаа ба 55 хувьтай байна. 110 иБ-ын 2 хэлбэр "Сэргэлэн-Аэросити" ЦДАШ 110/35/10 иБ-ын 2х40 МВА хүчин чадалтай "Аэросити" дэд станцын барилга угсралтын ажлыг "Да хот" ХХК гүйцэтгэж одоогоор 64 хувьтай байна.	90	90	Тодорхой үр дүн гарсан.	ЭХЯ		
2.3.2.1.5.	2.3.2.15.Шинэ нисэх-Зуумод сумыг холбохон 110 иБ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, 110/35/10 дэд станц байгуулах ажлыг үргэлжлүүлэх	Дэд бүтцийн бүтээн байгуулалт	Хувь	2022	-	100	100	100	"Шинэ нисэх-Зуумод сумыг холбох 110 иБ-ын ЦДАШ, 110/35/10 дэд станц Гөв, Зуумод сум" арга хэмжээг 2023 оноос эхлүүлсэн, БУА-ын гүйцэтгэгчээр "Илч хангай" ХХК "Саруул өргөн индустри" ХХК-уудын түншлэлийг шалгаруулж гэрээ байгуулсан, БУА ажил дуссан, төвийн комиссын дүнгалт 2024.12.02-ны ЭХУТ-А/210/26/2024 дугаартай баталгаажсан тул Улсын комисс ажиллуулах хүсэлтийг ЭХЯ-нд ирүүлсний дагуу ажлын хэсэг байгуулагдан ажиллаж байна.	100	90	Тодорхой үр дүн гарсан.	ЭХЯ		
2.3.2.1.6.	2.3.2.16.Хөвсгөл аймгийн дулааны станцыг 21 МВт-аар өргөтгөх	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	-	100	30	30	Төслийн барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийн үнэлгээний хороог Төрийн худалдан авах ажиллагааны газраас байгуулан, 2024.03.21-ний өдөр тендерийг нээж үнэлгээ хийж, гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулах зөвлөхийг ЭХЯ-нд ирүүлсэн. Зөвлөхийн дагуу ТНБД-ын 2024 оны 03-р сарын 20-ны өдрийн В/821 тоот албан бичгийг ЭХУТ ТӨХК-нд хүргүүлж 2024.03.29-ний өдөр гэрээний хэлцлийг ажиллуулсан. Гэрээний хэлцэл ажлын зурга төсөл болон гүйцэтгэгч, ашиглахаас санал болгосон зууны сонголтос шалтгаан амжилтгүй болж ажлын зурга төслийг дахин боловсруулж магадлал хийлгэн худалдан авах ажиллагааг дахин зохион байгуулсан. 2024 оны 10 дугаар сарын 24-ний өдөр гүйцэтгэгчээр "М3Э" ХХК-ийг сонгон шалгаруулж захиалагчаас зөвлөхийг хүргүүлсэн. 2024.12.09-ны байдлаар БИХУ-ын "ZOZEN BOILER" үйлдвэрийн 1. QXX21-1.6/150/70-Н маркийн зүх 2. Аюулгүй агаарын савилуур 3. Көвчдөх агаарын савилуур 4. Буцах савилуур 5. Угаа сорочч 6. Асаагуурын систем 7. Халгах гадаргууны үнэлгээг цэвэрлэгээний аппарат 8. Хаалт арматурын хэрэгсэл 9. Шилж хөргөж төхөөрөмж 10. Нүүрс тэжээгч төхөөрөмж 11. Сорьцын цэгийн төхөөрөмжүүд 12. Хамжих хэрэгсэл зэргийн гэрээг хийж үрчилгээг төлбөрийг шилжүүлж үйлдвэрлэл эхлүүлсэн. Үйлдвэрлэх хугацаа хувийн 90 хоног Мөн угтаан хийн явдгийн гэрээг БИХУ-ын "Таншдаа эрчим хүч инженеринг" ХХК-тай хийсэн үрчилгээг төлбөр шилжүүлжээ. Үйлдвэрлэх хугацаа үрчилгээг төлбөр шилжсэнээс хойш хувийн 60 хоног	30	30		ЭХЯ		
2.3.2.1.7.	2.3.2.17.БНТУ-ын зээлээр 5 аймгийн төвд боор ус цэвэрлэх байгууламж шинэчлэх төслийг үргэлжлүүлэх (Баян-Өлгий, Дорнод, Говьсүмбэр, Завхан, Увс)	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	7	70	62	89	1. Баян-Өлгий аймгийн Өлгий хотын 4200м3/хоног хүчин чадалтай боор ус цэвэрлэх байгууламжийн зурга төсөл 100%, барилга угсралтын ажил 47.84%, тэнг төхөөрөмж 70 нийлүүлэх 67.76%, Дундаж гүйцэтгэл: 71.87%-тай байна. 2. Говьсүмбэр аймгийн Чойр хотын 2000м3/хоног хүчин чадалтай боор ус цэвэрлэх байгууламжийн зурга төсөл 100%, барилга угсралтын ажил 56.76%, тэнг төхөөрөмж нийлүүлэх 65.99%, Дундаж гүйцэтгэл: 74.25%-тай байна. 3. Завхан аймгийн Улиастай хотын 3000м3/хоног хүчин чадалтай боор ус цэвэрлэх байгууламжийн зурга төсөл 100%, барилга угсралтын ажил 51.41%, тэнг төхөөрөмж нийлүүлэх 64.35%, Дундаж гүйцэтгэл: 71.32%-тай байна. 4. Увс аймгийн Улаанго хотын 3000м3/хоног хүчин чадалтай боор ус цэвэрлэх байгууламжийн зурга төсөл 100%, барилга угсралтын ажил 53.42%, тэнг төхөөрөмж нийлүүлэх 66.77%, Дундаж гүйцэтгэл: 73.40%-тай байна. 5. Дорнод аймгийн Чойбалсан хотын 10000м3/хоног хүчин чадалтай боор ус цэвэрлэх байгууламжийн зурга төсөл 1, төхөөллийн 2-р хувилбарыг Барилгын хөгжлийн төвийн Мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар 2024.11.27-ны өдөр хэлэлцүүлсэн. Зурга төсөл: 70%, Барилга угсралт: 0%, Тэнг төхөөрөмж нийлүүлэх: 0%, Дундаж гүйцэтгэл: 23.30% Нийт хэрэгжилт 62.95 хувьтай.	70	70	24,740.50	Гадаадны зээл тусламж	ХБЕОСЯ	
2.4.	Сойлын салбарыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах	Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн ДНБ-д зэлэх хувь	Хувь	2021	0.4	0.8	0	0	Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хууль 2024 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдөр батлагдсан. Монгол улсын хувьд СБҮ-ийн хүрээг тодорхойлох ойлголт нэг мөр 0 болоогүй ба "Нэгдсэн тооцооны системд урлаг, үзвэр, тоглоом, наадмын үйл ажиллагааны олон орлогоор тодорхойлж байна. Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн ДНБ-д зэлэх хувийг тооцож боломжгүй байна.	0	0		ССАКЗЯ		
2.4.1.	Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх	Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн ДНБ-д зэлэх хувь	Хувь	2021	0.4	0.8	0	0	Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хууль 2024 оны 5 дугаар сарын 16-ны өдөр батлагдсан. Монгол улсын хувьд СБҮ-ийн хүрээг тодорхойлох ойлголт нэг мөр 0 болоогүй ба "Нэгдсэн тооцооны системд урлаг, үзвэр, тоглоом, наадмын үйл ажиллагааны олон орлогоор тодорхойлж байна. Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн ДНБ-д зэлэх хувийг тооцож боломжгүй байна.	0	0		ССАКЗЯ		
2.4.1.1.	2.4.1.1.1. Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлд хөрөнгө оруулалт татах контентын үйлдвэрлэлийг бизнесийн эргэлтэд оруулах арга хэмжээ хэрэгжүүлэх	Орж ирэх хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	Сая ам.доллар	2022	100	300	594.3	198	"Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийг 2024 оны 05 дугаар сарын 16-ны өдрийн Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар батлуулав. Хууль батлагдсанаар соёлын бүтээн үйлдвэрлэлийг дэмжих хэлбэр, удирдлага зохион байгуулалтын эрх зүйн үндсийг тогтоотой холбогдсон харилцааг зохицуулж "Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр соёлын бүтээн үйлдвэрлэлд хамраах хөрөнгө оруулалт, соёлын бүтээн үйлдвэрлэлийн кластер, парк, цогцолбор, инкубатор байгуулан ажиллагаагараа хоршиж, төрөлжих, хамтран ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлж, экосистем, бүтээн орч зайг бай болгож, дэмжээг уунах" нөхцөл бүртгэв. Үндэсний статистикийн хорооноос Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2024 оны хагас жилийн байдлаар гаргаж авч байна. Сойлын аммаас 2024 онд зөвхөн кино зурга авалтаас 599.0 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалт түссэн. Үүнд: - Гадаадын иргэн, хуулийн этгээд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт зурга авалт хийж зөвшөөрлийг Засгийн газрын 2023 оны "Улсын тэмдэгийн хураамжийн хэмжээ тогтоох тухай" 173 дугаар тогтоолын 9.1.4 дэх хэсэг, Улсын тэмдэгийн хураамжийн тухай хуулийн 221.1.7 дахь заалтад тус тус тусгагдсаны дагуу татварын албаны төрийн санд 4.7 сая төгрөг төлөвүүлсэн. - Сойлын яамнаас 2024 онд 9 улсын 15 байгууллагад зурга авалтын зөвшөөрөл олгож, Монгол улсын төсөвт 594.3 сая төгрөгийг төлөврүүлсэн байна. - Кино үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, эдийн засгийн эргэлтийг сайжруулах хүрээнд гадагш хөрөнгө оруулалт хийсэн хамтарсан кино бүтээх төслийн хүрээнд монголын нутаг дэвсгэрт кино зурга авалт хийж явцад зарцуулсан зардалын шаардлага хангасан зардалд буцаан олголт олгох хууль, журмыг батлан мөрдүүлж байна. Энэ хүрээнд Монгол, Япон улсын кино урлаг үйлдвэрлэлийн хамтарсан бүтээл "Вивант" төлөвлөгөөний олон ангит уран сайхны кино бүтээлээр 2023-2024 онд бүтээгд Монгол улсад 13.0 тэрбум төгрөг зарцуулан бүтээгдсэн бөгөөд уг киноны нээлтийн үйл ажиллагаа дэлхийн 18 улсад зохион байгуулсан байна.	30	30	Тайланалт хангалтгүй	ССАКЗЯ		
2.4.1.2.	2.4.1.2.1.Монгол кино үйлдвэрлэл соёлын бүтээн үйлдвэрлэлийн төв болгох	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	-	20	10	50	Барилгын хөгжлийн төвийн 2023.12.21-ний өдрийн 2212/0023 дугаар Магадлалын Ерөнхий дүгнэлтээр хянан батлахаасан. Тус зурга төсөлд: - Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн цогцолборын Олон талт арга хэмжээний тавиомын барилга /Event hall/8: • Барилгын хэмжээ 5460.0 м2 • Үйлдвэрлэлийн төв байр - А блок /Их засвар/ 2457.7 м2, • Үйлдвэрлэлийн төв байр - Б блок /Их засвар/ 2435.2 м2, • Үйлдвэрлэлийн төв байр - В блок /Их засвар/ 1965.6 м2, • Үйлдвэрлэлийн төв байр - Г блок /Их засвар/ 6123.6 м2, • Агуулах мукаан цөгийн байр /Их засвар/ 1800 м2 Монгол кино үйлдвэрлэл соёлын бүтээн үйлдвэрлэлийн төв болгох 23,465.79 сая төгрөгөөр хянан батлахаасан. "Монгол кино компани" ТӨҮГ-ын барилга байгууламжийг судалгаа, өнөөжилгөө, тооцооны үндсэн дээр барилгын ашиглалт, төлөвлөлтийг сайжруулан "Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн цогцолбор" төв болгон иж бүрээр нь шинэчлэн сэргээн засварлаж, өргөтгөн Монгол улсад анхны орчин үеийн Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх татгал орчиг бүрдүүлэх зорилгоор Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2022 оны бичигт Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн цогцолбор /Улаанбаатар, БЗЯ/ төсөл арга хэмжээний зурга төсвийг 300.0 сая төгрөгөөр баталж, "Урбан Вивант" ХХК-тай 295,167,985 төгрөгөөр гэрээ байгуулан, Кино нэгтгэлийн байр шилжлэн засварлаж, өргөтгөх зэрэг ажлуудыг төлөвлөсөн. Барилгын хөгжлийн төвийн 2023.12.21-ний өдрийн "Сойлын бүтээн үйлдвэрлэлийн цогцолборын Олон талт арга хэмжээний тавиомын барилга /Event hall/8 Үйлдвэрлэлийн төв байр /Их засвар/ агуулах мукаан цөгийн байр /Их засвар/ын ажлын зурга төсөл, төсөв нь 23,465.79 сая төгрөгөөр хянан батлагдсан. Тус барилгын ажлыг эхлүүлэх бэлтгэл ажил хангагдсан ба 2025 оны төсвийн төслийн саналд тусган Сангийн яаманд хүргүүлсэн ч 2025 оны Төсвийн тухай хуульд тусгаагүй.	50	30	Хэрэгжилт хангалтгүй.	ССАКЗЯ		
2.4.2.	Сойлын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх	1,000 хүн тутамд ногдох соёл, урлагийн байгууллагын судал	Тоо	2022	33.6	34.2	36.4	106	Нийт соёл, урлагийн байгууллагын судалгаа тоо-123,809 УСХ-ын даргын 2013 оны А/144 дүгээр тушаалаар баталсан "Сойлын статистикийн үндсэн үзүүлэлт тооцол арга-члалын дагуу 1000 хүн тутамд ногдох соёл, урлагийн байгууллагын судалгаа тоог бодож гаргалав. Нийт СУ-ын байгууллагын судалгаа тоог суурин хүн амын дундаж тооцол харьцуулан 1000-аар уржуулган тооцсон.	100	90	Тайланалт хангалтгүй	ССАКЗЯ		
2.4.2.1.	2.4.2.1.1. Байгалийн түүхийн музейг гүнзгийрүүлж, шинэчлэн засварлах	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Хувь	2022	-	100	30	30	- ЭХКС-ын 2023.03.23-ны өдрийн "Жагсаалт батлах тухай" А/16 дугаар тушаалаар "Байгалийн түүхийн музей" /жуунаар Ленийн музей-г шинэчлэн засварлах ажлын зурга төслийн кино 250.0 сая төгрөг батлагдсан. Эдийн засаг, хөгжлийн яам болон "Зурга төсөл консалтинг" ХХК 2023.08.22-ны өдрийн Э/ХЯН/10 дугаар 239.9 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан ажиллаж дууссан. БХТ-ийн 2023.08.09-ний өдрийн 1220/2023 дугаар МЕД-ээр зурга төсөл, төсөв нь 6.7 тэрбум төгрөгөөр хянан батлахаасан. • Тус барилгын ажлыг эхлүүлэх бэлтгэл ажил хангагдсан ба 2025 оны төсвийн төслийн саналд тусган Сангийн яаманд хүргүүлсэн ч 2025 оны төсөвт батлагдаагүй.	0	0	Батлалт ажил хийгдэж байна.	ССАКЗЯ		
2.4.2.2.	2.4.2.2.1.Монголын археологи, палеонтолог, угсаатны музей, лаборатори байгуулах	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	2022	-	50	75	150	2021.08.23 Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжих Монголын археологи, палеонтолог, угсаатны музей, лаборатори барилгын ажлыг гүйцэтгэхээр "Тэргүүн чансаа" ХХК шалгарч Сойлын яам болон "Тэргүүн чансаа" ХХК-ийн хооронд 2011 оны 8 дугаар сарын 23-ны өдөр 17,650.83 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан ажиллаж байна. 2023.01.2 Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдрийн "Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хууль баталсантай холбогдуудлан авч хэрэгжээний тухай" 89 дугаар тогтоолын дагуу материалын үнийн өсөлтийг 4,455.1 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж гарзандын дүн 22,106.0 сая төгрөг болж нэмэгдсэн. 2024.11.22-ны өдрийн байдлаар Төслийн барилга угсралтын ажлын үе шатны актулд дараах гүйцэтгэлтэй байна. -Барилга угсралтын ажил-75%	100	90	8,137.30	Улсын төсөв	Тодорхой үр дүн гарсан, нотлох баримт хэвэ	ССАКЗЯ
2.4.2.3.	2.4.2.3.1.Сойлын баримат өвийн бүртгэлийн ажлыг эргүүлж, нэгдвэлтэй хамгаалалтын байдлыг сайжруулах	Шинээр бүртгэсэн баримат өв	Тоо	2022	1000	1000	18,686	1869	2024 оны эхний хагас жилд 742, сүүлийн хагас жилд 2396 нийт 3138 баримат өвийг "Монгол Улсын баримат өвийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн жагсаалтад баримат өвийг бүртгэх" маягтын дагуу бүртгэсэн. 2021-2024 онд "Монгол Улсын баримат өвийн бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн жагсаалт"-д баримат өвд холбогдох 17 төрөл зүйлийн нийт 18886 дугаар бүртгэгдсэн.	100	100		ССАКЗЯ		

Шалгуур үзүүлэлт	63
Төсөл арга хэмжээ	194
Шалгуур үзүүлэлт	205

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2024 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Д/Д	Зорилтот үр дүн	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь он	Суурь түвшин	Хүрсэн түвшин /2024/	Зорилтог түвшин	Гүйцэтгэлийн хувь	Мэдээллийн эх сурвалж	Мэдээлэл цуглуулах арга зүй	Мэдээлэл цуглуулах давтамж	Хариуцах байгууллага	ЭЗХЯ үнэлгээ	Тайлбар
Тэргүүлэх чиглэлийн үр дүн														
1	Экспортыг нэмэгдүүлнэ.	Экспорт	Тэрбум ам.доллар	2022	12.5	15.8	13.7	100	Үндэсний статистикийн хороо	Салбарын тайлан	Жилд 1 удаа	Үндэсний статистикийн хороо	100	2024 оны урьдчилсан гүйцэтгэл
2	Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	Гадаадын хөрөнгө оруулалт	Тэрбум ам.доллар	2021	2.7	2.9	4	72.5	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	15.4	72.50%
3	Хүний хөгжлийн үзүүлэлтийг сайжруулна.	Хүний хөгжлийн үзүүлэлт	Эрэмбэ	2021	96	96	92	70	Үндэсний статистикийн хороо	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Үндэсний статистикийн хороо	100	
4	Аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	Хүлээн авах гадаад жуулчид	Тоо (сая)	2022	0.3	0.59	1.3		Үндэсний статистикийн хороо	Салбарын тайлан	Жилд 1 удаа	Үндэсний статистикийн хороо	29.0	
5	Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг сайжруулна.	Хүнсний аюулгүй байдлын индекс	Хувь	2021	53.5	100	57.6	100	Үндэсний аюулгүй	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл	100	
6	Улаанбаатар хотын түгжрэл, агаарын бохирдлыг бууруулна.	Хотын хөгжлийн үзүүлэлт	Оноо	2021	0.6	0.5	0.6	83.7	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	0.0	
7	Засаглалын үзүүлэлтийг сайжруулна.	Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлтийн дундаж	Эрэмбэ	2021	108	-	100		Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлт	Экспертийн ярилцлага, тоон судалгаа	Жилд 1 удаа	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар		Эрэмбээр авах нь зохисгүй. Индексээр анализ хийх өсөлт, бууралтыг илүү зөв харуулна.ҮСХ-ноос индексийг жилд нэг удаа тооцдог. Холбоосыг орууллаа. Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлтүүд https://databank.worldbank.org/reports.aspx?Report_Name=WGI-Table&Id=ceea4d8b#
8	Ногоон хөгжлийг дэмжинэ.	Байгаль орчны гүйцэтгэлийн индекс	Эрэмбэ	2022	155	143	130	48	Иелийн их сургуулийн судалгаа	Холбогдох олон улсын аргачлал, тайлан	Жилд 1 удаа	Байгаль Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	48.0	Эрэмбээр авах нь зохисгүй. Индексээр анализ хийх өсөлт, бууралтыг илүү зөв харуулна.ҮСХ-ноос индексийг жилд нэг удаа тооцдог. Холбоосыг орууллаа. https://epi.yale.edu/country/2024/MNG
Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн үр дүн														
1.1.	Ачаа тээвэрлэх хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	Ачаа эргэлт	Сая тонн/км	2022	17,572.7	24,500.0	26,944.8	90.0	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	73.9	
1.2.	Боомтын хүчин чадлыг нэмэгдүүлнэ.	Боомтын ачаа нэвтрүүлэх хүчин чадал	Сая тонн	2019	50	103.2	80	100	Гаалийн ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Гаалийн ерөнхий газар	100	
1.3.	Хөдөө аж ахуйн гаралтай бүтээгдэхүүний нэмэгдүүлнэ.	Хөнгөн үйлдвэрлэлийн бүтээгдэхүүний экспорт	Сая ам.доллар	2021	380.6	391.9	506.6	77.4	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	9.0	
1.4.	Гадаад худалдааг хөнгөвчилнэ.	Уул уурхайн бус гадаад худалдаа /экспорт/	Мянган ам.доллар	2022	859.9	2509.5	1,000	100	Гаалийн ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Гаалийн ерөнхий газар	100	
2.1.	Хөрөнгө оруулалт хийх, бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлнэ.	Засгийн газар хооронд байгуулах хэлэлцээрийг 7-оор нэмэгдүүлнэ.	Тоо	2022	-	5	7		Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Жилийн тайлан	Жилд 1 удаа	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	70	
2.2.	Уул уурхайн салбар дахь хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	Уул уурхайн гаралтай түүхий эдийн боловсруулалтын түвшин	Хувь	2022	2.2	2.4	3	81	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	25.0	
2.3.	Эрчим хүчний дотоодын хэрэгцээг бүрэн хангаж, эрчим хүч экспортлох суурь нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	Цахилгаан эрчим хүчний дотоодоос хангасан хувь	Хувь	2021	81	88.8	83	100	Эрчим хүчний яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Эрчим хүчний яам	100.0	
2.4.	Соёлын салбарыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн ДНБ-д эзлэх хувь	Хувь	2021	0.4	0	0.8	0	Соёлын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Соёлын яам	0	
2.5.	Чөлөөт бүсүүдийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулж, хөрөнгө оруулалт татна.	Чөлөөт бүсүүдийн дэд бүтцийн бэлэн байдлыг хангана	Хувь	2022	5	10	10	100	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	100.0	

3.1.	Боловсролын салбарын чанар, хүртээмжийг сайжруулна.	Ерөнхий боловсролын сургуульд элсэгчдийн бэлтгэгдсэн байдлын үнэлгээ	Хувь	2022	72.9	70.22	75.8	92.6	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	0	Суурь түвшнээс буурсан
		Бага боловсролын чанарын үнэлгээний дундаж	Хувь	2022	36.6	36.6	41.6	100	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	0.0	
		Суурь боловсролын чанарын үнэлгээний дундаж	Хувь	2022	44.8	44.8	49.8	100	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	0.0	
		Мэргэжлээрээ ажиллаж байгаа төгсөгчдийн эзлэх хувь	Хувь	2022	58.8	63.6	61.2	100	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	100.0	
		Мэргэжлээрээ ажиллаж байгаа төгсөгчдийн эзлэх хувь /их, дээд сургууль/	Хувь	2017	69.8	72.5	71.9	100	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	100.0	
3.2.	Нийгмийн баталгааг сайжруулна.	Төсвийн санхүүжүүлэх зардлын ДНБ-д эзлэх хувь	Хувь	2023	3.6	1.7	3.3-аас бага	100	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	100	
3.3.	Өвчлөл, нас баралтыг бууруулна.	Зүрх судасны өвчин, хорт хавдар, чихрийн шижин болон амьсгалын замын архаг өвчний шалтгаант нас баралтын түвшин /10,000 хүн амд ногдох/	Продеци миль /10,000 хүнд, нэгжид ногдох үзүүлэлт/	2022	32.5	38.4	26	0	Эрүүл мэндийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Эрүүл мэндийн яам	0	Өвчлөл суурь түвшнээс өссөн буураагүй байна.
		10,000 хүн амд ногдох халдварт өвчний тоо	Продеци миль	2022	973.9	95.1	779.1	100	Эрүүл мэндийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Эрүүл мэндийн яам	100	
4.1.	Жуулчдад зориулсан бүтээгдэхүүний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	Шинээр нэмэгдэх аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний нэр төрөл	Тоо	2022	-	100	4	100	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	100	
4.2.	Агаарын тээврээр зорчих жуулчдыг нэмэгдүүлнэ.	4С ангилалд шилжүүлэх нисэх буудал	Тоо	2022	1	1	5	30	Иргэний нисэхийн ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Зам, тээврийн хөгжлийн	0.0	
4.3.	Аялал жуулчлалын бүс нутгийн авто замын дэд бүтцийн чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Шинээр баригдах аялал жуулчлалын авто замын урт	Км	2022	-	72.5	99.4	73	Зам, тээврийн хөгжлийн	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Зам, тээврийн хөгжлийн	70.0	
5.1.	Хүн амын хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний дотоодын хангамжийг нэмэгдүүлнэ.	Гол нэр төрлийн 16 хүнсний бүтээгдэхүүний дотоодын хангамж	Хувь	2021	92.8	100	95	100	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	100	
6.1.	Улаанбаатар хотын зорчих дэд бүтцийн хүртээмжийг сайжруулна.	Нийслэлийн замын хөдөлгөөний дундаж хурд /оргил ачааллын үед/	Км/ц	2020	10	13	22	25	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	25.0	
6.2.	Агаарын бохирдлыг бууруулахад дэд бүтцийн чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Улаанбаатар хотын агаар дахь PM2.5 тоосонцрын агууламж	Мкг/м3	2022	41	45	31	0	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	0.0	Агаар дахь PM2.5 тоосонцрын агууламж суурь түвшнээс өссөн
7.1.	Авлигын үзүүлэлтийг сайжруулна.	Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлт: Авлигын индекс	Эрэмбэ	2021	139		129		Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлт	Экспертийн ярилцлага, тоон судалгаа	Жилд 1 удаа	Засгийн газрын Хэрэг зэрхлэх газар		
7.2.	Төрийн бүтээмжийг дээшлүүлнэ.	Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлт: Засгийн газрын үр нөлөө	Эрэмбэ	2021	137		124		Дэлхийн банкны засаглалын үзүүлэлт	Экспертийн ярилцлага, тоон судалгаа	Жилд 1 удаа	Засгийн газрын Хэрэг зэрхлэх газар		
7.3.	Хүний эрхийн зөрчлийг бууруулна.	Хүний эрх, эрх чөлөө зөрчигдсөн талаарх иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагаас ирүүлсэн гомдол	Тоо	2022	904		600		Хүний эрхийн Үндэсний Комисс	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Хүний эрхийн Үндэсний Комисс		Хөтөлбөрийн үр дүн
7.4.	Батлан хамгаалах чадавхыг бэхжүүлнэ.	Батлан хамгаалах чадавх	Хувь	2022	70	50	72	50	Батлан хамгаалах яам	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Батлан хамгаалах яам	0.0	Шалгуур үзүүлэлт суурь түвшнээс буурсан
7.5.	Шүүх шинжилгээний дүгнэлтийн чанарыг дээшлүүлнэ.	Шүүхийн сахилгын хороонд гаргасан гомдлын тоо	Тоо	2022	639	21	590	100	Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар	100.0	
8.1.	Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хадгална.	Байгаль орчны гүйцэтгэлийн индекс	Эрэмбэ	2022	155	143	130	48	Иелийн Их сургуулийн судалгаа	Холбогдох олон улсын аргачлал, тайлан	Жилд 1 удаа	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	48.0	

Хөтөлбөрийн үр дүн

1.1.1.	Төмөр замын ачаа тээвэрлэх хүчин чадлыг 60 сая тонн хүргэнэ.	Төмөр замаар тээсэн экспортын ачаа	Сая тонн	2022	27.7	45.2	60	75	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	54.2	
		Төмөр замын сүлжээний урт	Км	2022	2681	3356.7	3147	100	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	100.0	
1.1.2.	Авто замын сүлжээг өргөтгөнө.	Улсын чанартай авто замын сүлжээнд хатуу хучилттай авто замын эзлэх хувь	Хувь	2022	52	52.7	54	97.5	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	35.0	
1.2.1.	Олон улсын жишигт нийцсэн боомтыг нэмэгдүүлнэ.	Инженерийн бүрэн хангамжтай боомт	Тоо	2022	12	13	13	90	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	100.0	
1.3.1.	Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтцийг бий болгоно.	Үйлдвэрлэл, технологийн парк	Тоо	2022	-	0	2	0	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	0.0	
1.3.2.	Олон улсын худалдаанд хориг саад үүсгэдэг малын халдварт өвчнийг бууруулна.	Малын гоц халдварт өвчний гаралт	Гоц халдварт өвчний гаралт	2022	592	104	100	90	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	99.2	
1.4.1.	Гадаад худалдааг хөнгөвчилж, экспортын үйл ажиллагаанд зарцуулах хугацааг 72 цагт хүргэж бууруулна.	Экспортын үйл ажиллагаанд зарцуулах хугацаа	Цаг	2022	302	72.0	72	100	Гаалийн ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Сангийн яам	100.0	
2.1.1.	Хөрөнгө оруулалт татах, хамгаалах цогц механизмыг бүрдүүлнэ.	Гадаад хөрөнгө оруулалтын хэмжээ	Тэрбум ам.доллар	2022	2.5	2.9	4	72.5	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	26.7	
2.1.2.	Банк, санхүүгийн салбарын өрсөлдөөнийг нэмэгдүүлнэ.	Хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний харьцаа	Хувь	2022	13	5	20	70	Монголбанк	Статистик мэдээ	Улирал	Монголбанк	0.0	Шалгуур үзүүлэлт суурь түвшнээс буурсан
2.1.3.	Гадаад худалдаа, экспорт хийх таатай нөхцөл, боломжийг бүрдүүлнэ.	Шинэчлэн байгуулсан хэлэлцээр	Тоо	2022	2	5	6	90	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	75.0	
2.2.1.	Геологи, хайгуулын ажлыг эрчимжүүлж, ашигт малтмалын батлагдсан нөөцийг нэмэгдүүлнэ.	Нийт нутаг дэвсгэрт хайгуул хийсэн талбайн эзлэх хувь	Хувь	2022	50	48	60	80	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	0.0	
2.2.2.	Зэсийн ордын ашиглалтыг нэмэгдүүлнэ.	Ашиглагдаж байгаа стратегийн орд	Тоо	2022	2	2	3		Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	0.0	
2.2.3.	Боловсруулах үйлдвэрийг нэмэгдүүлнэ.	Боловсруулах үйлдвэр /хүнд/	Тоо	2022	60	54.8	70		Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	0.0	Шалгуур үзүүлэлт суурь түвшнээс буурсан
2.3.1.	Эрчим хүчний салбарыг эдийн засгийн үр ашигтай болгоно.	Эрчим хүчний компаниудын санхүүгийн алдагдал	Тэрбум төгрөг	2022	-5.7	-76	-	100	Эрчим хүчний яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эрчим хүчний яам	0.0	
2.3.2.	Эрчим хүчний найдвартай эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	Цахилгаан хангамжийн найдвартай байдлын үзүүлэлт	Исайди /нэг хэрэглэгчид ногдох	2021	18	5.6	9	100	Эрчим хүчний яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эрчим хүчний яам	100.0	
2.4.1.	Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.	Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн ДНБ-д эзлэх хувь	Хувь	2021	0.4	0	0.8	0	Соёлын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Соёлын яам	0.0	
2.4.2.	Соёлын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	1,000 хүн тутамд ногдох соёл, урлагийн байгууллагын суудал	Тоо	2022	33.6	36.4	34.2	100	Соёлын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Соёлын яам	100.0	
2.5.1.	Чөлөөт бүсүүдийн инженерийн дэд бүтцийг хөгжүүлнэ.	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	2022	0	60	100	60	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эдийн засаг, хөгжлийн яам	60.0	
3.1.1.	Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн ур чадвартай хүний нөөцийн тоог нэмэгдүүлнэ.	Олон улсад магадлан итгэмжлэгдсэн мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын эзлэх хувь	Хувь	2022	1.3	1.4	3.9		Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	3.8	
3.1.2.	Дээд боловсролын судалгааг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	Гадаадад хэвлүүлсэн импакт фактор өндөртэй эрдэм шинжилгээний сэтгүүлд хэвлүүлсэн өгүүлэл	Тоо	2021	743	1313	906	100	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	100.0	
3.1.3.	Оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	Шинэ зохиогчийн эрхийн гэрчилгээ	Тоо	2022	996	875	1,000	87.5	Оюуны өмчийн газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	0.0	Суурь түвшнээс буурсан
		Зөрчлийн хэргийг хянан шийдвэрлэх цахим системд оруулах боть /материал/	Тоо	2022	57 /17,159/	5750	60/18,000/	50	Оюуны өмчийн газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	0.0	Суурь түвшнээс буурсан

		Шинэ бүтээл	Тоо	2022	118	108	125	90	Оюуны өмчийн газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	0.0	Суурь түвшнээс буурсан
		Судалгаа хөгжүүлэлтийн ажилд зарцуулах төсвийн зардлын ДНБ-д эзлэх хувь	Хувь	2022	0.13	0.1	0.2	50	Үндэсний статистикийн хороо	Статистик мэдээ	Жилд 1	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	0.0	Суурь түвшнээс буурсан
3.1.4.	Ерөнхий боловсролын сургалтын орчны стандарт үзүүлэлтүүдийг дээшлүүлнэ.	Сургалтын орчны стандарт хангасан сургуулийн хувь	Хувь	2022	71	72	76	94.7	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	20.0	
3.1.5.	Сургуулийн өмнөх боловсролын стандарт шаардлага хангасан цэцэрлэгийн тоог нэмэгдүүлнэ.	Сургалтын орчны стандарт хангасан цэцэрлэгийн хувь	Хувь	2021	60	63	66	63	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	50.0	
3.2.1.	Тэтгэврийн насны хүн амын нийгмийн баталгааг дээшлүүлнэ.	Өндөр насны дундаж тэтгэвэр, ажиллагчдын дундаж цалингийн харьцаа	Хувь	2021	33	34	33	100	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	100.0	
3.2.2.	Зорилтот бүлгийн нийгмийн баталгааг дээшлүүлнэ.	Нийгмийн халамжийн тэтгэврийг хүн амын амьжиргааны доод түвшний бүсүүдийн дундажтай харьцуулсан харьцаа	Харьцаа	2021	0.9	0.9	0.9	93.3	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	100.0	
3.2.3.	Төрийн албаны хүний нөөцийн тогтвортой байдлыг нэмэгдүүлнэ.	Төрийн албанд зарласан сул орон тоо	Тоо	2021	3,243	3,243	3,243-аас бага	100	Төрийн албаны зөвлөл	Статистик мэдээ	Жилд 1	Төрийн албаны зөвлөл	0.0	
3.3.1.	Дотоодод худалдаалж байгаа эмийн чанарыг олон улсын стандартад нийцүүлнэ.	Эм үйлдвэрлэлийн зохистой дадал (GMP)-ын шаардлагыг хангасан эмийн эзлэх хувь	Хувь	2020	15.9	27.3	18.7	100	Эрүүл мэндийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эрүүл мэндийн яам	100.0	
3.3.2.	Эрүүл мэндийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Бүх нийтийн эрүүл мэндийн хамрагдалт	Хувь	2021	64.9	0	67.5	0	Эрүүл мэндийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Эрүүл мэндийн яам	0.0	
3.3.3.	Нийтийн биеийн тамир, спортын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Хөдөлгөөний хомсдолтой 15-69 насны хүн амын эзлэх хувь	Хувь	2020	21.9	29	17.5	100	Биеийн тамир, спортын улсын хороо	Статистик мэдээ	Жилд 1	Олимп, нийтийн биеийн тамир, спортын Үндэсний хороо	100.0	
4.1.1.	Аялал жуулчлалын салбарт оруулах хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ.	Аялал жуулчлалын салбарын ДНБ-д эзлэх хувь	Хувь	2022	7.2	6	8	75	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Дэлхийн банкны аргачлалаар тооцсон статистик мэдээ	Жилд 1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	0.0	
4.2.1.	Нислэгийн тоог нэмэгдүүлнэ.	Нислэгийн тоо	Тоо	2019	18,000	23,800	30,000	79	Иргэний нисэхийн ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	48.3	
4.3.1.	Аялал жуулчлалын авто замын сүлжээг нэмэгдүүлнэ.	Аялал жуулчлалын авто замын сүлжээний урт	Км	2022	0	72.5	99.4		Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам	72.9	
5.1.1.	Чанар, стандартын шаардлага хангасан хүнсний бүтээгдэхүүний хангамжийн түвшинг нэмэгдүүлнэ.	Чанар, стандартын шаардлага хангасан хүнсний бүтээгдэхүүнээр нэмэгдүүлэх хувь	Хувь	2022	-		80		Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам		
6.1.1.	Авто замын ачааллыг бууруулах эдийн засгийн хөшүүргийг нэвтрүүлнэ.	Түгжрэлийг бууруулсан хэмжээ	Хувь	2022	0	0	8	0	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	0.0	
6.1.2.	Авто машингүй зорчих замын хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	1,000 хүнд ногдох явган хүний зам	Км2	2021	112	-	128		Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам		
		1,000 хүнд ногдох дугуйн зам	Км	2021	0.1	-	0.1		Зам, тээврийн хөгжлийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Зам, тээврийн хөгжлийн яам		
6.1.3.	Нийтийн тээврийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Нийслэлийн нийтийн тээврээр зорчдог хүн амын эзлэх хувь	Хувь	2022	34	41.9	56	74.8	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	35.9	
6.1.4.	Түгжрэлийг бууруулах дэд бүтцийг бий болгоно.	Нийслэлийн авто замын үндсэн сүлжээний урт	Км	2021	1,135	1,231.3	1207		Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	100.0	
		Авто замын уулзварын нэвтрүүлэх чадвар	Хувь	2021	24	0	15	0	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	0.0	
		Нийслэл дэх төмөр замын гарам	Тоо	2021	172	171	168	25	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	25.0	
6.2.1.	Инженерийн дэд бүтцийн хүртээмж, найдвартай байдлыг дээшлүүлнэ.	Инженерийн шугам сүлжээнд холбогдох боломж	Хувь	2022	15	69.55	100	70	Барилга, хот байгуулалтын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Барилга, хот байгуулалтын яам	64.2	
6.2.2.	Гэр хорооллын инженерийн дэд бүтцийн хангамжийг сайжруулна.	Гэр хорооллын инженерийн шугам сүлжээнд холбогдох боломж	Хувь	2018	23	27	28	90	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	80.0	

6.2.3.	Шинэ суурьшлын бүсэд инженерийн дэд бүтцийн хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	Шинэ суурьшлын бүсийн инженерийн шугам сүлжээнд холбогдох боломж	Хувь	2022	-	100	50	100	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	100.0	
7.1.1.	Авлигын гэмт хэргийг бууруулна.	Авлигын гэмт хэрэгт эрх мэдэл, албан тушаалаа урвуулан ашиглах гэмт хэргийн эзлэх хувь	Хувь	2022	71.9	59.90	67	100	Авлигатай тэмцэх газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Авлигатай тэмцэх газар	100.0	
7.2.1.	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн үр ашгийг нэмэгдүүлнэ.	Төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн хөрөнгийн өгөөж /ROA/	Хувь	2021	1.9	7.76	2.3		Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар		Төрийн өмчит 99 хуулийн этгээд, тэдгээрийн охин (хараат) компанийг оролцуулаад нийт 123 хуулийн этгээдийн эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийн нэгтгэл дүнгээс дүгнэхэд 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар 7.76 хувийн өгөөжтэй ажилласан байна. Энэхүү нэгтгэл дүн нь компани, үйлдвэрийн газрын аудитаар баталгаажсан 2023 оны санхүүгийн тайлангийн дүнд үндэслэсэн болно.
7.2.2.	Төрийн цахим үйлчилгээний хэрэглэгчийн тоог 2 саяд хүргэнэ.	Төрийн үйлчилгээг цахимаар хүртэгчид	Мянган хүн	2022	1,488	1,947,000	2,000	100	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам	100.0	
7.2.3.	Харилцаа холбооны дэд бүтцийг сайжруулна.	Харилцаа холбооны дэд бүтцийн индекс /НҮБ-ын цахим засгийн судалгаа/	Оноо	2022	0.7	0.9	0.1	100	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам	0.0	
7.2.4.	Газрын харилцааны үйлчилгээг хялбаршуулна.	1,000 газар эзэмшигчид ногдох маргаан, зөрчил	Тоо	2021	5.1	0	4.1	100	Барилга, хот байгуулалтын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Барилга, хот байгуулалтын яам	100.0	
7.2.5.	Эрэн хайх, аврах ажиллагааны чанарыг нэмэгдүүлнэ.	Арга хэмжээний хэрэгжилт	Хувь	2022	60	100	100	100	Онцгой байдлын ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1 удаа	Монгол Улсын Шадар сайд	100.0	
7.3.1.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчийн аюулгүй байдал хангагдана.	Нийт үйлчилгээ авах шаардлагатай хүүхэд, гэр бүлээс үйлчилгээ авсан хүүхэд, гэр бүлийн эзлэх хувь	Хувь	2022	55	85	85	100	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	100.0	
7.4.1.	Цэргийн мэргэжил олгох сургалт болон Энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцогчдын тоог нэмэгдүүлнэ.	Цэргийн мэргэжил олгох сургалтад оролцогчид	Хүн	2022	500	1000	2,000		Батлан хамгаалах яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Батлан хамгаалах яам	33.3	
		Энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцогчид	Хүн	2022	120	900	1,000		Батлан хамгаалах яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Батлан хамгаалах яам	88.6	
7.4.2.	Хил орчмын аюулгүй байдлыг сайжруулна.	Хил орчмын дэглэмийн зөрчил	Хүн/удаа	2022	85/819		68/655		Хил хамгаалах ерөнхий газар	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам		
7.5.1.	Шүүх шинжилгээний байгууллагын чадамжийг нэмэгдүүлнэ.	Иргэдээс шинжээчийн дүгнэлттэй холбоотой гаргасан гомдол	Тоо	2022	21	21	17	100	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	0.0	
		Давтан шинжилгээ	Тоо	2022	549	628	440	100	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам	0.0	
8.1.1.	Ойгоор бүрхэгдсэн талбайн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	Ойгоор бүрхэгдсэн талбайн эзлэх хувь	Хувь	2019	7.7	8.48	8.5	100	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	97.5	
8.1.2.	Байгаль орчинд ээлтэй бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлнэ.	Эргүүлэн болон дахин ашигласан усны хэмжээ	Хувь	2021	10	12.6	12.5	100	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	100.0	
8.1.3.	Гадаргын усны хуримтлалыг нэмэгдүүлнэ.	Төслийн хэрэгжилт	Хувь	2022	0	7	10	70	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	70.0	
8.1.4.	Ашиглалтад өртөмтгий амьтан, ургамлын ашиглалтын нөөцийг бүсчлэн бий болгоно.	Тарималжуулсан ургамлын зүйл	Тоо	2021	10	19	12	100	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	100.0	
		Амьдрах орчныг тэтгэх арга хэмжээ авсан болон зориудаар өсгөн үржүүлсэн нэн ховор, ховор амьтны зүйл	Тоо	2021	3	6	5	100	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Статистик мэдээ	Жилд 1	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	100.0	